

4-001

VERGADERING VAN DONDERDAG 1 APRIL 2004

4-002

VOORZITTER: DE HEER OBIOLS i GERMÀ *Ondervoorzitter*

(De vergadering wordt om 10.00 uur geopend)

4-003

Mededeling van het Voorzitterschap

4-004

De Voorzitter. Aanstaaende woensdag is het precies tien jaar geleden dat de genocide in Rwanda begon.

Ter nagedachtenis van de bijna één miljoen slachtoffers, en om onze hoop uit te drukken dat we nooit een tragedie van deze aard meer zullen meemaken, vraag ik u een minuut stilte in acht te nemen.

(Het Parlement neemt staande een minuut stilte in acht)

4-005

Gebhardt (PSE). – *(DE)* Mijnheer de Voorzitter, in Duitsland kennen wij de zogeheten *Lauschangriff* ofwel afluisteractie als uiterste middel in de strijd tegen de zwaarste georganiseerde misdaad. De opsporingsinstanties mogen dit bij strafvervolgning alleen inzetten onder strenge wettelijke voorwaarden en democratische controle. Het Duitse constitutioneel hof heeft pas geleden de beperkingen nog aangescherpt.

Gisteren mocht een lid van dit Parlement op een laat uur in een Duits televisieprogramma er nog over opscheppen dat hij deze methode in het Europees Parlement sinds jaren als zelfbenoemde speurder zonder enige controle tegen medeparlementariërs inzet. In de uitzending werden met een verborgen camera opgenomen filmfragmenten vertoond als bewijs voor vermeende malversaties, met name aan het einde van de vergaderweek in Straatsburg. De uitzending culmineerde in het dreigement dat we elkaar snel terug zouden zien, want, zo heette het letterlijk: ‘Overmorgen is het weer vrijdag in Straatsburg’. Ik zal morgen hier in dit Parlement mijn plichten moeten vervullen en mijn aanwezigheid ook in het centrale register laten opnemen. Dat wil ik ongehinderd kunnen doen, zonder angst om door camerateams te worden overvallen. Daarom wil ik u ook vragen: hoe is gewaarborgd dat al mijn collega’s en ik zonder vrees hun taken in dienst van de Europese burgers kunnen vervullen? Hoe wordt de huisvrede hersteld? Blijft het Europees Parlement als constitutioneel orgaan deze pogingen ons onder druk te zetten accepteren?

(Applaus)

4-006

De Voorzitter. Hartelijk dank, mevrouw Gebhardt. Ik zal uw verzoek overbrengen aan de Voorzitter van dit Parlement.¹

4-007

Vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding

4-008

De Voorzitter. aan de orde is het verslag (A5-0204/2004) van de heer Oostlander, namens de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid, over het periodiek verslag 2003 van de Commissie over de vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding (COM(2003) 676 - SEC(2003) 1212 - C5-0535/2003 - 2003/2204(INI)).

4-009

Oostlander (PPE-DE), rapporteur. – Mijnheer de Voorzitter, sinds mijn vorige verslag heeft de Turkse regering niet stilgezeten en met een zekere voortvarendheid een reeks van hervormingen in de wetgeving doorgevoerd. Dat betreft vooral de mensenrechten, vrijheden op het gebied van cultuur en media, en de inperking van de politieke rol van het leger. Wij volgen de onderhandelingen over de toekomst van Cyprus met veel aandacht, omdat deze een wezenlijk deel vormen van de weg naar de Unie.

Wij hadden aanvankelijk gedacht dat met name de Turkse deelname aan deze onderhandelingen problemen zou opleveren vanwege de tegenstand van de zijde van het leger tegen een compromis en vanwege gezeten administrateurs in de Turkse

¹ *Ingekomen stukken: zie notulen.*

regering. Helaas moeten wij constateren dat ook van Grieks-Cypriotische zijde de medewerking aan een oplossing voor de kwestie-Cyprus, zacht uitgedrukt, niet optimaal is.

Natuurlijk is dat niet het laatste woord. Wij denken dat men doorgaat met onderhandelen, want ik kan me niet voorstellen dat de Grieks-Cypriotische regering het zal wagen om op zulke buitengewoon slechte voorwaarden lid te worden van de Europese Unie. Dat zou deze regering, volgens mij, jaren en jaren blijven aankleven.

Ondanks alle veranderingen op papier in Turkije en de inzet op de departementen om de georganiseerde samenleving de vrijheid te geven, is de implementatie van de hervormingen heel moeilijk gebleken. De regering ziet dat zelf ook in en heeft door de instelling van een monitoring-stelsel aangegeven dat het haar ernst is. Dat vind ik een belangrijke stellingname van de regering, omdat voor ons met name de implementatie van al die veranderingen het essentiële punt is. Papier is geduldig, de werkelijkheid zal moeten aantonen of het waargemaakt wordt.

De obstakels op de weg naar de Europese Unie kunnen nauwelijks een verrassing zijn. De structuur en de filosofie van de staat vinden hun weerspiegeling in de mentaliteit van de bevolking en van de overheidsdienaren. Als zij daardoor op een spoor zitten dat niet te verenigen is met de Europese Unie, kan men niet verwachten dat dit in korte tijd te veranderen is. De veranderingen die wij vragen, zijn revolutionair.

De hoofdlijn van het verslag wordt door deze waarnemingen bevestigd. De Europese Unie moet voor alle kandidaten, of staten die dat willen worden, streng zijn op het punt van de rechtsstaat en de democratie. Dat is in de allereerste plaats een kwestie van principe, maar het is ook een kwestie van het kunnen functioneren van de Europese Unie als zodanig en het is een kwestie van overtuigingskracht tegenover onze eigen bevolking, waar ook een basis moet worden gevonden om deze uitbreiding te kunnen accepteren.

Het gaat erom dat de kandidaten op het punt van de politieke waarden die zij verdedigen, passen bij de Europese Unie. Zolang dat niet zo is, moet men niet aan een lidmaatschap denken. Het gaat niet alleen om correcties van een aantal concrete misstanden, maar om de juridische en sociale basis waaruit die misstanden voortkomen. Het gaat bijvoorbeeld niet alleen om de vrijlating van Leyla Zana, die tot vele jaren gevangenisstraf is veroordeeld vanwege gedrag waarvoor zij van dit Parlement de Sacharov-prijs heeft ontvangen. Het gaat erom dat zulke veroordelingen in de toekomst ondenkbaar zullen zijn. Als je hierover vragen stelt aan de hoogste rechters in Turkije, moeten zij, tot mijn verbazing, de antwoorden helaas nog schuldig blijven.

Hetzelfde geldt voor de culturele rechten van minderheden. Het moet ondenkbaar zijn dat deze door obstructie niet kunnen worden uitgeoefend. Een echte scheiding van kerk en staat moet geen reden tot paniek zijn, net zo min als godsdienstvrijheid voor groepen die niet uitdrukkelijk in het Verdrag van Lausanne zijn vermeld. Naar het schijnt is dit voor Turkije een heel moeilijk punt.

Een andere zeer moeilijke kwestie is de positie van het leger. Vanuit de geschiedenis kan men begrijpen dat het leger groot vertrouwen geniet bij een belangrijk deel van de bevolking, maar de politiek zal zijn zelfbewustheid moeten herwinnen. De regering werkt wel aan veranderingen, maar kan niet veel verder gaan dan de omstandigheden toelaten. Toch moet de Unie vasthouden aan de eis dat het leger niet meer politieke invloed heeft dan gebruikelijk is in lidstaten van de Europese Unie. Vanuit deze visie onttraad ik dan ook amendementen waarmee de eisen van de Unie aan Turkije worden verslapt. De vervulling van de politieke criteria van Kopenhagen moet voorafgaan aan het *business as usual* van de begeleiding van de overname van het *acquis*. Dat is een les uit eerdere uitbreidingsprocessen en de ervaringen met bijvoorbeeld Roemenië. Er moet bovendien een signaal van uitgaan naar landen die het lidmaatschap ambiëren. Bovendien meen ik dat de Turkse regering onze druk nodig heeft als ruggesteun tegen de tegenkrachten in de maatschappij en in delen van het overheidsapparaat.

Over elementen van het *acquis* kan niet worden onderhandeld. Dit geldt ook voor de waarden en de toepassing daarvan in de Europese Unie. Deze zijn ononderhandelbaar. Zij moeten worden omarmd en moeten, als men echt lid wil zijn, gewoon worden overgenomen.

Anderzijds ben ik van opvatting dat de Unie moet vasthouden aan het perspectief van een volwaardig lidmaatschap voor Turkije zodra echt is voldaan aan de politieke, economische en andere criteria. Het is invoelbaar dat in sommige amendementen een nauwe betrokkenheid van het Europees Parlement wordt verlangd. Het is echter evenzeer noodzakelijk dat wij ons huiswerk doen, om in staat te zijn de toetreding van landen tot de Europese Unie te kunnen verwerken. Dat betekent dat de resultaten van de Conventie absoluut moeten worden aanvaard, anders kunnen wij niet functioneren. De stelling van eerst verdiepen en dan uitbreiden, blijft geldig.

De mogelijkheid, mijnheer de Voorzitter, om deel te nemen aan het goede-nabuurschapsbeleid, zoals verwoord in het verslag-Napolitano, kan ook blijven bestaan, maar amendementen die Turkije alleen een plaats buiten de Unie gunnen, passen niet in de lijn van mijn verslag. De krachtige nadruk op vervulling van de politieke criteria hangt mede samen met de wens om bij de bevolking voldoende steun te vinden.

Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat de aanvaarding van de hoofdlijnen van dit verslag een duidelijk signaal zal zijn voor zowel de Turkse regering en samenleving als voor onze eigen burgers in de Unie. Het onderwerp is van zeer principiële aard en verdraagt geen verdoezeling. Ik stel voor dat wij de dialoog met Turkije met open vizier voortzetten. De Turkse regering is daar inmiddels aan gewend.

(Applaus)

4-010

Verheugen, Commissie. (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het debat van vandaag is een goede gelegenheid om een tussentijdse balans op te maken ten aanzien van de vorderingen van de hervormingen in Turkije. Allereerst wil ik de heer Oostlander van harte complimenteren met zijn evenwichtige en gedegen verslag, waarmee ik het grotendeels eens ben.

We kunnen constateren dat de Turkse regering de afgelopen jaren met verve de verandering van Turkije in een volwaardige democratie, een rechtsstaat waarin de mensenrechten en de rechten van minderheden worden gerespecteerd, ter hand heeft genomen. Naar mijn mening kunnen we gezien de meest recente verkiezingsresultaten van afgelopen zondag in Turkije rustig zeggen dat deze hervormingskoers vast verankerd is in de Turkse maatschappij. Dat moet ons deugd doen, want zonder de Europese Unie was dit proces niet in gang gezet. De strategie van Helsinki heeft Turkije een helder vooruitzicht gegeven. De voorwaarden voor de verwezenlijking van de lidmaatschapsoptie van Turkije zijn duidelijk en ondubbelzinnig gedefinieerd. Voor Turkije gelden, net als voor andere kandidaat-lidstaten, onverkort de criteria van Kopenhagen. Dat heeft helderheid in onze betrekkingen met Turkije gebracht, en de toetredingspartnerschappen die wij hebben ontwikkeld als instrument van de samenwerking, hebben hun nut uitzonderlijk goed bewezen bij het streven het hervormingsproces te stimuleren.

In de voortgangsrapporten hebben wij niet alleen onze waardering geuit over het vele dat bereikt is, maar hebben wij ook altijd duidelijk en ondubbelzinnig gebreken en zwakke punten aan de kaak gesteld. Turkije heeft in het kader van de hervormingen nieuwe wetten ingevoerd om de mensenrechten te verbeteren, de bescherming tegen marteling en mishandeling te vergroten, de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid te verruimen, de vrijheid van vereniging en vergadering, alsmede het demonstratierecht te versterken, de culturele rechten uit te breiden, de gendergelijkheid te versterken, de democratie te consolideren en de betrekkingen tussen het leger en de civiele autoriteiten te wijzigen.

Turkije heeft ook verscheidene cruciale internationale overeenkomsten ondertekend. Daaruit blijkt duidelijk dat het land de koers van verandering is gaan varen. Dat valt met name ook af te lezen aan de verandering van het politieke klimaat in Turkije. Het maatschappelijk middenveld in Turkije wordt sterker. Het raakt beter georganiseerd, non-gouvernementele organisaties worden geraadpleegd bij het uitwerken van wetsvoorschriften, zoals bij het nieuwe wetboek van strafrecht. Het hervormingsproces heeft het publieke debat in Turkije een sfeer van openheid en vrijheid gebracht. Kwesties als de rol van de militairen in de politiek, het vraagstuk van de Koerdische taal, de praktijk van marteling en mishandeling of de rol van de vrouw in de samenleving worden nu in vrijheid besproken. Toen ik vier jaar geleden met dit werk met Turkije begon, mocht ik in gesprekken met de Turkse regering het woord 'Koerdisch' niet eens in de mond nemen. En dat is nog maar een klein voorbeeld.

Er is een publiek debat aan de gang over een moderne grondwet voor Turkije die de beginselen bevat waarop de Europese Unie is gegrondvest. Deze nieuwe situatie in Turkije is een verdienste van ons *zero tolerance*-beleid als het gaat om democratie en rechtsstaat, de mensenrechten en de rechten van minderheden. Juist daarom dienen wij op gebreken en zwakke punten te wijzen als wij die signaleren. De Commissie heeft dit op enkele terreinen gedaan, die ik nog even wil noemen: versterking van de onafhankelijkheid en werkwijze van het gerechtelijk apparaat, ontwikkeling van het totale kader voor de uitoefening van de fundamentele vrijheden dat zo dient te worden opgezet dat alle overblijfselen uit het autoritaire verleden verdwijnen. Het gaat nog steeds om de aanpassing van de betrekkingen tussen de burgerlijke autoriteiten en de militairen, het gaat om de situatie van de intern verdrevenen in het zuidoosten van het land en de terugkeer naar hun dorpen. En naar mijn mening gaat het met name ook om het vraagstuk van de godsdienstvrijheid.

Maar met juridische veranderingen alleen zijn we er niet. We willen de praktische toepassing zien, niet alleen op afzonderlijke punten, maar systematisch en effectief. De laatste tijd is daarin vooruitgang te bespeuren. Ik moet echter wel zeggen dat ons steeds weer berichten ter ore komen waaruit blijkt dat het hervormingsproces door de Turkse administratie slechts aarzelend wordt aanvaard. Daarom richt ik een dringende oproep tot de Turkse regering om alles in het werk stellen teneinde de tenuitvoerlegging te verwezenlijken.

In dit verband wil ik ingaan op de zaak Leyla Zana, waaruit blijkt dat de geest van de hervormingen nog niet is doorgedrongen tot alle organen van de uitvoerende en wetgevende macht van het land. Deze rechtszaak lijkt niet te stroken met de grondbeginselen van de onschuldpresumptie en de waarborging van de rechten van de verdediging.

Ik kom zojuist uit Zwitserland, waar vanochtend vroeg de onderhandelingen zijn afgesloten over de definitieve oplossing van het Cypriotische vraagstuk, en ik wil graag van de gelegenheid gebruikmaken het Europees Parlement als eerste instelling in te lichten over de stand van zaken. Zoals u weet had en heeft het onze voorkeur om op 1 mei een verenigd Cyprus welkom te heten als lidstaat. Tijdens de dagen in Zwitserland hebben we dat doel op een haar na bereikt, en het proces is geenszins op de klippen gelopen. Van meet af aan waren er twee mogelijkheden: of de overeenkomst zou reeds in Zwitserland worden ondertekend, of de secretaris-generaal van de Verenigde Naties zou het definitieve plan presenteren, waarover vervolgens de beide gemeenschappen op Cyprus op 24 april in een democratisch referendum dienen te beslissen.

Er is voor de tweede optie gekozen nadat was gebleken dat niet alle betrokkenen een overeenkomst konden tekenen. Ik moet echter onderstrepen dat er zich een opmerkelijke toenadering heeft voorgedaan, en ik denk dat we nu op een punt zijn aanbeland dat er sterk politiek leiderschap nodig is. Ik doe een beroep op de leiders van de Grieks- en Turks-Cyprioten nu alles op alles te zetten om de bevolking van het eiland ervan te overtuigen dat het huidige plan de beste en meest evenwichtige oplossing is die kan worden bereikt. Het is niet de keuze tussen dit plan of een ander plan. Het is de keuze tussen dit plan en helemaal geen oplossing. Ik geloof niet dat er zich in de nabije toekomst een nieuwe gelegenheid zal voordoen om het probleem nog een keer aan te pakken. De secretaris-generaal van de VN, voor wiens inspanningen we diep ontzag moeten hebben, heeft in zijn voorstel de eisen van de Europese Unie volledig gehonoreerd. De nieuwe staat, het nieuwe Cyprus dat moet ontstaan zal een land zijn dat met één stem kan spreken, dat zich in de internationale fora zakelijk kan opstellen zonder de gang van zaken te blokkeren. Het zal een land zijn met structuren die sterk genoeg zijn om het communautair recht ten uitvoer te leggen, en dat op dezelfde beginselen als de Europese Unie is gegrondvest. Wat betreft de noodzakelijke aanpassingen van het voorstel van de heer Kofi Annan aan het communautair recht, is men het erover eens dat deze aanpassingen zonder permanente uitzonderingen op het *acquis* worden uitgevoerd. Het is de grote gezamenlijke doelstelling van alle instellingen om geen permanente uitzonderingen op het *acquis communautaire* meer te maken. Ook dat hebben wij bereikt. Daarom geloof ik ook dat het goed zou zijn als ook het Europees Parlement heel duidelijk zijn wil tot uitdrukking brengt, zodat de betrokken politieke partijen en de politieke krachten de verantwoordelijkheid nemen om het aanbod dat nu op tafel ligt aan te nemen, een aanbod dat de uitkomst is van zeer zorgvuldige, zeer moeizame en zeer begripvolle besprekingen. Ik onderstreep het nogmaals: het proces heeft geen schipbreuk geleden, maar een van meet af aan bestaande tweede optie is uitvoerbaarder en beter gebleken. We zullen er nu aan werken om deze tweede optie te realiseren.

Om op Turkije terug te komen, dat bij de onderhandelingen in Zwitserland een zeer constructieve en coöperatieve rol heeft gespeeld, waarvoor ik nadrukkelijk mijn waardering wil uitspreken: hierover wil ik alleen nog zeggen dat aan het einde van het jaar dient te worden besloten of Turkije voldoet aan de cruciale politieke criteria van Kopenhagen. In dat geval zo heeft de Europese Raad van Kopenhagen in december 2002 unaniem besloten dienen de toetredingsonderhandelingen onmiddellijk te worden gestart. De Commissie zal hierover in het najaar haar rapport presenteren, dat net als alle tot nog toe gepubliceerde rapporten fair en objectief zal zijn.

Het verslag van de heer Oostlander laat zien dat in het proces van de modernisering van het politieke systeem van Turkije en zijn aanpassing aan de normen van de EU grote vorderingen zijn geboekt. Het Europees Parlement heeft altijd een belangrijke rol gespeeld als het erom gaat Turkije te herinneren aan haar verplichtingen als democratisch land ten aanzien van het respecteren van de grondrechten en de fundamentele vrijheden. In de fase die voor ons ligt hangt veel af van het vermogen van Turkije zelf om te laten zien dat het niet alleen juridisch, maar ook in de praktijk aan de politieke criteria van Kopenhagen voldoet.

Deze criteria zijn niet voor Turkije uitgevonden, maar zij gelden algemeen en op dezelfde wijze voor alle kandidaat-lidstaten uit het verleden en van de toekomst. Ik kan u verzekeren dat de Commissie in haar rapport van dit najaar een grondige, objectieve en eerlijke analyse zal presenteren, net als wij dat in de afgelopen jaren hebben gedaan.

(Applaus)

4-011

Van Orden (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Turkse regering heeft in een verbazingwekkend tempo maatregelen genomen om aan de politieke criteria van de Europese Unie te voldoen, zodat in december het terechte besluit genomen kan worden om toetredingsonderhandelingen te beginnen. Wij zouden dit moeten erkennen en de Turkse autoriteiten moeten feliciteren. Die hebben duidelijk laten zien bereid te zijn veranderingen in het land door te voeren, in zeer moeilijke internationale omstandigheden en ondanks de terroristische gewelddaden in Istanbul.

Je zou echter haast gaan denken dat steeds wanneer Turkije vooruitgang in een bepaalde richting boekt, de spelregels voor toetreding tot de Europese Unie worden gewijzigd. In zijn verslag van een jaar geleden heeft het Parlement een al te negatief signaal aan Turkije afgegeven en in onvoldoende mate de betekenis onderkend van de positieve ontwikkelingen die de twaalf maanden ervoor hadden plaatsgevonden. Het verslag van dit jaar is evenwichtiger, maar er wordt nog steeds niet meer dan een lauw signaal afgegeven.

In een aantal van de ingediende amendementen wordt getracht eerder genomen besluiten te herroepen: in de eerste plaats het besluit van de Europese Raad van Luxemburg in 1997, inhoudende dat Turkije beoordeeld zal worden op grond van dezelfde criteria als die welke gelden voor de andere kandidaat-lidstaten; en in de tweede plaats het besluit van de Europese Raad van Helsinki in 1999, waarin de status van Turkije als volwaardig kandidaat-lidstaat wordt erkend.

Het is niet langer correct om te spreken over een mogelijke toetreding van Turkije tot de Europese Unie. Turkijes bestemming is duidelijk: te zijner tijd wordt het een lidstaat. Ik hoop echter dat de Europese Unie tegen die tijd, en tegen de tijd dat veel van de jongeren hier op de publieke tribune – waaronder jongeren van de Saint Martin's school in Brentwood, mijn kiesdistrict – volledig in het beroepsleven opgenomen zullen zijn, zelf afstand zal hebben genomen van haar obsessie met politieke integratie en veranderd zal zijn in een wat lossere gemeenschap van natiestaten. Met dat idee voor ogen zijn velen van ons aan het werk.

Geheel terecht wordt ook de kwestie-Cyprus genoemd. Die is destijds onderdeel gemaakt van de kandidatuur van Turkije zelf – onterecht, zouden sommige mensen kunnen denken. Hoe het ook zij, wat een negatieve factor was zal op korte termijn het omgekeerde effect hebben. Gisteravond heeft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties zijn definitieve plan voor de hereniging van Cyprus op tafel gelegd. In de internationale publieke opinie heeft veel te lang een vertekend beeld bestaan over deze kwestie en naar de Turks-Cyprioten is eigenlijk nooit goed geluisterd. Met name de Turkse overheid heeft hard gewerkt om te komen tot een billijke regeling waarin uitzicht op vrede en veiligheid wordt geboden. Ik denk dat het plan dat nu op tafel ligt positief door de bevolking van Cyprus ontvangen zal worden en ik hoop dat men ermee zal instemmen tijdens het referendum op 24 april.

Tot slot: er moet nog veel gebeuren om hervormingen in Turkije tot stand te brengen, met name op het gebied van de mensenrechten. Veel van wat is bereikt zou echter teruggedraaid kunnen worden als er in december een negatief besluit wordt genomen. De boodschap van de heer Oostlander blijft in de kern negatief. Ik wil een positief, bemoedigend signaal afgeven.

4-012

Smet (PPE-DE), rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken. – Voorzitter, de voorbije periode is voor Turkije een moeilijke periode geweest op sociaal vlak en op het gebied van de werkgelegenheid. Er is een financiële crisis geweest, aardbevingen, droogte en een terroristische aanslag. Dat heeft uiteraard zijn weerslag gehad op de sociale toestand en op de welvaart van de mensen. Het algemene welvaartsniveau van Turkije uitgedrukt in koopkracht ligt op nauwelijks 23 procent van het niveau in de Europese Unie. Vergeleken met vijf jaar geleden is de kloof groter geworden, want in 1997 was dit nog iets meer dan 30 procent. De werkloosheid is toegenomen en schommelt tussen de 9 procent en de 10 procent. Het werkgelegenheidspeil is lager dan 50 procent, terwijl dit in de Europese Unie boven de 60 procent ligt, hoewel wij ernaar streven om 70 procent te bereiken.

Er kunnen twee verklaringen worden gegeven voor deze dalende werkgelegenheid. De vrouwen zijn niet aan het werk, slechts één op de vier vrouwen heeft een baan en veel laaggeschoolde plattelandsvrouwen kiezen ervoor thuis te blijven bij gebrek aan mogelijkheden om te werken. Er is ook een groeiende informele werkgelegenheid en die wordt, hoe paradoxaal het ook moge klinken, deels veroorzaakt door een rigide arbeidswetgeving. De ontslagregeling in Turkije is zeer streng en het gevolg daarvan is dat werkgevers proberen de ontslagregeling te ontlopen door illegale arbeidskrachten aan te werven. Ook de kinderarbeid blijft hoog. Er zijn naar schatting nog altijd 750.000 werkende kinderen. Volgens Eurostat beschikt een kwart van de Turkse bevolking over een inkomen dat lager is dan 60 procent van het mediaan inkomen. De armoede blijft groot en de indices voor de sociale toestand zijn dus niet schitterend.

Dat neemt niet weg dat Turkije grote inspanningen heeft geleverd. Er is een arbeidswetgeving ontwikkeld en er is een werkloosheidsvoorziening ontwikkeld. Er worden dus inspanningen verricht, maar daarbij moet aangetekend worden dat deze als gevolg van de crisis en het gebrek aan investeringen tot dusver weinig effect hebben gehad op de sociale toestand.

Ik steun Turkije in zijn verzoek om aansluiting bij de Europese Unie op de voorwaarden die in Kopenhagen zijn overeengekomen. Ik hoop derhalve dat wij allen samen Turkije kunnen helpen deze stap te zetten.

4-013

Ettl (PSE), rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, als Europees Parlement moeten we niet alleen de algemene politieke vraagstukken die samenhangen met de kwestie-Turkije bespreken, maar is het uiteraard ook niet onbelangrijk om te bekijken of de toetreding van dat land wel economisch haalbaar en sociaal aanvaardbaar is voor de Europese Unie.

De inderdaad aanzienlijke vooruitgang die is geboekt met betrekking tot de wetgeving, ook op het terrein van het arbeidsrecht, de gelijke behandeling en de gezondheidsbescherming en andere belangrijke sociale maatregelen, staat – helaas, moet ik zeggen – haaks op de werkelijke ontwikkelingen. De werkloosheid stijgt, de armoede – met name op het platteland – neemt razendsnel toe, bedrijven huren steeds meer illegale arbeiders voor korte tijd in om wetten ter bescherming van de werknemers te omzeilen, de strijd tegen de kinderarbeid blijft achter, en zo verder. Dit alles belooft weinig goeds. Bovendien ontbreken er in de arbeidswetgeving antidiscriminatieregels, waardoor niet kan worden

opgetreden tegen bijvoorbeeld een schending van de menselijke waardigheid. Dat kan allemaal nog goed komen, maar er is nog veel werk aan de winkel.

Dit zijn allemaal vraagstukken die niet onder tijdsdruk kunnen worden opgelost. Om deze reden, en om toch de weg te effenen voor toetreding van Turkije tot de Europese Unie, acht ik het vanuit democratisch oogpunt absoluut noodzakelijk dat deze kwestie nogmaals door de 25 EU-lidstaten wordt besproken en dat het Europees Parlement eerst toestemming moet geven voordat toetredingsbesprekingen met Turkije worden geopend.

4-014

Olsson (ELDR) *rapporteur voor advies van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling.* (SV) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, uit nader onderzoek zal blijken dat de landbouw in Turkije niet sterk ontwikkeld is. Er zijn bijna twee keer zoveel boeren in Turkije als in het hele Europa van de 15. Bijna de helft van de beroepsbevolking in Turkije is werkzaam in de landbouw.

Als Turkije lid wordt zal de Europese Unie een enorme kluit hebben aan de ontwikkeling van de Turkse landbouw. De moeilijkste taak is een plattelandontwikkeling op gang te brengen die niet gepaard gaat met de gebruikelijke sociale problemen, die normaliter ontstaan als mensen de landbouw vaarwel moeten zeggen en andere bronnen van inkomsten moeten zoeken.

Er hebben zich de afgelopen jaren veel positieve ontwikkelingen voorgedaan in Turkije. Zo is er in 2000 een nieuw landbouwbeleid ingevoerd dat het voor Turkije makkelijker maakt verder richting Europa op te schuiven. Tegelijkertijd bevinden wij ons in een pril stadium wat betreft de besprekingen over de toetreding en is het moeilijk om een accurate inschatting te maken.

Ik denk dat de landbouw niet het grootste probleem voor Turkije vormt. Landen als Roemenië en Bulgarije hebben soortgelijke problemen. Andere kwesties vormen een groter probleem, zoals de mensenrechten, de democratie en de rechtszekerheid. Het is belangrijk dat wij het er allemaal over eens zijn dat wanneer aan de criteria van Kopenhagen wordt voldaan, de situatie in orde is. In dat geval kunnen de onderhandelingen begonnen worden en kan Turkije toetreden.

Persoonlijk ben ik van mening dat het nuttig kan zijn als een islamitisch, maar gesecculariseerd land, zoals Turkije, toetreedt tot de Europese Unie. Het kan een brug vormen tussen de culturen in Europa en de Arabische wereld. Ik weet dat sommige partijen en fracties in het Parlement tegen toetreding van Turkije zijn. Ik vind het belangrijk dat de meerderheid die voor is, Turkije van harte welkom heet, maar dat zij ook druk uit moet oefenen op het land om de hervormingen uit te voeren die nodig zijn om toe te treden.

4-015

Sommer (PPE-DE), *rapporteur voor advies van de Commissie regionaal beleid, vervoer en toerisme.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dank u wel. Allereerst wil ik onderstrepen dat de meerderheid van de christen-democraten in dit Parlement het beslist niet eens is met de verklaring over het toekomstperspectief van de Europese Unie die collega Verheugen zojuist heeft afgegeven. Ik hecht eraan dit vast te stellen.

In het regionaal beleid en vervoersbeleid heeft Turkije feitelijk geen enkele vooruitgang geboekt. Op het terrein van het regionaal beleid is met name een belangrijk punt van kritiek dat er nog steeds geen decentrale structuren zijn gecreëerd. Deze structuren zijn in onze ogen echter absoluut noodzakelijk om een geordende en controleerbare verdeling van financiële middelen van de EU ten bate van de regionale ontwikkeling en het cohesiebeleid te kunnen waarborgen. Turkije kan niet serieus steeds meer geld vragen als de administratie niet in staat is om deze middelen op geordende en transparante wijze uit te betalen.

Tja, en het vervoersbeleid is in Turkije al helemaal ernstig verwaarloosd. In geen enkele vervoerssector doen zich ontwikkelingen voor in de richting van aanpassing aan het recht en de normen van de EU. Op alle terreinen doen zich nog enorme gebreken voor: in de veiligheid van de luchtvaart, in het spoorverkeer, in de zeescheepvaart en in het wegvervoer. Bij het wegvervoer ontbreekt het ten enen male aan deugdelijke sociale voorschriften – rij- en rusttijden bijvoorbeeld –, aan een goede opleiding voor chauffeurs, en met name aan veiligheidsmaatregelen. Dat laatste is nogal cruciaal. Het gaat bijvoorbeeld ook om transporten van gevaarlijke stoffen. Vooral in het wegvervoer leveren deze gebreken niet alleen gevaar op voor het verkeer in Turkije zelf, maar in toenemende mate ook voor het verkeer in de Europese Unie. Dit vraagt dringend om actie.

Het grootste schandaal – echt een heel groot schandaal – is dat Turkije op de zwarte lijst van landen staat waarin geen sprake is van een serieuze havenstaatcontrole. Dat betekent dat een groot deel van de drijvende doodskisten en tikkende tijdbommen op onze zeeën onder de Turkse vlag varen. Dat is een toetredingsland onwaardig, net als het alle andere landen ter wereld onwaardig is. Maar vooral voor een kandidaat-lidstaat van de Europese Unie is het volstrekt onacceptabel.

Zolang Turkije geen nationaal programma heeft om al deze gebreken te verhelpen, kunnen we niet anders dan twijfelen aan de wil van dit land zich aan onze regels aan te passen. Natuurlijk zijn dit alles geen pretoetredingscriteria. Maar ook aan de pretoetredingscriteria is tot nog toe op geen enkel punt voldaan. Alles heeft nu eenmaal zijn tijd nodig. Des te onbegrijpelijker is het dat Turkije er al sinds jaren op aandringt om een datum te bepalen voor de start van de toetredingsonderhandelingen. Daarmee doet noch de Europese Unie, noch Turkije zichzelf een plezier.

4-016

Karamanou (PSE), rapporteur voor advies van de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, voor mij als rapporteur voor advies van de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen is het ten eerste positief dat Turkije de laatste tijd inspanningen doet om de positie van de vrouw te verbeteren. Ik moet er evenwel op wijzen dat het niet volstaat speciale mechanismen in te voeren op nationaal niveau. Daarnaast moeten namelijk krachtige wettelijke maatregelen worden genomen en ruime financiële middelen worden uitgetrokken om de positie van de vrouw te versterken en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in de praktijk en het dagelijks leven mogelijk te maken. Geweld is en blijft een probleem, in welke vorm dan ook, met name binnen het gezin. Ook is er een totaal gebrek aan mechanismen voor de juridische en psychologische ondersteuning van de slachtoffers van geweld. Een ander afschuwelijk verschijnsel is het geweld dat agenten van de nationale veiligheidsdienst plegen tegen vrouwen, en met name tegen vrouwen van minderheidsgroepen, zoals de Koerden.

Op strafrechtelijk gebied moet Turkije de praktijk van lage straffen voor zogenaamde eermisdaden afschaffen en de verwijzing in het strafwetboek naar de maagdelijkheid van vrouwen schrappen. De zeden, gebruiken en tradities mogen nooit boven de wetten van de rechtsstaat worden geplaatst. Tegelijkertijd moeten de uitgaven op gezondheidsgebied onmiddellijk worden verhoogd. Deze bevinden zich op een onaanvaardbaar laag niveau en beletten vrouwen hun recht op toegang tot gezondheidsdiensten uit te oefenen.

Ik moet er verder nog op wijzen dat de deelneming en vertegenwoordiging van vrouwen in de democratische instellingen op een onaanvaardbaar laag niveau staan. Ook de participatie van vrouwen in het beroepsonderwijs en op de arbeidsmarkt laat veel te wensen over. Mevrouw Smet is hier uitgebreid op ingegaan.

Wij pleiten eveneens voor de onmiddellijke vrijlating van Leyla Zana, voormalig Turks parlamentslid en winnares van de Sacharovprijs. Samen met drie andere parlamentsleden wordt zij al sedert 1994 om zuiver politieke redenen gevangen gehouden. Morgen vindt in Ankara de dertiende zitting plaats in een procedure waarmee ongeveer anderhalf jaar geleden onder druk van de Europese Unie een begin werd gemaakt. Vandaag moeten wij ter gelegenheid van dit verslag een krachtige boodschap sturen aan Turkije en aandringen op de onmiddellijke vrijlating van Leyla Zana. Daarmee zou Turkije een zij het dan klein gebaar kunnen maken en aantonen dat het toenadering tot Europa wil.

Tot slot wil ik als Griekse u, commissaris Verheugen, bedanken voor uw niet nalatende inspanningen voor een billijke en levensvatbare oplossing voor de kwestie-Cyprus.

4-017

Suominen (PPE-DE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, als wij het mogelijke EU-lidmaatschap van Turkije beoordelen, moeten wij de criteria van Kopenhagen als geheel bekijken. Het uitstekende verslag van de heer Oostlander onderstreept dit op neutrale wijze: het is naar mijn mening evenwichtig, het staat niet negatief of positief tegenover het mogelijke lidmaatschap van Turkije. Het hangt van Turkije zelf af, of en hoe snel het voldoet aan de politieke criteria die aan kandidaat-lidstaten worden gesteld. De Europese Unie moet op haar beurt bepalen of zij in staat is de mogelijke uitbreiding te absorberen, dus of de economie en de eigen structuren van de Unie haar aankunnen. Beide aspecten moeten volledig worden onderzocht en geen enkele externe druk kan en mag daar verandering in aanbrengen.

Ik denk dat ik in ieder geval namens de Finse delegatie in mijn fractie spreek, als ik zeg dat veel aspecten er op wijzen dat Turkije nu op de goede weg naar het lidmaatschap is. In Helsinki werd in 1999 geen lidmaatschap beloofd, maar werd Turkije de status van kandidaat-lidstaat verleend, wat in dat land natuurlijk grote verwachtingen heeft gewekt. Vandaag moeten wij het eigen absorptievermogen van de Unie nog maar niet precies bepalen, want de tien nieuwe lidstaten zullen een decennium lang het prestatievermogen van de Unie danig op de proef stellen. Terwijl verscheidene betalende landen het financiële kader in de Unie willen verkleinen, heeft Turkije zelf nog een lange weg te gaan om te voldoen aan de criteria van Kopenhagen. Ik noem slechts twee zaken. Voordat wij er helemaal zeker van kunnen zijn dat in Turkije de parlementaire democratie in alle gevallen zeggenschap heeft over de strijdkrachten en niet andersom, kan er geen sprake zijn van volledig lidmaatschap. Ten tweede is het een fundamenteel lidmaatschaps criterium dat de vrijheid van godsdienst zo in de praktijk wordt gebracht dat alle religies die alleen als religieuze gemeenschappen werkzaam zijn, de vrijheid en het concrete recht hebben kerkgemeenten te stichten en kerken te bouwen, net zoals de EU-lidstaten dat met genoegen aan niet-Europese godsdiensten toestaan.

Wij moeten de hier aanwezige commissaris Verheugen alsmede Kofi Annan en andere onderhandelaars complimenteren met het feit dat het probleem-Cyprus, dat nu zelfs nog een juridische belemmering voor een actueel lidmaatschap van Turkije is, bijna is opgelost. Wij hopen allemaal dat het probleem nu via het referendum snel verdwijnt.

Ik denk dat het verdwijnen en wegnemen van belemmeringen voor het lidmaatschap van Turkije vooral op de lange termijn in het belang van de Unie is. Mijn amendement 1 en amendement 16 van de heer Elles zijn naar mijn mening volledig in overeenstemming met de criteria en proberen helemaal niet Turkije te belemmeren in zijn streven naar het lidmaatschap. Ik ben daarentegen van mening dat amendement 41 bedoeld is om Turkije uit de toetredingsonderhandelingen te stoten.

4-018

Swoboda (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte mijnheer de commissaris, dames en heren, allereerst wil ik collega Oostlander complimenteren met dit voortreffelijke en evenwichtige verslag.

Enkele leden van dit Parlement zijn van mening dat Turkije geen kandidaat-lidstaat hoort te zijn. Helaas is daartoe geen heldere en eenduidige motie ingediend, want dan zouden we duidelijk kunnen vaststellen wat de meerderheid wil. Ik vind dat Turkije kandidaat-lidstaat dient te blijven zoals het dat nu is. Er is al toegegeven dat het geen kandidaat-lidstaat als vele andere is, waar het proces betrekkelijk soepel en binnen een vrij klein aantal jaren kan worden afgewikkeld. Turkije verkeert in een bijzondere situatie. Het land heeft helaas – en toegegeven: dat geldt vooral ook voor de regeringen die voorstander van een seculiere staat zijn – de afgelopen jaren niet veel gedaan om tot de stappen voorwaarts, waarop ook vandaag weer terecht is aangedrongen, te besluiten en deze ook ten uitvoer te leggen. De laatste regering, de AKP-regering, heeft echter toch stellig de wil getoond om tot hervormingen over te gaan en daartoe ook duidelijke stappen ondernomen. Wellicht zijn er leden van dit Parlement die juist omdat het een AKP-regering is die vooruitgang boekt, vinden dat Turkije niet langer kandidaat-lidstaat mag blijven. Naar mijn mening zijn er echter goede redenen om de status van kandidaat-lidstaat te handhaven, en zijn er vele goede redenen – namelijk redenen in het belang van Europa – om erop aan te dringen dat de hervormingen niet alleen worden voortgezet, maar ook ten uitvoer worden gelegd.

Dat is absoluut een van de belangrijkste problemen. Ik verzoek de Commissie in haar rapport aan de Raad – het is een beslissing van de Raad en dat moet zo blijven – niet alleen de genomen besluiten te beoordelen, maar ook de uitvoering daarvan. Overigens weet ik dat commissaris Verheugen het ook zo zal aanpakken. Naar mijn persoonlijke mening zou het al een hele prestatie zijn als ook bij de tenuitvoerlegging van de maatregelen waartoe Turkije heeft besloten voor het einde van dit jaar zichtbare vooruitgang is geboekt.

Wat betreft de rol van de militairen is er eveneens veel belangrijks gebeurd. Die rol is zonder meer verkleind. Als de Turkse regering – zoals commissaris Verheugen opmerkte – zich nu positief opstelt ten aanzien van de kwestie-Cyprus, dan heeft dat te maken met de verkleining van de rol die de militairen spelen. Want als er één cruciaal onderwerp was waarbij de militairen dwarslagen, dan was dat natuurlijk wel bij de onderhandelingen over Cyprus. Voor de Turken zelf gaat het natuurlijk om het bewijs – of het gebrek daarvan – van een daadwerkelijk krimpende rol van het leger.

Op het gebied van de eerbiediging van de mensenrechten is duidelijk dat er veel is verbeterd, maar dat er nog veel meer moet verbeteren. Daarbij doel ik ook op het Koerdische vraagstuk. Ik weet dat dit een netelig onderwerp voor Turkije blijft. Dat is het natuurlijk ook in verband met de eerbiediging van de grenzen met buurlanden, ook met buurlanden waar Koerden wonen. Daarbij moeten we er natuurlijk wel vanuit kunnen gaan dat er vanuit dergelijke Koerdische regio's geen militaire of terroristische acties tegen Turkije worden ondernomen.

Daarom zeg ik nogmaals: we dienen onze lijn strikt te blijven volgen, we dienen streng te controleren of er aan de criteria is voldaan, net als wij dat bij alle andere landen doen.

Tot slot nog een kanttekening over Cyprus: ik hoop dat men erin slaagt een oplossing te vinden. Ik dank commissaris Verheugen zeer voor zijn inspanningen. Maar – en dat moeten we goed voor ogen houden – het dient een oplossing te zijn die recht doet aan Cyprus, maar ook aan Europa, zodat er een land tot de Europese Unie toetreedt dat ook in staat is daadkrachtig mee te werken aan de besluitvorming in Europa.

4-019

Duff (ELDR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Fractie van de Europese Liberale en Democratische Partij is zeer verheugd over het plan dat door de heer Kofi Annan is uitgewerkt en gisteren in Zwitserland is gepresenteerd. Ik feliciteer commissaris Verheugen en zijn team, omdat ze een cruciale rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van de overeenkomst. Het is juist en gepast dat de Commissie en de Raad proactief gezocht hebben naar een regeling op basis waarvan de voorwaarden voor lidmaatschap op het hele eiland Cyprus van toepassing zijn. Het is niet te laat voor dit Parlement om zich krachtig in te zetten voor een oplossing van het conflict dan het in het verleden heeft gedaan.

Ik zou alle politieke stromingen die in dit Parlement vertegenwoordigd zijn willen vragen campagne te voeren voor een positieve stem bij het referendum. Veel Cyprioten hebben steun nodig om in Europa te geloven en om met meer zelfvertrouwen te kunnen uitkijken naar het moment waarop er sprake zal zijn van een herenigde gemeenschap.

Turkije verdient onze dank voor zijn essentiële bijdrage aan de regeling. Deze gebeurtenissen en onze dankbaarheid komen niet volledig terug in het verslag-Oostlander, maar dat verslag zal zeker een positieve rol spelen bij de besluitvorming in het Parlement, in de aanloop naar december en naar het uiterst belangrijke besluit om

toetredingsonderhandelingen te openen. Terecht willen we vandaag voorkomen dat dit besluit straks niet meer genomen kan worden. Er zal tussen nu en december veel veranderen: binnen de Unie zullen we via de IGC een overeenkomst hebben bereikt waardoor wij volledig op verdere uitbreidingen voorbereid zullen zijn; in Turkije zal de AKP-regering haar legitimiteit hebben geconsolideerd en zal een nieuw pakket hervormingsmaatregelen door het Parlement zijn geloodst; de sociale en economische omstandigheden zullen zijn verbeterd en hopelijk zal er vooruitgang zijn geboekt bij de praktische implementatie van de hervormingsmaatregelen; en Turkije zal verder zijn gegaan met verbeteren van de betrekkingen met zijn buurlanden.

De stille Turkse revolutie zal stand houden en wij, in de liberale familie, zullen in staat zijn het grotere geheel te zien, Turkije eerlijk te behandelen en te onderkennen welke bijdrage Turkije zal kunnen leveren aan de toekomst van Europa.

4-020

Ainardi (GUE/NGL). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, in december 2004 moet de Europese Unie inderdaad de datum vaststellen waarop de toetredingsonderhandelingen met Turkije kunnen beginnen. Dit is een zeer belangrijke stap. De meerderheid van mijn fractie is van mening dat Turkije als volwaardig lid een plaats moet krijgen binnen de Europese Unie. Het is een land dat zowel historisch als geografisch in Europa ligt. In tegenstelling tot wat door sommigen openlijk of verbloemd wordt beweerd, is het probleem van Turkije niet van religieuze aard. Bepaalde politieke krachten blijven er trouwens op aandringen dat in de ontwerp-Grondwet de zogenaamde joods-christelijke grondslag van Europa wordt opgenomen. Zij willen hiermee de toetreding van Turkije bemoeilijken of zelfs onmogelijk maken.

Het probleem van Turkije is het politieke systeem, dat wordt gedomineerd door het leger, de wetgeving en de grondwet. De democratische criteria zijn er nog ver te zoeken. Ook de behandeling van de Koerdische minderheid, die trouwens een kwart van de bevolking uitmaakt, is ontoelaatbaar. Weliswaar heeft Turkije sinds 2001 een hervormingsproces doorgevoerd op basis van de criteria van Kopenhagen, maar dit Huis heeft al herhaaldelijk vastgesteld dat dit neerkomt op een aantal belangrijke beperkingen van de fundamentele rechten en vrijheden. In het verslag van de Commissie buitenlandse zaken wordt deze analyse overigens gedeeld. De amendementen van onze fractie, met name aangaande Leyla Zana, het Koerdische vraagstuk en de erkenning van de Armeense genocide, zijn hierin immers overgenomen.

Turkije heeft nog steeds geen duidelijk kader gecreëerd waarmee de politieke, burgerlijke, economische, sociale en culturele rechten kunnen worden gewaarborgd. In 1982 is onder het militaire regime een grondwet aangenomen. Deze is nog steeds van kracht en blijft autoritaire kenmerken vertonen. Op politiek, economisch en cultureel vlak, maar ook in het onderwijs speelt het leger nog steeds een belangrijke rol. Het is de werkelijke hoeksteen van de staat en de samenleving en vormt als zodanig een van de grootste obstakels in de ontwikkeling van Turkije naar een democratisch en pluriform systeem. De weinige veranderingen komen traag op gang en zijn vaak alleen bedoeld voor de schone schijn. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat er nog zeer ernstige problemen bestaan.

Leyla Zana, winnares van de Sacharovprijs van het Europees Parlement, wordt nog steeds gevangen gehouden, samen met drie andere voormalig afgevaardigden van Koerdische afkomst die in 1994 zijn veroordeeld. Het hoger beroep, dat wij mede mogelijk hebben gemaakt, vindt plaats onder schandalige omstandigheden. De delegatie van het Europees Parlement, waar Felekna Uca en Luigi Vinci namens mijn fractie deel van uitmaken, is hier tijdens elke zitting getuige van geweest. Leyla Zana en haar collega's hebben zelfs geweigerd om op de twaalfde zitting te verschijnen. Zij protesteerden hiermee tegen de omstandigheden van dit nieuwe proces, waar hun lot van tevoren al vastligt. De Koerdische partij HADEP is verboden en een soortgelijke procedure hangt de partij DEHAP boven het hoofd. Talrijke arresten van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens worden nog steeds niet nageleefd. Mensen die alleen maar op vreedzame wijze hun mening hebben geuit, worden vervolgd. Voorvechters van de mensenrechten worden lastiggevallen of geïntimideerd. Ook stellen de autoriteiten gerechtelijke onderzoeken naar hen in. De vakbondsrechten worden niet gegarandeerd. Er wordt nog steeds gemarteld en mishandeld, met name in politiebureaus en gevangenissen. Minderheden zijn het slachtoffer van discriminatie. Zo worden de economische, sociale en culturele rechten van de Koerden nog steeds niet echt erkend.

Mijnheer de commissaris, ik heb goed naar u geluisterd, maar over de kwestie Cyprus heb ik toch nog een aantal vragen. Vooral waar het gaat om de aanhoudende militaire bezetting van het noorden van het eiland.

Op basis van al deze elementen, tot slot, schrijft onze collega van de Commissie buitenlandse zaken in zijn verslag dat “het voldoen aan de politieke criteria van Kopenhagen een voorwaarde is voor het beginnen van toetredingsonderhandelingen”. Voor de meerderheid van mijn fractie zijn de basisvoorwaarden democratisering van de Turkse instellingen, echte naleving van de grondrechten, erkenning van de rechten van het Koerdische volk, de vrijlating van Leyla Zana en de oplossing van de kwestie Cyprus. Pas als daaraan is voldaan kan goedkeuring worden gegeven aan het beginnen van toetredingsonderhandelingen met Turkije.

4-021

Legendijk (Verts/ALE). – Voorzitter, we zijn nu op het punt in het debat over Turkije aangekomen waarop er, gelukkig, grote eensgezindheid bestaat over de resterende problemen. Problemen die stevig moeten worden aangepakt en waarbij

implementatie, het woord is vaak gevallen, nog meer dan ooit nodig is. Toch bevat het huidige verslag-Oostlander drie vuiltjes die volgens mij nog zouden moeten weggewerkt.

Ten eerste paragraaf 8. In deze paragraaf staat nu dat de opstelling van Turkije zoals we die de afgelopen dagen gezien hebben op Cyprus, een weerspiegeling is van de macht van het leger. Collega's, wij kunnen dat toch niet serieus menen. Wat er op Cyprus nu juist gebeurd is, is dat het leger onderschreven heeft wat volgens de regering moest gebeuren. Dat is een voorbeeld van hervorming en niet een voorbeeld van stagnatie. Laten we dat gedeelte uit het verslag halen. Dat kan met amendement 10.

Ten tweede kan de heer Oostlander, opnieuw in het licht van de gebeurtenissen van de afgelopen dagen, toch niet serieus menen dat de Grieks-Cyprioten hebben laten zien dat zij zich serieus gecommitteerd hebben aan het plan-Annan? Dat zullen zij in de komende weken moeten laten zien. Dus ook op dat punt is volgens mij een verandering nodig.

Ten slotte het derde vuiltje. Ik zou er sterk voor zijn om de kiesdrempel bij de verkiezingen te verlagen en heb daartoe ook een amendement ingediend. Dit is een wens van het Parlement die wij moeten overdragen aan de Turken, omdat het in mijn ogen beter is dat het Turkse parlement wat pluriformer wordt samengesteld dan nu, met een kiesdrempel van 10 procent, mogelijk is.

Het grote probleem van het verslag-Oostlander zit echter in paragraaf 7. De rapporteur heeft erkend, of heeft misschien moeten erkennen, dat het onvermijdelijk is dat als de huidige hervormingen doorgaan de lidstaten in december zullen besluiten de onderhandelingen te openen. Wat staat daarover in paragraaf 7? Volgens de interpretatie van de heer Oostlander zijn onderhandelingen onvermijdelijk, maar we gaan niet echt onderhandelen. We gaan met name niet onderhandelen over de 31 hoofdstukken van het *acquis*, zoals we met alle andere kandidaat-lidstaten gedaan hebben. Wat wordt voorgesteld in paragraaf 7, is dat we eerst alle politieke criteria afwerken. Dat klinkt goed, maar wat betekent dat in de praktijk?

Een voorbeeld. In dezelfde paragraaf staat dat er een nieuwe grondwet moet komen. Daar is de heer Oostlander voor en daar ben ik ook voor. Als dat op een fatsoenlijke manier gebeurt, duurt het, denk ik, 2 tot 3 jaar. Zie hoelang de Europese Unie erover doet. Een ander voorbeeld. De heer Oostlander heeft bij herhaling gezegd dat wat wij willen, namelijk mentaliteitsverandering, een langdurig proces is. Vindt hij nu echt dat dit eerst allemaal moet worden afgehandeld voordat we de hoofdstukken kunnen behandelen? Dat kan toch niet serieus zijn. Vindt het Parlement, vindt bijvoorbeeld ook de socialistische fractie, nu echt dat wij met een arm op de rug gebonden met Turkije moeten gaan onderhandelen, omdat we over 31 hoofdstukken van het *acquis* nog niet mogen praten? Mijn opvatting, en die is neergelegd in amendement 9, is een andere. Ik ben ervoor om twee dingen te doen na december.

Ten eerste, doorgaan met het blijven benadrukken van het belang van de politieke criteria, desnoods met een speciaal monitoring-systeem, want dat is belangrijk en dat blijft belangrijk, maar tegelijkertijd ook beginnen met de zogenaamde normale onderhandelingen. Ik vind dat we niet in december tegen Turkije kunnen zeggen dat we gaan onderhandelen en daarbij de interpretatie van de heer Oostlander volgen. Die interpretatie zit nu in paragraaf 7 en die maakt het dus mogelijk dat we, laat ik het zo zeggen, eerst jarenlang alleen maar grondwerk doen en daarna pas echt gaan onderhandelen.

Paragraaf 7 is nu een onhelder, ik zou bijna zeggen diplomatiek, compromis dat veel toedekt. Het alternatief is een helder maar genuanceerd standpunt van het Parlement en dat is waar Turkije recht op heeft.

4-022

Queiró (UEN). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de heer Oostlander feliciteren met het werk dat hij heeft verricht in verband met dit verslag, waarin hij diverse vragen aan de orde stelt die van politiek belang zijn met betrekking tot de toetreding van Turkije tot de Europese Unie.

Ik zal er twee naar voren halen: de eerste betreft de mate waarin de Europese Unie zelf voorbereid is op de toekomstige integratie van dit grote Euraziatische land. Wat zullen de gevolgen van de toetreding van Turkije zijn, wanneer het land zich aansluit? Wat zal de geopolitieke stand van zaken voor de EU zijn die voortvloeit uit de aanvaarding van nieuwe buitengrenzen, welke niet alleen buiten Europa liggen, maar ook op de drempel van gewapende conflicten? Hoe moeten we de kwestie van de bevolkingsomvang tegemoet treden die verband houdt met de aanvraag van Turkije en de gevolgen die deze kwestie zal hebben voor het bestaande institutionele evenwicht? Zal de toetreding van Turkije de veiligheid van de Europese Unie versterken en haar buitenlands beleid in de regio geloofwaardiger en effectiever maken? Zal het mogelijk zijn het gemeenschappelijk landbouwbeleid te handhaven? Zo ja, in wat voor vorm? Hoe zit het met de Structuurfondsen? Deze observaties betekenen niet dat wij de grootse Turkse natie minder hoog achten; verre van dat. Ze betekenen alleen dat er, naar onze mening, in heel Europa nog een publiek, open en objectief debat gevoerd moet worden over deze kwestie. Dat is volgens ons absoluut noodzakelijk. Om die reden steunen wij het voorstel van de rapporteur om de Commissie op te roepen een uitputtende studie te laten uitvoeren naar de gevolgen van de toetreding van Turkije voor de EU, teneinde het Parlement en de Raad te informeren over de interne veranderingen die in de EU zullen moeten worden doorgevoerd en de noodzaak het huidige beleid te hervormen op de diverse belangrijke terreinen die ik heb genoemd.

De tweede vraag is in bepaalde opzichten het tegendeel van de eerste en betreft de politieke wil van Turkije om oprecht werk te maken van de noodzakelijke hervorming van zijn structuren en zijn institutionele en gerechtelijke kader om te voldoen aan de politieke criteria van Kopenhagen, zoals ook gebeurd is in de andere kandidaat-lidstaten. De rapporteur constateert zeer terecht dat het nu aan Turkije is om zelf te beslissen of het, als voorwaarde voor het openen van toetredingsonderhandelingen, bereid en in staat is de politieke beginselen en waarden van de EU aan te nemen als zijnde geschikt voor de Turkse staat en de Turkse samenleving.

In dit opzicht moeten we onderkennen dat de huidige regering sterke motivatie en politieke wil heeft getoond om revolutionaire hervormingen door te voeren, die problematisch zijn gebleken en in veel gevallen nog steeds niet voltooid zijn, met name op het terrein van de mensenrechten, omdat zij indruisen tegen tradities en praktijken van het burgerlijk, justitieel en militair bestuur die zich gedurende enkele decennia hebben verankerd.

De keuze voor de zogenaamde "harmonisatiepakketten" heeft Turkije in staat gesteld zijn wetgeving sneller in overeenstemming te brengen met EU-normen dan het geval zou zijn geweest als het een algehele herziening had doorgevoerd van de fundamentele wetboeken waarop zijn politieke, justitiële en wetgevende stelsel is gebaseerd. Dit is een positieve stap. We zijn ons bewust van de moeilijkheden en de bijzondere omstandigheden die gepaard gaan met dit soort processen en kunnen concluderen dat de dingen op koers liggen. Turkije zal in de toekomst getuige kunnen zijn van de start van zijn onderhandelingsproces met de EU, mits het blijft kiezen voor de Europese waarden die het uit eigen vrije en soevereine wil heeft aangenomen.

De fase die we nu hebben bereikt moet dan ook worden gezien als een fase van wederzijdse voorbereiding op de mogelijke toetreding van Turkije tot de Europese Unie; voorbereiding door de Unie, die zich op alle niveaus moet aanpassen om de grootse Turkse natie te kunnen verwelkomen; en voorbereiding door Turkije, dat zich, in overeenstemming met de criteria van Kopenhagen, moet blijven inspannen om de noodzakelijke hervormingen doeltreffend ten uitvoer te leggen.

Mijnheer de Voorzitter, de uitkomst van dit proces dient het natuurlijke resultaat te zijn van deze inspanningen op het gebied van wederzijdse voorbereiding en aanpassingen en niet het resultaat van wat voor subjectieve wens dan ook, die voorbijgaat aan de realiteiten waarmee wij aan beide zijden geconfronteerd worden.

4-023

Belder (EDD). – Mijnheer de Voorzitter, geheel in lijn met zijn vorige verslag, presenteert collega Oostlander dit Huis vandaag opnieuw een glashelder verslag over Turkijes zeer steile pad in de richting van de Europese Unie.

De rapporteur constateert in paragraaf 32 terecht dat het land nog steeds een andere interpretatie geeft aan de seculiere staat dan in de Europese Unie gebruikelijk is. Oostlander spreekt voorts van staatscontrole over de confessionele hoofdstromingen en discriminatie van andere richtingen. Ik zou het woordje staatscontrole graag willen aanscherpen met het woordje bevordering, want onder de vleugels van het Presidium voor religieuze aangelegenheden, dat rechtstreeks ressorteert onder premier Erdogan, verschaft de Turkse Republiek de soennitische hoofdrichting van de islam ruime maatschappelijke ontplooiingsmogelijkheden. Kom daar eens om bij de christelijke kerken in Turkije. Tot op de dag van vandaag moeten zij, hoewel zij onder de bepalingen van het Verdrag van Lausanne van 1923 vallen, de essentiële status van rechtspersoonlijkheid ontberen. Kortom, mijnheer de Commissaris, er is werk aan de winkel, maar dat had ik al van u begrepen.

Met instemming heb ik ook kennis genomen van paragraaf 10 in het verslag. Daarin komt collega Oostlander op voor de onafhankelijkheid en de kwaliteit van het hoger onderwijs en de wetenschappelijke instellingen in Turkije. Een heel actueel pleidooi, gelet op de aanhoudende pogingen van juist hervormer Erdogan om het academisch niveau van het land ondergeschikt te maken aan de, ik citeer, "islamistische conservatieve politieke denkbeelden van het kabinet". Deze dringende waarschuwing, van een lid van de Turkse Academie van Wetenschappen van ongeveer een maand geleden, stond in de *Frankfurter Allgemeine*. Nog een tekenend signaal voor Brussel van de werkelijke stand van zaken in Ankara.

4-024

Claeys (NI). – Voorzitter, het is hier al uitgebreid uiteengezet, Turkije heeft vooruitgang geboekt met zijn hervormingen. Het onbrak er nog maar aan dat dit niet zo zou zijn! Het punt is echter niet of kandidaat-lidstaten vooruitgang boeken, het punt is of zij voldoen aan de criteria om te kunnen toetreden. Dat is overduidelijk niet het geval. Ik zou hier de waslijst kunnen opnoemen van fundamentele problemen die zich nog voordoen. Ik heb daar jammer genoeg niet de tijd voor.

De situatie op het vlak van de mensenrechten blijft nog altijd precair, ondanks de hervormingen, die meestal alleen maar op papier bestaan en die niet in de praktijk worden omgezet. Ook sociaal-economisch is de kloof tussen Turkije en de Europese Unie zo diep dat het totaal onverantwoord zou zijn de Turkse toetreding zelfs maar in overweging te nemen. Ik begrijp dan ook niet goed waarom sommige sprekers zeggen dat Turkije hoe dan ook lid zal worden van de Europese Unie. Deze houding symboliseert perfect wat er allemaal misloopt met de Europese Unie. Er wordt gepleit voor de opnemng van een niet-Europees en islamitisch land in de Europese Unie, zonder dat daarover een fundamenteel debat wordt gevoerd. Wij willen een land opnemen dat binnen vijftien jaar de grootste lidstaat zal zijn in termen van bevolking

en in termen van oppervlakte. Dat land zal bovendien veruit de grootste netto-ontvanger worden, maar de bevolking in Europa wordt daarover op geen enkel moment geraadpleegd. Men weigert een referendum te organiseren in de lidstaten. Men waarschuwt er zelfs voor de kwestie-Turkije aan bod te laten komen tijdens de verkiezingscampagne. Met andere woorden, men wil fundamentele beslissingen nemen over het hoofd van de Europese burger heen. Het democratisch deficit ten voeten uit.

Waar het op neerkomt, is dat Turkije geen Europees land is en dus niet thuishoort in de Europese Unie. Men heeft nooit de moed gehad om dat aan de Turken te zeggen, maar men zal het vroeg of laat moeten. Turkije moet en kan als bevriend land geholpen worden, maar dat kan perfect met een associatieovereenkomst en in het kader van het nabuurschapsbeleid.

4-025

Brok (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, naar mijn mening is het van immense betekenis dat Turkije nauw met ons verbonden raakt. Voor ons is dat van groot strategisch belang. En ten tweede is het voor ons van groot belang dat Turkije een democratische rechtsstaat is en dat wij de ontwikkeling in die richting steunen. Ik heb echter diverse onopgehelderde vragen.

Turkije is van alle landen in deze regio het land waar democratie en rechtsstaat verhoudingsgewijs het meest zijn ontwikkeld. Tegelijkertijd staat het kemalisme om vele redenen het lidmaatschap van de Europese Unie in de weg. Maar zijn democratie en rechtsstaat in Turkije niet ook betrekkelijk ver ontwikkeld, juist door toedoen van het kemalisme en de invloed van het leger? Dat is een innerlijke tegenstrijdigheid. Het is een lastige kwestie die dient te worden onderzocht, en die we in deze tijd niet uit het oog mogen verliezen.

Ten tweede ben ik in tegenstelling tot collega Lagendijk van mening dat de verwezenlijking van de politieke criteria voorwaarde is voor de onderhandelingen. Dat hebben wij met Slowakije ook zo gedaan. Daarom is Slowakije niet al in 1997 ingestapt. In dit geval moeten we het ook zo aanpakken. Dat is geen discriminatie van Turkije, maar toepassing van de normale regels die we tot nog toe altijd hebben gehanteerd. Bij de verwezenlijking van de criteria is het niet voldoende om besluiten in het wetgevingsproces te hebben genomen die daaraan voldoen, maar dienen deze ook in de praktijk te worden gebracht. De besluiten van het Turkse parlement om de rechtsstaat en de mensenrechten te eerbiedigen, moeten ook bij de rechter in Oost-Anatolië zijn aangekomen en daar in de praktijk zijn gebracht. En ik heb mijn twijfels of dit voor november haalbaar is. Ik twijfel er niet aan dat de huidige regering dit wil, maar ik betwijfel alleen of het wel te realiseren is. Dat zullen we in het najaar moeten onderzoeken. Net als we bijvoorbeeld – zoals de Duitse minister van Binnenlandse Zaken heeft gezegd – moeten onderzoeken of Turkije wel een veilig derde land met betrekking tot de asielprocedure kan zijn, omdat van alle asielzoekers die in Duitsland asiel krijgen de meeste uit Turkije komen. Maar wanneer iemand als asielzoeker erkend wordt kan niet van het land van herkomst worden gezegd dat het een rechtsstaat is. Deze vraag dient afdoende te worden beantwoord.

Verder dienen we te zorgen dat de integratiekracht van de Europese Unie wordt onderzocht. Is de bindende kracht van de Europese Unie groot genoeg om niet te laten gebeuren wat collega Van Orden zojuist schetste? Want we mogen niet vergeten dat sommigen het doel hebben om door middel van de uitbreiding de Europese Unie kapot te maken. Ik zeg 'sommigen', want dat geldt niet voor alle voorstanders van de toetreding van Turkije. En ik ben van mening dat we niet alleen met het oog op Turkije, maar ook met het oog op andere landen in Europa mogelijkheden nodig hebben om een relatie te onderhouden met landen die niet het volledig lidmaatschap van de EU bezitten, ook in het licht van een nieuwe Europese economische ruimte. In ieder geval mogen deze landen niet het volledig lidmaatschap krijgen, althans niet in eerste instantie. De optie van een volledig lidmaatschap voor Turkije, Oekraïne en de landen van de westelijke Balkan zal ons de komende jaren in grote moeilijkheden brengen. En daarom dienen we nieuwe zienswijzen te ontwikkelen.

En tot slot, mijnheer de Voorzitter, zou ik in de kwestie-Cyprus graag zien dat het Europees Parlement pas een duidelijk standpunt inneemt als wij inzage hebben in de daarvoor benodigde documenten, zoals dat bijvoorbeeld ook bij de eenwording van Duitsland het geval was, toen er zelfs een speciale commissie voor dat vraagstuk werd gevormd.

4-026

Verheugen, Commissie. (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb nu om het woord gevraagd omdat de Voorzitter van het Europees Parlement en de Conferentie van voorzitters mij dringend hebben verzocht om hen te bezoeken. Nu kan ik moeilijk tegelijk bij de plenaire vergadering en bij de Conferentie van voorzitters aanwezig zijn. Hopelijk heeft u er begrip voor dat ik nu mijn slotwoord uitspreek en vervolgens inga op de uitnodiging van uw Voorzitter.

Vier korte opmerkingen: Ten eerste gaan de toetredingsonderhandelingen over de overname van het communautair recht; deze is geen voorwaarde voor het plaatsvinden ervan. Wat vele rapporteurs hier hebben gezegd was dan ook volkomen juist en zo staat het ook in onze voortgangsrapporten. Maar dat kan nu niet worden gebruikt om te zeggen: we kunnen met Turkije geen onderhandelingen beginnen omdat het land nog niet heeft gedaan waarover moet worden onderhandeld. Dat is helaas een innerlijke tegenstrijdigheid.

Ik moet u, mevrouw Sommer, op het volgende wijzen: Het is gewoonweg niet juist om te beweren dat Turkije steeds meer geld eist zonder daar iets tegenover te stellen. Ik zou het moeten weten als Turkije meer geld vraagt. Dat doet het niet. De

waarheid is en die is uiterst beschamend dat de Europese Unie haar financiële toezeggingen aan Turkije niet kon waarmaken. Dat is de realiteit.

Over de vraag over de mogelijke gevolgen van een toetreding van Turkije voor het communautair systeem wil ik zeggen dat dit een van de belangrijkste vraagstukken van alle is. Het idee om hiernaar een bijzonder onderzoek te doen, acht ik buitengewoon belangrijk en interessant. Ook ik vind dat dit moet gebeuren, en we zijn al begonnen over het kader van een dergelijk onderzoek na te denken. Het is echter van belang dat er op het moment dat we beslissen over de aanvang van onderhandelingen ook kennis aanwezig is over wat dat uiteindelijk voor de Unie gaat betekenen.

Ik kan het alleen maar eens zijn met degenen die met grote stelligheid hebben gezegd dat veranderingen zich moeten weerspiegelen in de realiteit. De afgelopen dagen heb ik dat op de Bürgenstock tijdens de lange pauzes in de onderhandelingen de Turkse premier steeds voorgehouden. Hij kent het probleem, en ik heb tegen hem gezegd: we moeten aan het einde van dit jaar in de tenuitvoerlegging van de hervormingen zoveel kritische massa zien dat wij in staat zijn om te zeggen dat het tenuitvoerleggingsproces geloofwaardig en duurzaam is. Als dat niet het geval is, komen we vast niet tot de conclusie dat aan de politieke criteria is voldaan.

Ik wil eveneens onderschrijven wat de heer Brok zei over het vasthouden aan het hervormingsproces. Dat is het allerbelangrijkst! Ik ben zoals u weet voor een onbevangen, open en ook pittig debat over de principiële kwestie of Turkije al dan niet moet toetreden. Ik vraag echter altijd om bij alles wat we zeggen en bediscussiëren de hervormers in Turkije niet voor de voeten te lopen. Wat we ook met Turkije willen, over één ding moeten we het eens zijn: we hebben een fundamenteel belang bij een stabiele democratische rechtsstaat Turkije als een solide en betrouwbare partner van de Europese Unie. Dat staat vast, en daarom dient het hervormingsproces ook door te gaan.

Tot slot nog even kort over Cyprus: alle vraagstukken waarvan het verslag-Oostlander met betrekking tot de Turkse verantwoordelijkheid voor Cyprus gewag maakt, worden opgelost als het plan van Kofi Annan wordt aangenomen. Dan verdwijnen die vraagstukken omdat er een oplossing is. Ze zijn dan niet meer relevant. Het is mijn indruk dat het nu zaak is om vooral de Grieks-Cypriotische gemeenschap ervan te overtuigen dat het nu bestaande plan en er zal niet nog een plan komen ook in hun belang is. Dat vergt sterke leiderschapskwaliteiten en een sterke politieke wil. Ik ben graag bereid om het Europees Parlement en de commissies alle informatie ter beschikking te stellen die we hebben, maar ik moet erop wijzen dat aan het plan niets meer kan worden veranderd. We kunnen het dus nog wel heel goed bestuderen en ons er een oordeel over vormen, maar we kunnen er niets meer aan veranderen. Dit waren de antwoorden die ik u nog wilde geven. Ik vraag echt om uw begrip dat ik bij wijze van uitzondering niet bij het gehele debat aanwezig kan zijn, maar ik heb al gezegd wat de reden is, en vraag nogmaals om uw begrip.

4-027

Katiforis (PSE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik dank onze uitstekende rapporteur voor zijn enorme werk, voor de nuchterheid waarmee hij dit vraagstuk heeft behandeld en voor de open geest waarmee hij onze amendementen heeft bejegend. In tegenstelling tot hetgeen de heer Van Orden zei willen wij met deze amendementen niet terugkomen op reeds door Turkije vervulde voorwaarden. Veeleer zeggen wij daarin dat de hervormingen niet op papier mogen blijven staan maar in praktijk moeten worden gebracht: de hervorming mag geen schijn zijn. Misschien volstaat deze schijn voor de heer Van Orden, net zoals het voor hem kennelijk volstaat dat de Europese Unie schijn is, want als ik het goed heb begrepen wil hij een Europese Unie die als los zand aan elkaar zit. Dat is echter niet ons idee.

Volgens sommigen kan een mohammedaans Turkije niet worden opgenomen in de Europese Unie. Daar zijn wij het niet mee eens. Wij willen een Turkije dat democratisch en vredelievend is, tenminste jegens zijn partners in de Europese Unie, en dan mag het gerust ook een mohammedaans land zijn. Als Turkije echter denkt dat wij de militaristische mentaliteit van de legerleiding aanvaarden en het land als militaire macht opnemen in de Europese Unie, vergist het zich schromelijk. De houding van Turkije ten aanzien van de kwestie-Cyprus is weinig bemoedigend en ik vrees ten zeerste dat het plan van de secretaris-generaal van de VN en de houding van de Europese Commissie evenmin erg bemoedigend zijn. Hoe kan men nu instemmen met een grote militaire aanwezigheid? Dat betekent in feite militaire bezetting van een deel van Cyprus achttien jaar na de opnemings van Cyprus in de Europese Unie en eventueel zelfs na de opnemings van Turkije in de Europese Unie.

Dat zijn absurde zaken en die verklaren ook waarom de Griekse zijde zo tegen het plan-Annan is gekant. Ik ben er voor dat het plan van Griekse kant wordt aanvaard en ik hoop dat dit ook gebeurt, maar wij moeten wel weten dat wij de Griekse kant vragen een democratie op te bouwen op iets dat fundamenteel ondemocratisch is. Het plan-Annan zoals het nu is, is namelijk ondemocratisch. Toch hoop ik dat dit er door komt, want dit is in het belang van Cyprus en de Europese Unie, maar wij moeten weten wat wij vragen.

Turkije maakt bij de eerbiediging van de criteria van Kopenhagen vorderingen. Inderdaad ja, op papier! In werkelijkheid is het daar nog ver van verwijderd. De minister van Onderwijs laat de leerlingen bijvoorbeeld fanatieke opstellen maken, die gericht zijn tegen andere etnische groepen. De hervorming moet elke uithoek in het Oosten bereiken. Jazeker, maar eerst en vooral moet de hervorming elke uithoek in het ministerie van Onderwijs bereiken. De rector van de universiteit van

Istanbul heeft gesproken over 135.000 doden bij een bezetting van Cyprus en Griekenland. Ik zeg niet dat hij representatief is voor heel de publieke opinie of voor de regering, maar hij toont wel aan dat er onder een gedeelte van de publieke opinie van Turkije verzet bestaat tegen bepaalde fundamentele veranderingen, en daar moet rekening mee worden gehouden. Turkije kan alleen worden opgenomen in de Europese Unie als ook de mentaliteit binnen Turkije verandert.

Dan zijn wij natuurlijk ook geconfronteerd met het geval van Leyla Zana. Dat is en blijft een slag in het gezicht van het Europees Parlement, en ik vraag mij af hoe lang wij dat nog zullen dulden.

De voorzitter van de Turkse industriebond, mijnheer de Voorzitter, heeft twee jaar geleden gezegd dat Turkije of Europa of Pakistan wordt. Wij willen dat Turkije Europa wordt, en om dat te bereiken moeten wij elke progressieve tendens in Turkije versterken. Het doel moet namelijk worden bereikt met een intern proces en niet met buitenlandse manipulatie. Met buitenlandse manipulatie zullen zich in Turkije nooit de veranderingen voltrekken die zich moeten voltrekken.

4-028

Vallvé (ELDR). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik betreur dat de commissaris naar een andere vergadering moest en daardoor het debat in de hoogste instantie van het Parlement, namelijk de plenaire vergadering, niet kan bijwonen.

Ik wil de rapporteur, de heer Oostlander, gelukwensen, want hij heeft een goed verslag opgesteld. Turkije boekt vooruitgang, maar er zijn nog talrijke tekortkomingen, vooral op het gebied van de rol van het leger en de eerbiediging van de minderheden die in het land leven.

De Europese Unie moet verdiept en verder ontwikkeld worden. Degenen die wensen dat de Europese Unie beperkt blijft tot een vrijhandelszone zien dat als een gevaar en zij hopen dat de uitbreiding en de opname van nieuwe landen zal verhinderen dat de Europese Unie zich ontwikkelt tot een politieke unie.

Wij moeten van Turkije eisen dat het de criteria van Kopenhagen nauwgezet naleeft en dat het voortgaat op de weg naar een meer democratische samenleving met meer respect voor de minderheden.

4-029

Korakas (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, in het onderhavig verslag wordt weliswaar erkend dat Turkije en het Turkse volk nog overal met grote problemen te kampen hebben - en er worden ook concrete voorbeelden genoemd van flagrante schendingen van de grondrechten - maar tegelijkertijd komt men daarin vreemd genoeg tot de conclusie dat er ook belangrijke bemoedigende stappen naar voren zijn gezet. De heren Oostlander en Verheugen hebben die ook vandaag weer genoemd. Ze zeiden bijvoorbeeld dat er bemoedigende wijzigingen zijn aangebracht in de wetgeving, maar deze worden niet in praktijk gebracht, ondanks al de goede bedoelingen die bij tijd en wijle door regeringsleden tot uiting worden gebracht.

In het verslag staat zelfs dat de huidige regering alles in het werk stelt om revolutionaire hervormingen door te voeren in alle sectoren. Dergelijke vaststellingen zijn echter hoogst verbazingwekkend, aangezien het niet de eerste keer is dat een Turkse regering dergelijke intenties tot uiting brengt. Die intenties worden echter later op flagrante wijze tegengesproken door hetgeen in de dagelijkse praktijk gebeurt: voortzetting van de vervolgingen, willekeurige arrestaties en soms zelfs folteringen om politieke redenen die de betrokkenen met de dood moeten bekopen. In de gevangnissen zitten duizenden politieke gevangenen, waaronder ook Leyla Zana en de drie Koerdische parlementsleden. Na tien jaar hechtenis worden zij onderworpen aan een nieuw proces dat echter opnieuw doorgestoken kaart is.

Het Constitutioneel Hof heeft bevestigd dat de Communistische Partij verboden is; de DEHAP wordt waarschijnlijk ook opnieuw verboden; haar leiders worden vervolgd en veroordeeld terwijl mensenrechtenbeschermers worden vermoord; de volksmanifestaties voor vrede, democratie en werknemersrechten worden op brutale wijze de kop ingedrukt, en het leger blijft de scepter zwaaien in het politieke en sociale leven van het land. Kennelijk volstaat ook dat echter nog niet want in het verslag wordt aangedrongen op een versterking van Turkije in de strijd tegen het terrorisme. Blijkbaar vergeet men dat Turkije op binnenlands vlak zelf een terrorist is.

Wat de kwestie-Cyprus betreft, wordt in het verslag de mening geuit dat Turkije een opbouwende houding inneemt omdat het streeft naar verankering in het *acquis* van de resultaten van de barbaarse invasie en bezetting, waar in het verslag echter met geen woord over wordt gerept. Er wordt steun betuigd aan het plan-Annan waarmee in feite de VN-resoluties en meer algemeen het volkenrecht met voeten worden getreden. Op die manier legitimeert men de resultaten van de invasie en de bezetting. Met het verslag wordt chantage uitgeoefend op de Cypriotische regering. Men wil haar dwingen het plan-Annan te aanvaarden. De heren Oostlander, Verheugen en anderen hebben dat ook vandaag weer proberen te doen. Aldus tonen zij echter aan hoe schijnheilig hun verklaringen omtrent de eerbiediging van het volkenrecht zijn. Het verslag staat in het teken van een geest die zonder meer duidelijk maakt dat de Europese Unie op alle gebieden haar wil probeert op te leggen en de belangen van het grootkapitaal wil behartigen.

Daarom zullen de Europese afgevaardigden van de Communistische Partij van Griekenland tegen het verslag stemmen. Uitgaande van de ervaringen van het Griekse volk geven wij uiting aan onze gevoelens van solidariteit met het Turkse

volk, wel wetend dat het toetredingsproces en de toetreding zelf heel nadelige gevolgen zullen hebben voor het Turkse volk en de eventuele voordelen daarvan volledig ongedaan zullen maken.

4-030

Wyn (Verts/ALE). – (EN) Voorzitter, het verslag van de heer Oostlander is zeer actueel en bevat enkele waardevolle aanbevelingen.

Ik ben afgelopen maandag teruggekeerd uit Turkije, waar ik, samen met andere politici en enkele vakbondsvertegenwoordigers, als waarnemer aanwezig was bij de plaatselijke verkiezingen. Paragraaf 1 van de aanbevelingen in dit verslag refereert aan 'de herhaalde verklaringen van de Turkse autoriteiten dat zij de democratie en Europa toegedaan zijn'. Ik deel dat vertrouwen niet. Toen wij de stemprocedure in de lagere school van Vali Unal Erkan in Diyarbakir wilden waarnemen, kregen we allerlei bedreigingen naar het hoofd geslingerd van de plaatselijke politiecommandant, die ons vervolgens verbood om het stemlokaal te betreden. En dat was geen geïsoleerd incident. In stemlokalen elders in het land stonden leden van de regerende Turkse partij te kijken wat de Koerdische bevolking op de stembiljetten invulde. Bij veel stemlokalen in Koerdisch gebied waren buiten militairen gestationeerd.

Mensen die Koerdisch spreken - en dat zijn er in Turkije zo'n twintig miljoen - staan nog steeds bloot aan vervolging. Onderwijs in de Koerdische taal is verboden. De enige concessie is de recente en veel te laat komende toestemming om in een paar klaslokalen gedurende enkele uren per week het Koerdisch als vreemde taal te onderwijzen.

Hoe kunnen we dan in paragraaf 8 zeggen dat we er vertrouwen in hebben dat de AKP-regering de democratische waarden zal waarborgen? Het verslag beklemtoont dat politieke partijen als de HADEP en de DEHAP nog steeds verboden zijn. Om die reden wil ik de collega's vragen om steun voor het cruciale amendement 11 van de heer Lagendijk, waarin hij voorstelt om de kiesdrempel van 10 procent af te schaffen. Zolang deze fundamentele kwesties niet geregeld zijn en de Turkse regering het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie niet respecteert, zullen velen van ons zich wel twee keer bedenken voor ze de Turkse toetreding tot de Unie steunen.

4-031

Camre (UEN). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen dank ik de rapporteur, de heer Oostlander, voor zijn goed gefundeerd verslag, dat vele juiste beoordelingen bevat, maar ook onrealistische verwachtingen.

In het verslag stelt hij als uitgangspunt vast dat Turkije in staat is een eersterangs EU-lidstaat te worden, als het dit zou willen. Daarbij is de wens de vader van de gedachte. Als Turkije begint met een transformatieproces wordt het een ander land, maar de vraag is of een verandering eigenlijk wel mogelijk is.

Als wij ervan uitgaan dat de EU uit Europese landen bestaat, kan Turkije nooit lid worden, want het kan geen Europees land worden, hoe graag het dit ook zou willen. De toetreding van landen buiten Europa is nooit ernstig in overweging genomen en het is haast niet mogelijk noch wenselijk om binnen het kader van de verdragen die de basis van de EU vormen, een samenwerking te ontwikkelen die zo uitgebreid is.

Ten tweede is er de vraag of aan de criteria van Kopenhagen, de Balladur-principes, kan worden voldaan, meer in het bijzonder met betrekking tot de bezetting van een deel van Cyprus. Ik persoonlijk geloof niet in het plan van Kofi Annan. Naar mijn mening heeft commissaris Verheugen het bij het verkeerde eind als hij zegt dat de Grieks-Cyprioten dit plan steunen. Ik geloof niet dat de Grieks-Cyprioten een plan zullen aanvaarden dat Turkije vaste voet geeft op Cyprus.

Dan is er ook nog het Verdrag van Lausanne. Het veronderstelt een totale wijziging van de Turkse grondwet, strafwet, huwelijkswetgeving, godsdienstwetgeving enzovoort.

Ten derde is er een groot verschil tussen de economische structuur en ontwikkeling van Turkije en die van de EU. Een verandering heeft niet alleen te maken met het economisch steunbeleid. De hele samenleving moet veranderen.

Tot slot zal de toetreding van Turkije een aanzienlijke immigratiestroom van Turken naar de EU teweegbrengen en zal de moslimgemeenschap die parallel naast onze samenleving bestaat alleen maar groter worden. Er is onlangs een aantal erg verontrustende rapporten gepubliceerd over bedreigende anti-Westerse sentimenten in grote delen van de moslimgemeenschap in de EU, helaas ook onder de Turken van de tweede generatie. De EU kan niet aanvaarden dat grote delen van de bevolking onze cultuur verwerpen.

De mensen die de toetreding van Turkije steunen, wensen dat Turkije de moslimcultuur laat varen, maar dat is volgens mij niet realistisch. Het is belangrijk een onderscheid te maken tussen de houding van Turkse diplomaten en bepaalde intellectuele en politieke afgevaardigden enerzijds en de opvattingen die in de Turkse klassenmaatschappij heersen anderzijds. Turkije is in wezen een islamitisch land, ongeacht de van hogerhand opgelegde scheiding tussen kerk en staat. Als Turkije een grondig democratiseringsproces zou doormaken, zoals de EU wenst, zou de bevolking ongetwijfeld een democratische beslissing nemen en kiezen voor de invoering van een moslimstaat zonder democratie.

Geen enkel islamitisch land ter wereld voldoet aan de criteria van Kopenhagen en dat kan Turkije ook niet, zelfs al is het op verzoek van de EU. Wij moeten eerlijk zijn tegenover Turkije en zeggen dat lidmaatschap van de EU uitgesloten is. Wij mogen dit land niet aan het lijntje houden met loze beloften. Ik steun het amendement van de heer Ferber en collega's betreffende de integratie van Turkije in het nieuwe nabuurschapsbeleid van de EU.

4-032

Mathieu (EDD). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, wij waren tegen de aanstaande uitbreiding van de Europese Unie met de tien nieuwe lidstaten. Dit was geen principieel standpunt. De Franse delegatie van de Fractie voor een Europa van Democratie en Diversiteit heeft zich hiermee verzet tegen een onrealistisch tijdschema voor integratie en tegen de toetreding van landen die evenmin als wij klaar zijn voor zo'n sprong in het diepe. Ons standpunt over de toetreding van Turkije is volledig anders. Hier zijn we principieel tegen. Generaal de Gaulle zei al dat de feiten weerbarstig zijn. Geografisch, historisch en cultureel gezien, is Turkije geen Europees land. In artikel 49 van het Verdrag betreffende de Europese Unie staat echter dat kandidaat-lidstaten Europese landen moeten zijn. Er zijn al veel argumenten naar voren gebracht, dus ik zal er nog slechts twee toelichten.

Ten eerste is Turkije een oosterse macht in de multipolaire wereld van vandaag. Het speelt een belangrijke rol voor de Turkssprekende volkeren van Centraal-Azië en het deelt kilometerslange grenzen met Iran, Irak en Syrië. Wij geloven niet dat de Europese Unie in een zo instabiele regio thuishoort.

Ten tweede is de politieke vertegenwoordiging van landen binnen de Europese Unie gebaseerd op hun demografische gewicht. De Turkse bevolking zal op termijn groter zijn dan die van het grootste Europese land. Wij willen niet dat een land waarvan de toetreding zoveel stof doet opwaaien een politiek zwaargewicht wordt binnen de Europese Unie.

Na jarenlange debatten over het openen van toetredingsonderhandelingen met Turkije biedt de stemming over dit verslag de kans om een sterk politiek signaal af te geven. We delen de talrijke punten van kritiek over het gebrek aan voorbereidingen van dit land. Wij kunnen echter niet akkoord gaan met een verslag waarin wordt gesteld dat Turkije vorderingen maakt op de weg naar toetreding. Zoals veel medeburgers zijn wij namelijk tegen die toetreding.

Tot slot wil ik nog een vraag stellen. Waar houdt de uitbreiding van deze zogenaamd Europese Unie eigenlijk op?

4-033

Ferber (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, beste collega's, allereerst gaat mijn hartelijke dank uit naar collega Oostlander, die zich zoals ook in zijn eerdere initiatiefverslag bijzonder intensief heeft beziggehouden met het vraagstuk van Turkije en de ontwikkeling van dit land naar een democratische rechtsstaat.

Naar mijn mening echter wordt het langzamerhand tijd dat Europa antwoord geeft op de vraag hoe we de betrekkingen tussen de Europese Unie en Turkije voor de lange duur willen vormgeven. Eerlijk gezegd vind ik het erg verdrietig dat in het debat nog steeds de mening de boventoon voert dat er voor de relatie van Turkije met de Europese Unie slechts twee mogelijkheden zijn, namelijk geen lidmaatschap of een volledig lidmaatschap. Daarbij verliezen we geheel uit het oog dat er een bont palet aan individuele samenwerkingsmogelijkheden tussen de Europese Unie en andere landen bestaat. Ik kom zelf uit een regio die aan Zwitserland grenst. We zijn met Zwitserland een geprivilegieerd partnerschap overeengekomen, waarin we gezamenlijke problemen hebben opgelost, maar waarin ieder zich op zijn eigen wijze kan ontwikkelen. Juist daar gaat het om als we het over Turkije hebben. Natuurlijk heeft de heer Verheugen gelijk dat we de drijvende krachten onder de hervormingen dienen te stabiliseren. Maar hebben we daartoe alleen dat ene instrument, namelijk het volledig lidmaatschap? Is er niet nog een andere mogelijkheid om ervoor te zorgen dat Turkije zich democratisch, economisch en stabiel ontwikkelt, wat in ons Europees belang is, zonder dat het per se in de Europese Unie moet worden opgenomen? Daarover moeten wij heel vaak en openhartig met elkaar spreken.

Ik wil de Commissie of de 'restanten' die er van deze aftredende Commissie nog over zijn oproepen om zich, als zij haar rapport voor de staatshoofden en regeringsleiders in het najaar van dit jaar opstelt, zeer intensief bezig te houden met de vraag of aan de politieke criteria is voldaan of niet. Ik kom zelf uit een land waar mensen uit Turkije nog asiel krijgen omdat zij door de overheid worden vervolgd. Is dat een land waarmee we toetredingsonderhandelingen kunnen voeren? Ik vind van niet. En ik wil ook de Raad verzoeken zich serieus met die vraag bezig te houden, omdat het Europees Parlement uiteindelijk zijn toestemming moet geven. Als de staatshoofden en regeringsleiders van mening zijn dat zij over de hoofden van de mensen in dit Europa dergelijke fundamentele beslissingen kunnen nemen, dan vergissen zij zich. Als zij denken dat er uiteindelijk een automatisme in werking treedt dat het Parlement en de burgers in een deel van de lidstaten moet hiertoe een ratificatieresferendum worden gehouden uiteindelijk wel zullen meedoen, dan vergissen zij zich. In mijn ogen hebben wij als Europees Parlement hier en nu de grote kans om daarover na te denken en om een signaal aan de volken van de Europese Unie af te geven: wij nemen de zorgen en de verwachtingen van de bevolking van Turkije en alle andere buurlanden van de Europese Unie uiterst serieus. We beschikken over andere mogelijkheden dan slechts over het volledig lidmaatschap te discussiëren, en die mogelijkheden moeten we nu met elkaar ontwikkelen!

4-034

Lalumière (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, Turkije is een belangrijk onderwerp waarover zeer verschillend wordt gedacht. Na de vele debatten en amendementen binnen de Commissie buitenlandse zaken, lijkt de door rapporteur Oostlander voorgestelde resolutie mij evenwichtig genoeg om te kunnen worden goedgekeurd. Ik zal dit ook doen, op voorwaarde dat dit evenwicht tijdens de plenaire vergadering niet wordt verstoord door nieuwe en voor Turkije te negatieve amendementen.

We moeten ons tegenover Turkije overigens zeker niet inschikkelijk opstellen! We moeten zelfs aandringen op de drastische hervormingen die dit land moet doorvoeren om ooit de criteria van Kopenhagen te vervullen. Parlement en Commissie hebben hier bij herhaling op aangedrongen en hebben de eisen meermaals naar voren gebracht. Dit heeft inmiddels vruchten afgeworpen. De regering van mijnheer Erdogan, die als winnaar uit de laatste verkiezingen is gekomen, heeft samen met de Grote Nationale Assemblee al wetten aangenomen die de goede kant op gaan. Natuurlijk moeten deze nieuwe wetten wel correct worden uitgevoerd. Ook moeten er nog meer wetten en een nieuwe grondwet komen. De mentaliteit moet eveneens veranderen, wat nooit makkelijk is. Dit is zelfs het allermoeilijkst. Maar we zien wel degelijk vorderingen en wij moeten er als Europese afgevaardigden voor zorgen dat we deze tendens niet verstoren, maar juist aanmoedigen.

Een van de grote verdiensten van dit proces ter voorbereiding van de toekomstige toetreding van Turkije is dat het hervormingen aanwakkert op weg naar een pluriforme democratie, een moderne economie en respect voor de rechten van de mens. Hierbij denk ik met name aan Leyla Zana. Ik hoop van harte dat het hervormingsproces eindelijk een snelle, billijke en rechtvaardige oplossing mogelijk maakt.

De enorme verdienste van dit hervormingsproces is dus dat we in nauwer contact komen met Turkije en dat onze banden steeds vertrouwelijker worden. Dit is ook hard nodig. Onze toekomst, met name onze veiligheid in de meest ruime zin, hangt namelijk in hoge mate af van onze goede relaties met dit grote land. We moeten dus krachtadig en overtuigd verder gaan en blijven hopen dat tegen het einde van dit jaar met de toetredingsonderhandelingen kan worden begonnen.

4-035

Andreasen (ELDR). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer de heer Oostlander met zijn uitstekend verslag. De Europese Raad heeft in 1999 in Helsinki besloten Turkije als kandidaat-lidstaat te erkennen. Deze beslissing geldt nog altijd en bijgevolg moet Turkije behandeld worden zoals alle andere kandidaat-lidstaten.

Zoals de heer Oostlander opmerkte, is de belangrijkste eis dat een kandidaat-lidstaat aan de criteria van Kopenhagen voldoet. Er moet met andere woorden sprake zijn van een rechtsstaat, democratische stabiliteit, respect voor de mensenrechten en voor minderheden, een goed werkende markteconomie enzovoort. Turkije voldoet vandaag niet aan deze voorwaarden, maar het land is op de goede weg. Het heeft al veel vooruitgang geboekt en daarom mogen wij een toekomstig lidmaatschap voor Turkije niet op voorhand afwijzen. Het lijkt geen twijfel dat de eisen van de EU hebben bijgedragen tot de vorderingen die Turkije op het gebied van democratie heeft gemaakt. Een signaal van het Europees Parlement dat Turkije geen lid kan worden van de EU of dat Turkije een speciale status dient te krijgen, zou ongetwijfeld een einde maken aan de positieve ontwikkeling in Turkije.

De regeringsleiders moeten op basis van de teksten van de Commissie in december een besluit nemen over de toetredingsonderhandelingen met Turkije en daarbij eventueel een tijdschema en voorwaarden vaststellen. Het Europees Parlement moet met het grondige, evenwichtige en uitgebreide verslag-Oostlander echter nu reeds een signaal geven aan de Europese Raad dat Turkije op dezelfde voet als alle andere kandidaat-lidstaten behandeld moet worden. Dit zijn wij onze Turkse burens verschuldigd en wij moeten de Turken vertellen dat ze op de goede weg zijn en dat ze verder moeten gaan op het pad dat ze zijn ingeslagen, omdat dit niet alleen Turkije, maar ook de EU en de stabiliteit en groei in ons werelddeel ten goede komt.

4-036

Andersen (EDD). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, ik wil van de gelegenheid gebruik maken om de aandacht te vestigen op de Turkse mensenrechtenorganisatie HRFT. Vorig weekend heeft de voorzitter van HRFT, Yavuz Önen, op de jaarlijkse bijeenkomst van de Junibeweging een prijs in ontvangst genomen voor de moedige strijd die hij en zijn organisatie voor de mensenrechten in Turkije leveren.

De organisatie HRFT wordt in haar bestaan bedreigd als gevolg van meerdere rechtszaken tegen haar bestuursleden, waaronder Yavuz Önen. De organisatie heeft vijf rehabilitatiecentra voor slachtoffers van folteringen met duizenden actieve vrijwilligers. De behandeling van slachtoffers van folteringen komt bijgevolg in het gedrang, want niemand anders kan de activiteit van HRFT overnemen. De slachtoffers van folteringen worden in de steek gelaten. In de Turkse gevangnissen en bij de Turkse politie wordt nog steeds gefolterd. De overheid en de autoriteiten proberen de centra in hun werkzaamheden te boycotten door rechtszaken aan te spannen. Dokters die in openbare ziekenhuizen werkzaam zijn, worden met ontslag bedreigd als ze voor de centra werken. De centra zijn dus niet eens wettelijk erkend, maar tot nog toe hebben ze alle rechtszaken tegen de overheid gewonnen.

Ik verzoek het Parlement en de Commissie zorgvuldig na te gaan welke mogelijkheden de mensenrechtenorganisatie heeft om actief te kunnen blijven in de strijd voor de mensenrechten in Turkije.

4-037

VOORZITTER: MEVROUW LALUMIÈRE
Ondervoorzitter

4-038

Berthu (NI). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, het verslag-Oostlander concludeert voorzichtig dat Turkije niet klaar is voor toetreding tot de Europese Unie, omdat het “nog niet voldoet aan de politieke criteria van Kopenhagen”. Wie het verslag nauwkeurig leest, vindt eigenlijk nauwelijks echt positieve punten die pleiten voor toetreding, afgezien van de verdienstelijke inspanningen van de Turkse regering. Hiervan valt overigens nog te bezien of ze ook werkelijk effect zullen hebben op de samenleving. Op veel fundamentele gebieden bestaat er vandaag de dag een enorm verschil in waarden tussen de Turkse samenleving en de Unie. Hierbij denk ik aan de houding van de staat ten opzichte van de religies. Dit blijkt uit paragraaf 32 en 33 van het verslag-Oostlander. Ik nodig iedereen uit hier eens goed over na te denken.

Natuurlijk kunnen we hopen op een versnelling van de constitutionele ontwikkeling in Turkije op het gebied van democratie, pluralisme, openbare vrijheden en ontmanteling van de militaire parallelstaat. Maar zover is het nog niet. En als het wel zover was, hoe snel zou de Turkse samenleving dan volgen? Zouden we bovendien niet moeten vrezen voor negatieve reacties van bepaalde maatschappelijke groepen en voor negatieve effecten waar wij als Europeanen geen grip op zouden hebben?

Onder deze omstandigheden, dames en heren, zou het onverantwoord zijn als we Turkije iets anders voorstelden dan een geprivilegieerd partnerschap ter begeleiding van zijn ontwikkeling. We mogen de Unie niet in een gevaarlijk avontuur storten. Dit moeten we duidelijk zeggen. Dit hadden we trouwens al lang duidelijk moeten zeggen. Het belangrijkste verwijt dat ik het verslag-Oostlander maak, is dat het deze boodschap niet afgeeft.

4-039

Elles (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ook ik wil de rapporteur bedanken voor het aanreiken van een uitstekende basis om het debat over deze uiterst gevoelige kwestie voort te zetten. Verder wil ik mijn erkentelijkheid uitspreken jegens commissaris Verheugen, die gisteravond laat uit Zwitserland hierheen is gekomen om ons op de hoogte te stellen van de besprekingen met Cyprus, een kwestie die niet los gezien kan worden van het debat dat wij hier vanmorgen gaan voeren.

Twee weken geleden woonde ik de zitting van het Gemengd Parlementair Comité inzake de toetreding van Cyprus bij. En hoewel er weinig optimisme heerst, leeft in beide gemeenschappen wel een sterk verlangen naar een gezamenlijke toetreding op 1 mei. Die hoop koesteren we allemaal heel sterk.

Met betrekking tot de Turkse toetreding tot de Unie heeft commissaris Verheugen ons een gedetailleerd overzicht gegeven van de politieke en economische hervormingen die zijn bereikt. Ook ik onderschrijf zijn mening dat helder en objectief dient te worden vastgesteld of wordt voldaan aan de criteria van Kopenhagen.

Ik heb hier een kopie van de criteria van Kopenhagen van 21-22 juni 1993. Daar staat onder meer het volgende in: 'Het lidmaatschap vereist dat de kandidaat-lidstaat zover is gekomen dat het beschikt over stabiele instellingen die de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het respect voor en de bescherming van minderheden garanderen, over een functionerende markteconomie alsook over het vermogen om de concurrentiedruk en de marktkrachten binnen de Unie het hoofd te bieden.' Er staat echter ook: 'Het vermogen van de Unie om nieuwe leden op te nemen, met handhaving van de dynamiek van de Europese integratie, is ook een belangrijke overweging in het algemeen belang van zowel de Unie als de kandidaatlanden.'

Er is hier al veel gezegd over de grote vorderingen die Turkije heeft geboekt, maar nog heel weinig over het vermogen van de Unie om een land met de afmetingen en de aard van Turkije op te nemen.

Wanneer we het hele plaatje bekijken - zoals de heer Duff eerder voorstelde - vinden velen in mijn politieke groepering dat we daarbij zeker aandacht moeten besteden aan het vermogen van Turkije om aan de criteria te voldoen, maar ook aan het vermogen van de Unie om een land als Turkije op te nemen. Wij zijn daarom van mening dat eerst fundamenteel moet worden vastgesteld of de Unie de institutionele capaciteit heeft om Turkije op te nemen, en dat de uitkomst deel moet uitmaken van het Commissieverslag van oktober. We moeten dus de moed opbrengen om de situatie helder en redelijk te bekijken.

Vanaf 1 mei telt de Unie 25 lidstaten en 21 talen, er zijn geen financiële vooruitzichten voor na 2006 – die komen op zijn vroegst in 2005 – en er bestaat gerede twijfel over de vraag of het Grondwetsverdrag wordt goedgekeurd en geratificeerd. Het zou van grote wijsheid getuigen als we durven vast te stellen dat de huidige politieke situatie in de Unie zeer onzeker

is, en dat we derhalve uiterst behoedzaam moeten opereren bij een eventueel besluit om Turkije in deze fase groen licht te geven.

4-040

Leinen (PSE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, pas geleden werd Helmut Kohl op de Duitse televisie gevraagd naar zijn standpunt over de toetreding van Turkije. Hij wees op de criteria van Kopenhagen. Ook na hardnekkig doorvragen door de verslaggever zei hij geen ‘nee’ tegen de toetreding van Turkije. In mijn ogen heeft hij gelijk. Omdat dit land aan de Bosporus sinds veertig jaar wordt beloofd dat het ooit mag toetreden, zou iedere andere beslissing tot onzekerheid leiden onder de bevolking van Turkije en ook tot destabilisatie van de politieke situatie in Europa. Het Parlement dient daarom niets te besluiten wat de toetredingsoptie belemmert. Diverse ingediende moties mogen daarom ook geen meerderheid krijgen.

De bal ligt nu zonder meer bij Turkije. Het land moet bewijzen dat het aan de criteria van Kopenhagen heeft voldaan. We constateren dat er veel is gebeurd, maar het is nog niet genoeg! Er is nog veel te doen op de weg naar democratie, naar de rechtsstaat en ook naar de vrijheid. Wat de vrijheid betreft hebben we gewezen op de minderheden in dit land, met name de Koerden. Hierover staat veel op papier, maar in de praktijk functioneert het nog niet op de scholen, op de televisie en bij het gebruiken van de eigen taal. Ik krijg ook brieven van burgers die klagen over de willekeurige behandeling door politie en justitie die zij ondergaan. Dit is een duister hoofdstuk dat Turkije dient af te sluiten! Politie en justitie zijn niet democratisch. Op dat vlak moet er nog veel gebeuren.

Voorts ben ik van mening dat de civiele instellingen de volledige macht dienen te bezitten, en dat de militairen moeten vertrekken naar waar zij thuishoren, namelijk naar de kazernes. Het is onacceptabel dat de militairen, de nationale veiligheidsraad, daar de overhand heeft in de besluitvorming.

Ik sluit mij aan bij de inschatting van commissaris Verheugen dat Turkije de opmaat heeft gegeven tot een omvangrijk hervormingsprogramma. Het is ook een groot experiment met een grondwet gebaseerd op democratie en vrijheid in een islamitisch land, en dat dienen we te steunen. We moeten dus geen nee zeggen, maar de kans op verdere hervormingen openhouden en straks ook in die geest stemmen.

4-041

Borghesio (NI). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, het verslag-Oostlander verdient al ons respect. Vele interventies, zo niet alle, hebben het fundamentele probleem onderstreept, namelijk dat van de naleving van de rechten van de mens en de beginselen van vrijheid die de basis van de Unie vormen. De vraag is: heeft Turkije wat dit betreft de goede papieren? Wij vinden van niet.

In verband hiermee wil ik melden dat er gisteren in de vergaderzaal van het Italiaanse parlement iets heel ernstigs is gebeurd. De voorzitter van de partij Lega Nord-Padania, de heer Cè, werd het woord ontnomen, omdat hij het waagde een uitdrukking in de mond te nemen die gecensureerd is, namelijk “Roma ladrona” (“Rome de dief”). Dit is een heel ernstig precedent. Ik verzoek in verband hiermee om de solidariteit van het Europees Parlement, beschermer van de vrijheid van alle Europese volkeren, met de wettige vertegenwoordigers van het volk van Padania – dat niet minder rechten heeft dan de Koerden – van wie het recht is geschonden om vrijuit te kunnen spreken, met name in de parlementaire zittingen van een land dat behoort tot de oprichters van de Europese Unie.

Nogmaals, het is een heel ernstig precedent van censuur – dat meer lijkt te horen bij de democratie zoals die in Turkije dan in een land dat zeker democratisch is en behoort tot de oprichters van de Europese Unie – gericht tegen een politieke partij die voorstander is van autonomie en federalisme en dus tegen sterke staatsbemoedening. Dit is geen racisme ten opzichte van iemand en helemaal niet ten opzichte van de mensen uit Rome. Tegen “Rome de dief” wil zeggen tegen het centralisme, tegen hen die onze vrijheid aantasten. Wij zijn dus tegen Rome de dief, om dezelfde redenen waarom wij ‘nee’ zeggen tegen toetreding van Turkije tot Europa. Weg met Rome de dief, weg met Rome de dief! Hier kunnen wij het vrijuit zeggen en niemand, godzijdank, snoert mij de mond: weg met Rome de dief! Laten ze het horen in Rome: Padania is tegen Rome de dief en voor de vrijheid. Leve de vrijheid! Leve de Europese Unie! Leve het beginsel van zelfbeschikking van de volkeren!

4-042

Stenzel (PPE-DE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, over vier weken krijgt de tot nog toe omvangrijkste uitbreiding van de Europese Unie haar beslag. Die gebeurtenis zal Europa duurzaam veranderen en moet de Europese Unie tot een succes voor de bevolking maken. Zonder twijfel zal het wel even duren voordat deze uitgebreide Unie volledig is geconsolideerd. Het is voor de burgers moeilijk te begrijpen dat een operatie van deze omvang niet van het ene op het andere moment tot stand komt en wij tegelijkertijd een proces in gang moeten zetten dat de uitbreiding versnelt. Vanuit deze uitgangspunten dient het debat over het verslag over Turkije te worden gevoerd.

Vrijwel iedereen in dit Parlement zal zich bewust zijn van de geopolitieke betekenis van Turkije en zal de vorderingen van Turkije op het terrein van democratie en mensenrechten toejuichen. Maar ook vrijwel iedereen zal zien dat er een kloof gaapt tussen de wettelijke bepalingen en de werkelijke uitvoering op alle terreinen. Er is al op gewezen dat Turkije tot de

landen behoort waaruit de meest asielzoekers afkomstig zijn, waarbij een land als Oostenrijk de meeste asielaanvragen ook honoreert. Niettemin zijn mijn delegatie en ik van mening dat het verslag over Turkije zich te veel beperkt tot het zuiver politieke criterium. Daarom steun ik met mijn delegatie alle moties die deze discussie een bredere basis verlenen. Het is onbegrijpelijk dat de Commissie geen studie over de effecten van de toetreding van Turkije publiceert, hetzij als onderdeel van het rapport van oktober aanstaande, dan wel als afzonderlijk document. Er dient rekening te worden gehouden met de gevolgen voor het structuurbeleid, voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid alsmede voor de instellingen van de Europese Unie. Tegelijk met het rapport van oktober dienen ook de opties voor Turkije te worden gepubliceerd waarbij niet uitsluitend op de toetreding wordt gefocust. We moeten Turkije tijdig alternatieven bieden. Dat zijn wij aan dit land en ook aan onszelf verplicht.

Tot slot wil ik de heer Oostlander hartelijk danken. Hij heeft zich een rapporteur van formaat getoond door de discussie niet te beperken en omdat hij de sensibele bleef behouden om trouw te blijven aan zijn denkbeelden. We hebben echter met dit verslag over Turkije de kans een belangrijk politiek signaal af te geven en het debat een bredere basis te geven. Het gaat niet aan om genoeg te nemen met het politieke criterium in de meest strikte zin. Het moet mogelijk zijn om ook te onderzoeken en beoordelen in hoeverre toetreding van Turkije voor de Europese Unie aanvaardbaar is. Doen we dat niet, dan zullen de kiezers ons dat nooit vergeven!

4-043

Paasilinna (PSE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, mijn dank aan de heer Oostlander voor zijn als altijd wijze woorden die hij tot ons richt. Het probleem van de uitbreiding is dat wij op 1 mei te maken krijgen met een grote uitbreiding die veel lastiger is dan de eerdere uitbreidingen, terwijl het absorptievermogen van de Unie zwakker is dan voorheen. De Europese Unie is nu veeleisender en ingewikkelder en de uitbreiding is dus absoluut niet te vergelijken met een machine of een dier, maar is de meest complexe schepping van de mens - de Europese Unie.

Ondanks het feit dat ons absorptievermogen is verzwakt, moeten wij Turkije net zo eerlijk behandelen als alle andere landen die het lidmaatschap aanvragen. In Turkije is in korte tijd veel vooruitgang geboekt op het gebied van democratie en nieuwe wetten die het maatschappelijk middenveld bevorderen. Er wordt nu in het openbaar over de positie van vrouwen en de Koerden gesproken, maar ik heb geen definitieve informatie over de grens tussen het leger en de burgerlijke macht. De belangrijke positie van het leger is een zeer groot probleem.

Er is niet voldaan aan de criteria van Kopenhagen en daarmee bedoel ik het opbouwen van een rechtsstaat en het respecteren van de mensenrechten. Er moet wat dit betreft nog veel gebeuren. Het gerechtelijk apparaat is niet onafhankelijk en Turkije moet het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof ondertekenen. Voor ons ligt een bekend probleem: er worden goede wetten opgesteld en er worden veel besluiten genomen, maar de praktische uitvoering ervan en de controle daarop vormen een groot duister probleem dat wij niet hebben kunnen oplossen. Zijn de Turken in staat het probleem zelf ter hand te nemen? Dat is de vraag van deze keer, die wij pas achteraf zullen beantwoorden.

4-044

Nordmann (ELDR). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ook ik zou mijn complimenten willen uitspreken tegenover mijnheer Oostlander. Hij is er namelijk in geslaagd om binnen de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid zijn verslag over Turkije te laten goedkeuren door zowel de voor- als tegenstanders van de Turkse toetreding. Dat is een hele prestatie. Hij is hierin geslaagd door van het begin tot het einde een weloverwogen en evenwichtig betoog te houden. Eigenlijk moet ik zeggen “bijna van het begin tot het einde”. Ik kom hier dadelijk op terug.

Ik zou willen zeggen dat mevrouw Stenzel prachtig heeft gesproken. Wij zien echter maar één kant van de medaille. We waarderen namelijk de vorderingen van Turkije, maar we bekijken niet of de Europese Unie op de verschillende beleidsterreinen wel klaar is om Turkije te ontvangen. Dat is namelijk nogal wat.

Het punt waar ik op terug wilde komen, mijnheer Oostlander, is het secularisme. Paragraaf 32 van uw verslag spreekt in mijn ogen nogal negatief over het secularisme, terwijl dit wellicht de meest positieve erfenis van Kemal is. De scheiding van Kerk en Staat is geen achterhaalde formule, maar een formule voor de toekomst van onze Unie. Turkije probeert deze scheiding te handhaven. Voor een grotendeels islamitisch land is dat een pluspunt en geen handicap.

4-045

Langen (PPE-DE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, alle lof aan de heer Oostlander voor zijn verslag en het zoeken naar compromissen. Het staat voor dit Parlement als een paal boven water dat Turkije een belangrijke partner is en zal blijven. Partnerschap betekent evenwel niet automatisch volledig lidmaatschap van de Europese Unie. De heer Leinen noemde juist de associatieovereenkomst van 1963. Daarin is het zeer negatief geformuleerd. Er staat: “Latere toetreding tot de Europese Economische Gemeenschap wordt niet uitgesloten”. Dat staat er, niet meer en niet minder.

Na twee decennia volledig stil te hebben gestaan, heeft Turkije nu voor het eerst een begin gemaakt met wetswijzigingen. Dat is zeker positief in het licht van meer democratie en meer mensenrechten. Nu heeft zelfs de Turkse minister-president aangekondigd dat hij in april en mei nog eens vijftien tot twintig grondwetsparagrafen wil wijzigen. Hij laat daarbij echter

belangrijke eisen van het Europees Parlement buiten beschouwing, zoals de eis tot godsdienstvrijheid en de eis tot opheffing van de kiesdrempel van tien procent ter bescherming van politieke minderheden. Wij hebben daarom amendementen ingediend die naast het besluit “volledig lidmaatschap: ja of nee” een alternatief bieden, namelijk een geprivilegieerd partnerschap. Niemand mag ervan uitgaan dat de Raad alleen kan beslissen. Het volgende gekozen Parlement, dat werkzaam zal zijn van 2004 tot 2009, moet volledig soeverein zijn om ja of nee te zeggen en alternatieven te ontwikkelen. Ik verzoek u daarom de door ons ingediende amendementen hierover te behandelen zoals het de waardigheid van dit Parlement en onze eigen positie betaamt.

Een laatste opmerking over de criteria van Kopenhagen: ze zijn belangrijk, maar ze zijn niet genoeg. Turkije moet beseffen dat niet alleen de kwestie-Cyprus tot de criteria behoort, maar ook de vraag of de Europese Unie zelf wel in staat is om Turkije op te nemen. Wij kunnen ons geen avonturen veroorloven die de EU aan de grens van politieke en economische handelingsbekwaamheid zouden brengen.

4-046

Ceyhun (PSE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijn hartelijke en welgemeende dank aan al mijn collega's in dit Parlement die meestal bij ieder debat over Turkije dezelfde toespraak hielden en er geen twijfel over lieten bestaan dat ze Turkije en de Turken niet in de Europese Unie willen hebben. Ik dank u voor vijf jaar samenwerking en dat u mij als Turk in dit Parlement hebt geduld. Echt, ik ben u zeer erkentelijk. Deze geweldige prestatie van u siert dit Parlement, dank u wel!

Ik ben hier als Duitser gekomen, heb als Duitse afgevaardigde vijf jaar lang keihard gewerkt, maar ik zal dit Parlement als Turk verlaten. Velen van u hebben van mij een Turk gemaakt, omdat ik me schaam voor deze toezeggingen, die niets anders uitdragen dan een dubbele moraal en in werkelijkheid helemaal niet oprecht zijn. Anderen kunnen er trots op zijn dat ze de unie van de christenen dapper verdedigen tegen Turkije en misschien zijn een paar kiezers het met hen eens. Ik schaam me er echter voor: zo ziet mijn Europese Unie er niet uit.

(Applaus)

4-047

Van Hecke (ELDR). – Voorzitter, zowel in het laatste tussentijdse verslag van de Europese Commissie als in de adviezen van de verschillende commissies van dit Parlement wordt aangetoond dat Turkije belangrijke stappen heeft gezet in de richting van de Kopenhagen-criteria. Het land heeft de afgelopen jaren enorme vooruitgang geboekt. Ik denk hierbij aan de afschaffing van de doodstraf en de toch wel veranderde houding ten aanzien van de Koerdische minderheid. Dit alles gebeurt onder een Turkse regering waarvan destijds werd gevreesd dat zij Turkije zou omvormen tot een islamitische staat.

De realiteit is gelukkig anders. Zonder aarzelen pleit de Turkse regering voor *good governance*, meer transparantie en gelijkheid tussen man en vrouw. Het experiment dat de AKP-partij doorvoert, is uniek en van wereldwijde betekenis. De Europese Unie mag deze signalen niet onbeantwoord laten en moet zo snel mogelijk een concreet perspectief op toetreding aanbieden, anders bestaat het risico dat wij op termijn aan onze achterdeur geconfronteerd worden met de dreiging van een islamitisch-fundamentalistische staat waarmee geen dialoog meer mogelijk is.

4-048

Ebner (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, wat betreft Turkije wil ik graag kwijt dat de criteria van Kopenhagen volgens mij een fundamentele voorwaarde zijn. Inzake de bescherming van de mensenrechten en de rechten van minderheden voldoet Turkije echter helemaal niet aan deze criteria zoals wij ze interpreteren en zoals wij dat als een waardengemeenschap ook zouden moeten doen. Ik heb het hier over de Koerden, maar ook over de religieuze minderheden.

Wat betreft de heer Ceyhun die zojuist heeft gesproken: ik heb zijn toespraak in meerdere opzichten niet begrepen. Ik denk dat hij zeker niet alleen maar werd geduld. Wij konden als burens goed met elkaar overweg. Wij wonen direct naast elkaar hier in Straatsburg. En een dergelijke relatie kan worden verdiept. Ik denk dat een geprivilegieerd partnerschap een goede middenweg is tussen lidstaten van de Europese Unie enerzijds en niet-lidstaten anderzijds. Het is een alternatief voor de landen die een geprivilegieerde relatie met de Europese Unie onderhouden en toch een toekomstperspectief moeten hebben.

Wij hebben verschillende opvattingen over de toekomst van de Europese Unie. Wij vinden dat dit Europa, deze Europese Unie, ook grenzen moet hebben en dat wij met onze directe burens gewoon speciale overeenkomsten moeten sluiten. Ik vind dat Turkije, om historische, geografische en culturele redenen, geen direct lid van de Europese Unie kan zijn. Ik hoop dan ook dat we moedig verder gaan op de genoemde middenweg. De Commissie en de Raad zouden hierin ook wat fantasierijker mogen worden en niet steeds moeten zeggen dat het pad al geëerd is.

4-049

Roure (PSE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, natuurlijk zijn er sinds 1963 vorderingen gemaakt, maar op dit moment springen de geschilpunten meer in het oog. De grondwet, die onder een militair regime is aangenomen biedt geen garantie voor de rechtsstaat en de fundamentele vrijheden. Er is nog een ander onderwerp dat besproken moet worden, namelijk de

erkenning van de Armeense genocide. Ik wil eraan herinneren dat het Europees Parlement deze genocide op 18 juni 1987 in een resolutie heeft erkend en dit daarna nog herhaaldelijk heeft gedaan. Turkije blijft de wandaden die destijds door de autoriteiten zijn gepleegd, ontkennen. Het Europees Parlement heeft zijn zorg al geuit over de circulaire van het Turkse ministerie van Onderwijs. Hierin worden de basis- en middelbare scholen van het land verplicht deel te nemen aan een negationistische campagne over de onderdrukking van minderheden in de Turkse geschiedenis en meer bepaald ten opzichte van de Armeense gemeenschap. Wij begrijpen niet hoe een land dat zijn geschiedenis en zijn fouten niet erkent, lid zou kunnen worden van de Unie. Daarom verwachten wij van Turkije dat het het verleden onder ogen ziet. We zullen hierop blijven hameren.

4-050

Schleicher (PPE-DE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik krijg vaak speciale verzoeken als voorzitter van de delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissie van de EU met de drie landen van de zuidelijke Kaukasus. Om te beginnen wil ik de heer Oostlander bedanken voor zijn evenwichtige verslag en ook voor de manier waarop hij de problemen van Turkije met zijn burens behandelt, met name ook met buurland Armenië.

Er zijn twee belangrijke problemen: ten eerste de economische boycot van Armenië door Turkije. Door het sluiten van de grens tussen Turkije en Armenië is het goedertransport naar Armenië duurder geworden. Dit belemmert de economische hulp van de Europese Unie aan het land. Bovendien druist het volledig in tegen de Balladur-principes, die gelden voor alle huidige en toekomstige kandidaat-lidstaten, namelijk dat EU-lidstaten geen grensconflicten met buurstaten mogen hebben, maar er juist goede relaties mee moeten onderhouden.

Ten tweede zijn bepaalde historische feiten tussen Turkije en Armenië nog steeds niet verwerkt. Dit belemmert het begrip voor elkaar en zorgt ervoor dat geen wederzijds vertrouwen kan groeien. Bij de onderhandelingen over het energietransport en de bouw van leidingen vanuit de gas- en olierijke regio rond de Kaspische Zee heeft Turkije er tenslotte ook voor gezorgd dat Armenië geen deelnemer is, maar juist wordt buitengesloten. Dit zijn allemaal zaken waarover de bevolking van Armenië zich niet ten onrechte beklagt. Er is tot dusverre geen oplossing gevonden voor de conflicten. Ze staan niet alleen Turkije in de weg bij haar streven naar lidmaatschap van de Europese Unie, maar verhinderen ook op grote schaal het doel van de Europese Unie om de regio van de zuidelijke Kaukasus te stabiliseren.

4-051

Maaten (ELDR). – Voorzitter, Turkije doet veel moeite om aan de politieke criteria te voldoen en heeft al verschillende hervormingsmaatregelen genomen. De regering-Erdogan doet zeer haar best. Dat is positief, maar er moet nog zeer veel gebeuren willen de onderhandelingen na december worden geopend. Martelingen en het inperken van verschillende burgerlijke vrijheden blijven een probleem en de kloof tussen papier en praktijk blijft te groot.

Dit probleem houdt niet alleen ons, in de ivoren torens van Brussel en Straatsburg, bezig. Ook gewone Europeanen maken zich zorgen en wij moeten dus heel zeker weten dat wij straks de juiste beslissing nemen. Ik ben dan ook zeer verbaasd dat de heer Lagendijk zegt dat hij vindt dat Turkije met een arm op de rug moet onderhandelen als ze niet eerst aan de politieke criteria moeten worden voldoen en dat dit ook parallel kan aan de onderhandelingen over het *acquis*. Dat is echter wel de wereld op zijn kop. Dat is alsof we iets onsmakelijks doen wanneer we een toetredingsland vragen om eerst aan onze fundamentele waarden te voldoen. Ook op dat punt moet een afspraak een afspraak zijn.

Turkije moet straks eerlijk beoordeeld worden op basis van de politieke Kopenhagen-criteria. Ik heb Commissaris Verheugen het woord nul-tolerantie horen gebruiken en dat spreekt mij aan. Daar hebben de Turken recht op en daar heeft de bevolking van de Europese Unie recht op. Kortom, het vaststellen van een datum voor onderhandelingen in december is nog geen voldongen feit.

4-052

Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de aandacht vestigen op een aspect dat mijns inziens van groot belang is. Wij bekijken Turkije vanuit de invalshoek van angst, de enorme angst voor een bondgenoot met een omvangrijke bevolking en die een beetje anders is dan wij. Maar tegelijkertijd had niemand de inspanningen kunnen voorzien die Turkije zich de afgelopen tweeënhalf jaar heeft getroost om zich aan Europa aan te passen.

Tijdens de eerste revolutie van de jaren dertig werd de taal veranderd en de seculiere staat ingevoerd. Hanteerden alle Arabische landen maar een concept van de staat waarin de civiele macht is gescheiden van de godsdienstige macht. Hoe is het mogelijk dat wij in de context van de opkomst van de theocratie in de islamitische wereld geen oog lijken te hebben voor deze belangrijke democratische ontwikkeling?

Welnu, wij zijn gewoon de rest van de wereld met een zekere arrogantie te bekijken en daarom zien wij niet hoe klein wij zijn. Waarom zijn wij klein? Welnu, als wij de internationale context bekijken en wat er in de toekomst staat te gebeuren, het grote China, het grote India, de Verenigde Staten ... Deze landen zullen grootmachten zijn en Europa zal er niet meer aan te pas komen. Europa zal een kleine provincie in de wereld zijn.

Turkije is een land met een staatsbestel en een *capacity building*, waar nog aan moet worden gewerkt, maar het staat er beter voor dan sommige Europese landen. Het is een land dat zijn huiswerk maakt, waar een gematigde regering probeert de democratie vaste voet te doen vatten en politieke hervormingen door te voeren. Waarom zouden wij dit land niet de gelegenheid geven om een nauwe bondgenoot te worden en een lichtend voorbeeld te worden voor de Arabische landen?

Laten wij ook het demografische aspect niet uit het oog verliezen. De demografische ontwikkeling in het Middellandse-Zeegebied, in Turkije, in Azerbeidzjan en de andere landen werkt in ons nadeel. Laat ons aan de toekomst denken en de juiste analyses ontwikkelen.

4-053

De Voorzitter. Het debat is gesloten.

De stemming vindt om 12.00 uur plaats.

4-054

VOORZITTER: DE HEER IMBENI
Ondervoorzitter

4-055

Rocard (PSE), *voorzitter van de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord uit hoofde van artikel 146 van ons Reglement. Het debat over Turkije heeft de hele ochtend in beslag genomen en daarom heeft het debat over de Europese culturele hoofdsteden niet plaats kunnen vinden. Wij betwisten niet dat Turkije een belangrijk onderwerp is. Maar het is nu al de vierde keer sinds ik voorzitter ben van de Commissie cultuur dat het culturele debat wordt verschoven naar de late avond, of naar donderdagnmiddag, ondanks het belang van het onderwerp.

Dit heeft ten eerste tot gevolg dat we niet kunnen stemmen over de tekst, terwijl deze wel op de agenda staat. Ten tweede zijn we bezig met de voorbereiding van de verkiezingscampagne, dus vanmiddag zal niemand komen opdagen. Daarom verzoek ik u het debat uit te stellen tot dinsdag 20 april in Straatsburg. Mijn eigen fractie van de Europese Volkspartij en de fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie gaan hiermee akkoord. We weten dit nog maar een half uur en hebben de andere fracties dus niet kunnen raadplegen, waarvoor mijn verontschuldigingen.

4-056

De Voorzitter. Ik breng het verzoek in stemming om het debat over het verslag over de culturele hoofdsteden van Europa uit te stellen tot de vergaderperiode van april.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

4-057

Tannock (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, gisteravond heeft de door de Conferentie van voorzitters ingestelde Parlementaire Werkgroep met een zeer klein verschil besloten om twee tegenstrijdige verslagen over de financiering door de EU van de Palestijnse Autoriteit aan de Conferentie van voorzitters voor te leggen. Mag ik de Conferentie van voorzitters verzoeken een standpunt in te nemen over deze verslagen? Ik sta ook op een volledig debat in de plenaire vergadering voordat de Commissie en de Raad conclusies trekken op basis van deze verslagen.

4-058

De Voorzitter. De Conferentie van voorzitters heeft vanochtend vergaderd. Ik weet niet of de kwestie die u aan de orde stelt daar besproken is. Ik heb in ieder geval geluisterd naar uw toespraak en uw suggestie zal naar behoren worden beoordeeld.

4-059

Turchi (UEN). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij het verzoek van de heer Tannock om het debat over het verslag betreffende de financiering van de Palestijnse Autoriteit dat gisteren in de *working group* goedgekeurd is, op de agenda te zetten.

4-060

De Voorzitter. Wij gaan nu over tot de stemming.

4-061

Stemming

4-062

Ontwerpbesluit (B5-0184/2004) houdende goedkeuring van de Commissie in haar nieuwe samenstelling

Vóór de stemming

4-063

Wallström, Commissie. (EN) Voorzitter, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om de erkentelijkheid van de Commissie uit te spreken voor de hartelijke wijze waarop het Europees Parlement ons nieuwe Commissielid de heer Dimas heeft ontvangen. De uitwisseling van ideeën die de heer Dimas afgelopen dinsdag heeft gehad met de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, is op een zeer constructieve en coöperatieve manier verlopen.

De Commissie erkent het politieke belang van deze exercitie, die zoals bekend in een speciale en geheel andere context plaatsvindt dan voor interinstitutionele procedures is voorgeschreven in artikel 215 van het Verdrag.

4-064

(Het Parlement keurt het besluit goed)

Verslag (A5-0175/2004) van de heer Mulder en mevrouw Gill, namens de Begrotingscommissie, over het ontwerp van gewijzigde begroting nr. 4/2004 van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2004 (7683/2004 - C5-0165/2004 - 2004/2022(BUD))

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Verslag (A5-0157/2004) van mevrouw Randzio-Plath, namens de Economische en Monetaire Commissie, 1. over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de accijnzen (COM(2003) 797 - C5-0660/2003 - 2003/0309(COD)) en 2. over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 77/799/EEG van de Raad betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het gebied van de directe belastingen, bepaalde accijnzen en heffingen op verzekeringspremies alsmede van Richtlijn 92/12/EEG van de Raad betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop COM(2003) 797 - C5-0661/2003 - 2003/0310(COD)

(Het Parlement neemt de wetgevingsresoluties aan)

Aanbeveling (A5-0174/2004) van mevrouw Miguélez Ramos, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een besluit van de Raad inzake de toetreding van de Gemeenschap tot de Overeenkomst inzake instandhouding en beheer van trekvisbestanden in de westelijke en centrale Stille Oceaan (COM(2003) 855 - COM(2003) 855 - 2003/0332(AVC))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0149/2004), van de heer Graefe zu Baringdorf, namens de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling, over het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van een communautair programma inzake de instandhouding, de karakterisering, de verzameling en het gebruik van genetische hulpbronnen in de landbouw (COM(2003) 817 - C5-0025/2004 - 2003/0321(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0163/2004) van de heer Stevenson, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling inzake de voorlopige toepassing van de wijzigingen in het Protocol tot vaststelling van de voor de periode van 16 juni 2001 tot en met 15 juni 2006 geldende vangstmogelijkheden en de financiële tegenprestatie als bedoeld in de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Regering van de Republiek Guinee-Bissau inzake de visserij voor de kust van Guinee-Bissau en in het Besluit van de Raad van 26 februari 2001 tot vaststelling van voorwaarden waaronder aan Guinee-Bissau financiële steun op visserijgebied wordt toegekend (COM(2003) 593 - C5-0498/2003 - 2003/0227(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0168/2004) van de heer Hugues Martin, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2792/1999 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen en voorwaarden voor de structurele acties van de Gemeenschap in de visserijsector (COM(2003) 658 - C5-0547/2003 - 2003/0261(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0166/2004) van mevrouw Attwooll, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een beschikking van de Raad inzake een financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de visserijcontroleprogramma's van de lidstaten (COM(2003) 706 - C5-0602/2003 - 2003/0281(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0165/2004) van de heer Busk, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 3069/95 van de Raad tot vaststelling van een waarnemersregeling van de Europese Gemeenschap voor vissersvaartuigen uit de Gemeenschap die vissen in het gereguleerde gebied van de Visserijorganisatie voor het Noordwestelijk Deel van de Atlantische Oceaan (NAFO) (COM(2003) 611 - C5-0515/2003 - 2003/0237(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0164/2004) van mevrouw McKenna, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de sluiting van het Protocol tot vaststelling van de vangstmogelijkheden en de financiële tegenprestatie bedoeld in de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Regering van de Republiek Guinee inzake de visserij voor de kust van Guinee, voor de periode van 1 januari 2004 tot en met 31 december 2008 (COM(2003) 765 - C5-0024/2004 - 2003/0290(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0156/2004) van de heer Pomés Ruiz, namens de Economische en Monetaire Commissie, 1. over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende op euromunten lijkende medailles en penningen (COM(2004) 39 - C5-0075/2004 - 2004/0010(CNS)) en 2. over het voorstel voor een verordening van de Raad tot uitbreiding van de toepassing van Verordening (EG) nr. [...] betreffende op euromunten lijkende medailles en penningen tot de niet-deelnemende lidstaten (COM(2004) 39 - C5-0076/2004 - 2004/0011(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0144/2004) van de heer Marinho, namens de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement - Naar toegankelijker, rechtvaardiger en beter beheerde asielstelsels (COM(2003) 315 - C5-0373/2003 - 2003/2155(INI))

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Verslag (A5-0125/2004) van mevrouw Maes, namens de delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité, over de door het bemiddelingscomité goedgekeurde gemeenschappelijke ontwerp tekst van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de veiligheid van luchtvaartuigen uit derde landen die gebruik maken van luchthavens in de gemeenschap (PE-CONS 3616/2004 - C5-0062/2004 - 2002/0014(COD))

(Het Parlement keurt de gemeenschappelijke ontwerp tekst goed)

Verslag (A5-0202/2004) van de heer Mulder en mevrouw Gill, namens de Begrotingscommissie, over het ontwerp van gewijzigde begroting nr. 3 van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2004 (7682/2004 - C5-0164/2004 - 2004/2021(BUD))

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Verslag (A5-0153/2004) van de heer Dell'Alba, namens de Commissie constitutionele zaken, over de in het Reglement van het Europees Parlement aan te brengen wijzigingen met het oog op voorzorgsmaatregelen in verband met de toepassing van de algemene regels inzake meertaligheid (2003/2227(REG))

(Het Parlement keurt het besluit goed)

Aanbeveling voor de tweede lezing (A5-0217/2004), namens de Commissie regionaal beleid, vervoer en toerisme, betreffende het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 95/93 van de Raad betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van "slots" op communautaire luchthavens (16305/1/2003 - C5-0094/2004 - 2001/0140(COD)) (rapporteur: de heer Stockmann)

(De Voorzitter verklaart dat het (aldus gewijzigde) gemeenschappelijk standpunt is goedgekeurd)

Verslag (A5-0205/2004) van de heer Coelho, namens de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985 betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, voor wat betreft de toegang tot het Schengeninformatiesysteem voor de instanties die in de lidstaten belast zijn met de afgifte van kentekenbewijzen van voertuigen (COM(2003) 510 - C5-0412/2003 - 2003/0198(COD))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Verslag (A5-0060/2004) van mevrouw Miguélez Ramos, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de sluiting van het Protocol houdende wijziging van het Vierde Protocol tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de visserij zoals bedoeld in de Visserijovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap, enerzijds, en de regering van Denemarken en de plaatselijke regering van Groenland, anderzijds (COM(2003) 609 - C5-0514/2003 - 2003/0236(CNS))

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Gezamenlijke ontwerpresolutie¹ over de voorbereiding van de Europese Raad van 25 en 26 maart 2004

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Verslag (A5-0211/2004) van de heer Schmitt, namens de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, over het initiatief van het Koninkrijk Spanje betreffende de aanneming van de richtlijn van de Raad betreffende de verplichting voor vervoerders om de gegevens van vervoerde personen door te geven (6620/2004 - C5-0111/2004 - 2003/0809(CNS))

¹ Ingediend door de leden Duff e.a., namens de ELDR-Fractie, Brok e.a., namens de PPE-DE-Fractie, Barón Crespo, namens de PSE-Fractie, ter vervanging van de ontwerpresoluties B5-0165, 0182 en 0183/2004.

4-065

Terrón i Cusí (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil verzoeken dat wij in dit geval artikel 68, lid 3 toepassen, waarin staat dat een initiatief moet worden terugverwezen naar de commissie wanneer het wordt afgewezen. Ik vraag dit omdat de heer Vitorino gisteren in het Parlement twee ingrijpende wijzigingen in het initiatief heeft aangekondigd die wij mijns inziens in de parlementaire commissie moeten kunnen bestuderen. Dit is overigens als een gewone procedure vastgelegd in het door mij genoemde artikel.

4-066

Schmitt (PPE-DE), rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben enigszins verbaasd over de woorden van mijn collega, die gisteravond iets heel anders zei. Ik ben tegen terugverwijzen en verzoek u het wetgevingsvoorstel in stemming te brengen.

4-067

De Voorzitter. De Raad is niet aanwezig en we kunnen derhalve zijn standpunt niet horen. Ik breng het voorstel van de rapporteur in stemming, dat eruit bestaat de ontwerp-wetgevingsresolutie in stemming te brengen.

(Het Parlement verwerpt het initiatief en willigt het verzoek om terugverwijzing naar de commissie in)

Verslag (A5-0159/2004) van de heer Lisi, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een verordening van de Raad inzake beheersmaatregelen voor de duurzame exploitatie van visbestanden in de Middellandse Zee en tot wijziging van de Verordeningen (EEG) nr. 2847/93 en (EG) nr. 973/2001 (COM(2003) 589 - C5-0480/2003 - 2003/0229(CNS))

(Het Parlement verwerpt het voorstel van de Commissie)

4-068

Wallström, Commissie. (EN) Voorzitter, ik wil de teleurstelling van de Commissie uitspreken over het in het verslag-Lisi voorgestelde en goedgekeurde standpunt. Ons voorstel behelst in feite de implementatie van de politieke richtlijnen in het actieplan voor de visserij in het Middellandse-Zeegebied dat door het Parlement werd toegejuicht en door de Raad werd goedgekeurd. Sommige kritische commentaren zijn gewoonweg onjuist. Ik zou daar het een en ander over willen zeggen.

Ten eerste geeft het Commissievoorstel de beherende lidstaten wel degelijk de ruimte om te kiezen uit de verschillende opties voor het beheren van de visbestanden in de Middellandse Zee. We houden dus terdege rekening met het specifieke karakter van de mediterrane visgronden. Dat wordt ook bewezen door het feit dat de nationale overheden nationale beheersplannen kunnen opstellen die, juist vanwege de verschillende omstandigheden in verschillende delen van de Middellandse Zee, mogen afwijken van bepaalde algemene bepalingen.

Ten tweede zijn we ons er heel goed van bewust dat de visserijsector tegen ons voorstel gekant is. We kregen soortgelijke reacties op het herstelplan voor kabeljauw in de noordelijke wateren van de Gemeenschap. Het verschil was echter dat toen zowel de sector als het Europees Parlement openstond voor overleg met de Commissie, en dat we uiteindelijk een voor iedereen acceptabel plan konden overeenkomen. En het is juist die instelling die we ook bij de zuidelijke wateren nodig hebben.

Ten derde berust het verwijt van een gebrekkige consultatie van de sector beslist niet op waarheid. Er is verscheidene malen overleg met de sector geweest, zowel vóór als na de presentatie van ons voorstel.

Ten vierde is de Commissie het met het Parlement eens dat we met andere Middellandse-Zeelanden moeten samenwerken. Daarom hebben we ook het initiatief genomen tot de Conferentie van Venetië in november 2003, toen de landen aan de Middellandse Zee, van Marokko tot Libanon en Slovenië, met de Europese Unie overeenkwamen dat we in de Algemene Raad voor de visserij in de Middellandse Zee moesten komen tot gezamenlijke maatregelen tot behoud van de visbestanden.

Tot slot wil ik nog één ding heel duidelijk stellen. De desastreuze sociaal-economische gevolgen die de heer Lisi in zijn verslag noemt, zullen zich zeker aandienen als we niet direct en effectief actie ondernemen overeenkomstig ons voorstel, aangezien de toestand voor veel visbestanden in de Middellandse Zee nu al zeer nijpend is. We kunnen daarom niet ingaan op het verzoek van het Parlement om ons voorstel in te trekken. Daar zijn wetenschappelijke noch politieke gronden voor aan te voeren.

(Tekenen van onrust)

4-069

De Voorzitter. Kortom, de Commissie handhaaft haar voorstel.

4-070

Stevenson (PPE-DE), *voorzitter van de Commissie visserij*. – (EN) Voorzitter, ik heb aandachtig naar de commissaris geluisterd. Onze commissie is van mening dat dit geen goed voorstel is. We hebben de sector meermalen geconsulteerd en verschillende vooraanstaande vertegenwoordigers van de sector op bezoek gehad, met name uit Italië en Frankrijk. Daarbij werd ons uitgelegd dat het Commissievoorstel van weinig betekenis is voor het redden van de visbestanden, maar wel zou leiden tot vernietiging van de werkgelegenheid in de sector. Ik zou de Commissie dan ook willen verzoeken de kwestie opnieuw te overdenken. We gaan naar de verkiezingen toe, en dat zou de Commissie een ideale kans bieden voor verder overleg met de sector in het hele Middellandse-Zeegebied, waarna de nieuwe Commissie met een herziene versie van het huidige voorstel kan komen die dit Huis wél kan accepteren. Terugsturen van het voorstel naar onze commissie is niet aan te raden, omdat wij in dat geval volgens het Reglement binnen twee maanden de zaak moeten afhandelen. Gezien het feit dat het mandaat afloopt, is dat voor ons vanzelfsprekend onmogelijk.

4-071

Lisi (PPE-DE), *rappporteur*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, de voorzitter heeft al een oordeel gegeven over de antwoorden die door de Commissie gegeven zijn. Ik laat me daar verder niet over uit, maar wil alleen opmerken dat haar terugtrekkende en afwijzende houding met betrekking tot een dialoog met de burgers, die wij op bescheiden wijze vertegenwoordigen, is bevestigd en niet strookt met de boodschap waarvoor wij staan, namelijk “Wees redelijk en blijf een dialoog voeren”. Overeenkomstig artikel 68, lid 3 van het Reglement wil ik slechts verzoeken om de ontwerpwetgevingsresolutie niet in stemming te brengen en deze tekst terug te sturen naar de commissie. Vervolgens, binnen de tijd die de regels ons geven, zullen wij de kwestie zo snel mogelijk behandelen.

4-072

De Voorzitter. Er bestaat in feite geen noodzaak om te stemmen aangezien het Reglement erin voorziet dat het verslag automatisch wordt terugverwezen naar de commissie wanneer de Commissie bij haar standpunt blijft.

Verslag (A5-0167/2004) van de heer Ó Neachtain, namens de Commissie visserij, over het voorstel voor een besluit van de Raad tot oprichting van regionale adviesraden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid (COM(2003) 607 - C5-0504/2003 - 2003/0238(CNS))

Vóór de stemming

4-073

Ó Neachtain (UEN), *rappporteur*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er alleen maar even op wijzen dat mijn verslag het laatste verslag van de Commissie visserij voor dit Huis onder het huidige mandaat is. Gesteld mag worden dat het voor de vissers wellicht tevens het belangrijkste verslag van de afgelopen vijf jaar is. Vissers worden eindelijk erkend als volwaardige gesprekspartners voor overleg en advies over visserijzaken die rechtstreeks betrekking hebben op hun inkomen. Geen bureaucratische beleidsmaatregel weegt op tegen de kennis en ervaring van de vissers. Omwille van de vissers, in de hele Gemeenschap, en zeker in Ierland, wil ik u dan ook verzoeken om dit verslag massaal goed te keuren.

(Applaus)

4-074

(Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan)

Ontwerpresolutie (B5-0177/2004) over een Olympisch bestand

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Gezamenlijke ontwerpresolutie¹ over de situatie in Kosovo

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Gezamenlijke ontwerpresolutie¹ over het in opdracht van de Wereldbank opgestelde verslag over winningsindustrieën

¹ Ingediend door de leden Malmström e.a., namens de ELDR-Fractie, Swoboda e.a., namens de PSE-Fractie, Pack e.a., namens de PPE-DE-Fractie, Lagendijk e.a., namens de Verts/ALE-Fractie, Muscardini e.a., namens de UEN-Fractie, ter vervanging van de ontwerpresoluties B5-0160, 0162, 0163, 0164 en 0172/2004.

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Verslag (A5-0207/2004) van mevrouw Boumediene-Thiery, namens de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, over de situatie van de grondrechten in de Europese Unie (2003) (2003/2006(INI))

(Het Parlement verwerpt de ontwerpresolutie)

Verslag (A5-0206/2004) van de heer Baltas, namens de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid, met een ontwerpaanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad betreffende het verzoek van Kroatië om toetreding tot de Europese Unie (2003/2254(INI))

(Het Parlement keurt de aanbeveling goed)

Verslag (A5-0204/2004) van de heer Oostlander, namens de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid, over de vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding (COM(2003) 676 - SEC(2003) 1212 - C5-0535/2003 - 2003/2204(INI))

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

Verslag (A5-0143/2004) van de heer Scarbonchi, namens de Commissie ontwikkelingssamenwerking, over de budgettering van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) (2003/2163(INI))

Vóór de stemming

4-075

Scarbonchi (GUE/NGL), rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil snel twee zaken ophelderen. Ten eerste is er geen technische correctie aangebracht in overweging I. Hierin staat dat de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU de budgettering heeft goedgekeurd. Dit is echter niet het geval, want het ACS-document moet binnenkort nog bij ons worden ingediend. Ik zou daarom willen vragen om schrapping van die passage over de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU.

Ten tweede was de Fractie van de Europese Volkspartij gisteravond niet aanwezig bij het debat. Ik zou daarom willen zeggen dat ik amendement 1 in paragraaf 11 van mijnheer Deva aanvaard. Ik verwerp echter zijn amendement 2 in paragraaf 39, omdat hiermee de achterstallige 11 miljard euro die wij uit hoofde van de laatste drie EOF's aan de ACS-landen moeten betalen, verloren kunnen gaan. Dat geld is voor hen en het tegood is alleen ontstaan door vertragingen die zijn veroorzaakt door de logge administratieve procedures van de Europese Unie.

4-076

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

STEMVERKLARINGEN

- Verslag-Dell'Alba (A5-0153/2004)

4-077

- Besluit (B5-0184/2004) houdende goedkeuring van de Commissie in haar nieuwe samenstelling

4-078

Evans, Jonathan (PPE-DE), schriftelijk. (EN) Conservatieve leden van het Europees Parlement waren tegen het goedkeuren van de terugkeer van commissarissen die deel uitmaakten van de Commissie die bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in 1999 de laan is uitgestuurd. We twijfelen niet aan de deskundigheid van Stavros Dimas als

¹ Ingediend door de leden Howitt e.a., namens de PSE-Fractie, Wijkman, namens de PPE-DE-Fractie, Boudjenah, namens de GUE/NGL-Fractie, Sanders-ten Holte, namens de ELDR-Fractie, Frassoni e.a., namens de Verts/ALE-Fractie, ter vervanging van de ontwerpresoluties B5-0166, 0167, 0169, 0170 en 0171/2004.

commissaris voor werkgelegenheid en sociale zaken, maar kunnen niet instemmen met de benoeming van de Commissie in haar geheel, zoals we nu gedwongen worden te doen. Om die reden hebben we ons van stemming onthouden.

4-079

- Verslag-Randzio-Plath (A5-0157/2004)

4-080

Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Aangezien er sprake is van een interne markt met vrij verkeer van goederen en kapitaal, is nauwere samenwerking tussen de lidstaten noodzakelijk om smokkel en belastingfraude te bestrijden. Deze verordening maakt deel uit van een pakket verordeningen waarmee beoogd wordt de wederzijdse bijstand door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten te versterken, in dit geval op het terrein van de accijnzen, waarbij met name de tabaksmokkel een belangrijke rol speelt.

De rapporteur betreurt echter dat de tijd niet rijp is voor het indienen van communautaire wetgeving met het oog op de harmonisatie van de indirecte belastingen en beschouwt samenwerking derhalve als een tijdelijke oplossing. Ik zou niet meer met haar van mening kunnen verschillen. Samenwerking is immers een effectieve methode om belastingfraude en georganiseerde criminaliteit te bestrijden, niet alleen in verband met accijnzen maar in verband met BTW en andere indirecte belastingen. Het is bovenal een methode waarbij de nationale soevereiniteit gehandhaafd blijft. Harmonisatie zou leiden tot andere economische en belastingtechnische problemen in de lidstaten. Het idee van decentrale samenwerking is dan ook een goede oplossing.

4-081

- Aanbeveling-Miguélez Ramos (A5-0174/2004)

4-082

Piscarreta (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Het standpunt van het Europees Parlement met betrekking tot het initiatief inzake trekkende visbestanden in het westelijke en centrale gedeelte van de Stille Oceaan kan rekenen op mijn volledige steun.

Het geeft de Europese Unie het groene licht om toe te treden tot het Verdrag inzake de instandhouding en het beheer van over grote afstanden trekkende visbestanden in het westelijke en centrale gedeelte van de Stille Oceaan. Dit verdrag valt binnen de doelstellingen van het beleid ten aanzien van de instandhouding en het duurzaam beheer van bestanden, dat de EU volgt en bevordert.

Het westelijke en centrale gedeelte van de Stille Oceaan omvat 60 procent van de mondiale tonijnbestanden, welke met name van belang zijn voor communautaire vaartuigen voor de tonijnvisserij met de zegen en voor vaartuigen voor visserij met de drijvende beug. Om de capaciteit van haar vloot en de beschikbare bestanden te vergroten heeft de Unie diverse bilaterale visserijovereenkomsten gesloten met kuststaten in de regio, waardoor zij toegang krijgt tot nieuwe exclusieve economische zones.

Door toe te treden tot dit verdrag kan de Europese Unie een actieve rol spelen in de regionale visserijorganisaties (RVO's), het meest adequate multilaterale instrument voor een doelmatig beheer en de instandhouding van visbestanden, evenals voor het bestrijden van de illegale visserij.

Ik steun het Parlement in zijn dringende verzoek aan de Europese Unie lid te worden van alle bestaande RVO's waarin de Europese visserij een legitiem belang heeft, teneinde de beginselen van verantwoordelijke visserij te bevorderen en de belangen van de communautaire visserijsector te beschermen.

4-083

Ribeiro e Castro (UEN), schriftelijk. – (PT) Het doel van dit voorstel voor een besluit van de Raad is de toetreding van de Europese Gemeenschap goed te keuren tot het Verdrag inzake de instandhouding en het beheer van over grote afstanden trekkende visbestanden in het westelijke en centrale gedeelte van de Stille Oceaan. Het verdrag beoogt het op lange termijn instandhouden en het duurzaam exploiteren van over grote afstanden trekkende visbestanden in die gebieden, door middel van de oprichting van een Visserijcommissie voor het westelijke en centrale gedeelte van de Stille Oceaan (WCPFC).

Het belang van de bevoegdheidsfeer van de WCPFC voor de communautaire vloot spreekt voor zich. Het gebied dat door deze regionale visserijorganisatie (RVO) wordt bestreken omvat 60 procent van de mondiale tonijnbestanden en er zijn op het moment vijf grote communautaire vaartuigen voor tonijnvisserij met de zegen actief, die per jaar een gemiddelde vangst produceren van ongeveer 15.000 ton per jaar.

Bovendien heeft het Parlement herhaaldelijk gewezen op het toenemend belang van de RVO's "als multilaterale instanties voor het beheer van de visbestanden en ideale fora voor het regelen van geschillen tussen partijen en om een verantwoordelijk beheer van de visbestanden en bestrijding van illegale visserij mogelijk te maken".

Ik ben het dan ook met de rapporteur eens dat het in het belang van de lidstaten is dat ook de Europese Unie een volwaardig lid wordt van deze RVO, teneinde de belangen van de communautaire visserijsector in deze gebieden te beschermen.

4-084

- Verslag-Graefe zu Baringdorf (A5-0149/2004)

4-085

Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het communautaire programma inzake de instandhouding van genetische diversiteit in de landbouw is eind 1999 afgelopen. De Commissie heeft nu een nieuw voorstel gedaan tot vaststelling van een communautair programma inzake de instandhouding, de karakterisering, de verzameling en het gebruik van genetische hulpbronnen in de landbouw. In 2001 hebben het Parlement en de Raad het vorige voorstel verworpen, waarin de financiering van nationale maatregelen op dit terrein werd beoogd, hetgeen onacceptabel was, en waarin het strategisch belang om het handhaven van de biodiversiteit te garanderen werd geschapt, met name met het oog op de verplichtingen van de Gemeenschap op grond van de diverse relevante internationale VN-Verdragen.

Dit is zelfs nog moeilijker te begrijpen als men de bedreiging voor de biodiversiteit in ogenschouw neemt die wordt gevormd door een mogelijke opheffing van het *de facto* moratorium op genetisch gemodificeerde organismen.

De genetische diversiteit en variatie van voedingsgewassen in Europa moet bewaard blijven, waarbij rekening moet worden gehouden met lokale en regionale verschillen. Om die reden zijn er lokale maatregelen nodig die de boeren steun moeten verlenen om traditionele soorten en rassen te kweken en de daarvan vervaardigde producten op lokale en regionale markten te verkopen.

Ik betreur het feit dat het financiële kader dat voor dit programma wordt voorgesteld, gezien de behoeften die reeds door de lidstaten en het Parlement zelf zijn benadrukt, te laag is vastgesteld.

4-086

- Verslag-Stevenson (A5-0163/2004)

4-087

Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Ik ben me bewust van de politieke en economische situatie in Guinee-Bissau en begrijp derhalve de urgentie van de goedkeuring van dit gewijzigde protocol als signaal ter ondersteuning van de inspanningen van de autoriteiten van Guinee-Bissau om het land te stabiliseren. Ik ben eveneens op de hoogte van de toestand van de visbestanden voor de kust van Guinee-Bissau, die geleden hebben onder overbevising en het ontbreken van controlemaatregelen en hulpbronnen.

Ik ben derhalve van mening dat de doelstellingen van de amendementen op het huidige protocol, waarover in mei 2003 overeenstemming is bereikt en die betrekking hebben op een beperking van de visinspanningen en ondersteuningsmaatregelen voor duurzame visserij, aanvaardbaar zijn.

Zonder de goedkeuring van het voorliggende voorstel in gevaar te willen brengen, heb ik echter ernstige bedenkingen bij de rechtvaardigheid van het voorstel voor de verschillende vloten. De vangstmogelijkheden die zijn toegewezen aan de Portugese vloot zijn beperkt, hierbij is de BRT voor schepen voor de garnalenvisserij met 65 procent verlaagd, hetgeen aanzienlijk boven de gemiddelde verlaging in BRT ligt.

Bovendien is er één vergunning voor een vaartuig voor de visserij op tonijn met de drijvende beug verloren gegaan, aangezien de nieuwe overeenkomst slechts voorziet in vier vaartuigen met de drijvende beug. Ik begrijp dan ook niet wat voor sociaal-economische effectbeoordeling de Commissie heeft uitgevoerd voor dit voorstel en welke compensatiemaatregelen zij voornemens is te treffen. Daarop zal ik dan ook aandringen.

4-087-500

McKenna (Verts/ALE), schriftelijk. (EN) Normaliter zouden de Europese Groenen om redenen die eerder uitgebreid zijn uiteengezet, tegen de Europese visserijovereenkomst gestemd hebben. We hebben deze overeenkomst nu echter goedgekeurd om de volgende redenen.

In mijn verslag worden verscheidene methoden aangegeven om te komen tot een betere bestrijding van illegale visserijpraktijken. Als EU-lidstaten die in Guinee vissen geen betrouwbare en gedetailleerde informatie over hun vangsten verstrekken, wil het Parlement dat de Commissie juridische procedures tegen deze landen opstart en zelfs overgaat tot intrekking van de visserijrechten die de visserijovereenkomst hun verstrekt.

De visserijrechten voor EU-vloten moeten opnieuw worden geëvalueerd op basis van de meest recente wetenschappelijke analyses van de regionale West-Afrikaanse visserijorganisaties. De in de visserijovereenkomst voorziene uitbreiding van de vangstmogelijkheden dient ook afhankelijk te worden gesteld van eenduidige en onafhankelijke onderzoeksgegevens, die tevens aan het Parlement moeten worden verstrekt.

4-088

Piscarreta (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Ik wil mijn volledige steun tot uitdrukking brengen voor het verslag van het Europees Parlement over de amendementen op de visserijovereenkomst met Guinee-Bissau.

De kustwateren van Guinee-Bissau, die voorheen overvol van vis en schaaldieren waren, hebben geleden onder de overexploitatie van hun maritieme hulpbronnen. Bovendien hebben corruptie en het ontbreken van controlemaatregelen ten gevolge de politieke instabiliteit in het land het levensonderhoud van de vissers negatief kunnen beïnvloeden.

Naast het verlengen van de huidige overeenkomst tot 2006 hebben de amendementen in het bijzonder betrekking op het beperken van de visinspanningen van hoofdzakelijk niet-communautaire vloten, het beter benutten van communautaire steun, en het versterken van de controlemaatregelen.

Door deze veranderingen zullen de autoriteiten van Guinee-Bissau de visserijsector eindelijk kunnen moderniseren, teneinde het toezicht en de patrouillering op zee te verbeteren en zo de overbevissing te beëindigen.

Ik sluit mij aan bij de oproep van de rapporteur om het Parlement meer informatie te verschaffen over de manier waarop deze bilaterale overeenkomst beheerd zal worden, zodat er een algehele evaluatie kan worden uitgevoerd.

Tot besluit hoop ik dat deze visserijovereenkomst een bescheiden bijdrage zal leveren aan het verbeteren van de economische en politieke situatie in de Republiek Guinee-Bissau. Het Europees Parlement geef op deze manier een positief signaal ter ondersteuning van de inspanningen van de autoriteiten van Guinee-Bissau om het land te stabiliseren.

4-089

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb de sociale en politieke ontwikkelingen in Guinee-Bissau met grote zorg gevolgd.

Ik erken dat de waarnemende politieke autoriteiten geprobeerd hebben maatregelen te treffen om het bestuur van het land te verbeteren, dit in tegenstelling tot de duidelijke bestuurlijke crisis die zich voordeed tijdens het presidentschap van Kumba Yala.

In deze context, en met het oog op het feit dat dit een land is met schaarse hulpbronnen en vele behoeften, zijn de opbrengsten uit de visserij van bijzonder belang en deze sector verdient dan ook speciale bescherming. Hulp aan Guinee-Bissau is essentieel zodat het de visserijsector kan moderniseren teneinde het toezicht en de patrouillering op zee te verbeteren en de overbevissing te beëindigen.

Ik deel het begrip van de rapporteur voor de noodzaak dat het Europees Parlement een positief signaal geeft ter ondersteuning van de inspanningen van de autoriteiten van Guinee-Bissau om de situatie in het land te stabiliseren. Ondanks recente berichten over onrust en rellen vanwege het huidige verkiezingsproces ben ik van mening dat deze Afrikaanse natie zijn stabiliteit met de steun van de Europese Unie kan herstellen.

Dat is mijn oprechte hoop.

Ik heb uiteraard vóór het verslag gestemd.

4-090

- Verslag-Hugues Martin (A5-0168/2004)

4-091

Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) In het kielzog van de strategie voor de duurzame ontwikkeling van de Europese aquacultuur, die in september 2002 werd gepresenteerd als onderdeel van de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid, heeft de Commissie het noodzakelijk geacht Verordening (EG) nr. 2792/1999 over het FIOV, waarin specifieke bepalingen zijn vastgelegd ter ondersteuning van de ontwikkeling van de communautaire aquacultuursector te wijzigen, teneinde de definitie van aquacultuur te verduidelijken, de communautaire steun voor extensieve visteelt te verhogen, technieken om de milieu-impact te verminderen te stimuleren, toegepast onderzoek te financieren, en financiële steun voor schaal- en schelpdierkwekers bij stillegging van de oogst te garanderen.

Hoewel de voorstellen op het eerste gezicht positief lijken, met name in combinatie met de verbeteringen die zijn geïntroduceerd via de amendementen van de rapporteur, heb ik ernstige bedenkingen bij twee kwesties.

Ten eerste dienen ernstige vraagtekens te worden geplaatst bij de impuls die wordt gegeven aan de ontwikkeling van de aquacultuur, als een activiteit die niet complementair is met de visserijsector, maar juist dient ter vervanging van de visserij. We moeten de erosie en beëindiging van een activiteit niet als vanzelfsprekend aanmoedigen, alleen maar om geleidelijk over te schakelen van de vangst van vis op de productie van vis, hetgeen weer andere problemen voor het milieu, de voedselveiligheid, en het kustbeheer oplevert. Daarom is het noodzakelijk om ook in onderzoek te investeren.

Ten tweede had de Commissie van de mogelijkheid gebruik kunnen maken een algemene evaluatie van de verordening uit te voeren en de maximumbedragen voor individuele steunbetalingen te verhogen; in de amendementen van het Parlement wordt geprobeerd deze kwestie aan te pakken, hoewel zij nog niet ver genoeg gaan.

4-092

Martinez (NI), *schriftelijk*. – (FR) Niet alleen onze vissers, maar ook onze oester- en schelpdierenkwekers in het bekken van Thau of het meer van Barcarès in de Aude wordt onrecht aangedaan. Zij moeten namelijk opdraaien voor de enorme vervuiling die 's zomers wordt veroorzaakt door de duizenden campers van toeristen uit Noord-Europa. Zij lozen elke dag hun afvalwater, vol fosfaten en zelfs ziekteverwekkende bacteriën in onze meren in Languedoc en Catalonië. Voor de Middellandse Zee, voor onze vissers en oester- en schelpdierenkwekers betekent Europa een beperking en vervuiling zonder schadeloosstelling.

4-093

Piscarreta (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Het Parlement is opnieuw om advies verzocht inzake een strategie voor de duurzame ontwikkeling van de Europese aquacultuur, als onderdeel van de lopende hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

In theorie zijn de doelstellingen die de Commissie nastreeft lovenswaardig: de bescherming van het milieu, het scheppen van werkgelegenheid op de lange termijn (inzonderheid in van de visserij afhankelijke regio's waar geen alternatief bestaat), het waarborgen van de beschikbaarheid voor de consument van veilige aquacultuurproducten en de bevordering van onderzoek. In de praktijk is dit onderwerp echter vooral van het grootste belang omdat het de procedures en voorwaarden betreft voor de communautaire steun aan de aquacultuursector.

Ik ben vóór het toekennen van steun aan schaal- en schelpdierkwekers in geval van stillegging van de oogst door schadelijke algenbloei. De Commissie sluit dergelijke steun echter uit wanneer het een periodiek terugkerend verschijnsel betreft en creëert zo onrechtvaardige discriminatie tussen producenten.

Verder verwerp ik het voorstel dat de minimale termijn van de stillegging van de oogst zes maanden dient te bedragen alvorens men in aanmerking komt voor een vergoeding, zelfs in het drukke verkoopseizoen. Dit lijkt mij te lang.

Tot slot betreur ik wederom het feit dat representatieve beroepsorganisaties uitgesloten zijn van werk op het gebied van toegepast onderzoek binnen de sector.

4-094

Queiró (UEN), *schriftelijk*. – (PT) In 2003 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan de conclusies over een strategie voor de duurzame ontwikkeling van de Europese aquacultuur, waarvan de voornaamste doelstellingen zijn het scheppen van werkgelegenheid en het beschikbaar maken van kwaliteitsproducten binnen de context van een milieutechnisch evenwichtige productie, met name via het beschikbaar stellen van overheidssteun uit het FIOV voor maatregelen op terreinen als opleiding, controle, onderzoek naar nieuwe soorten en bevordering van schone aquacultuurtechnieken.

Hoewel ik over het algemeen voorstander ben van het voorstel dat de Commissie nu heeft ingediend bij het Parlement, is de rapporteur er toch nog in geslaagd twee belangrijke voorstellen in het verslag op te nemen, die geholpen hebben mijn stemgedrag te bevestigen. Het eerste voorstel heeft betrekking op het terugbrengen van de termijn van zes maanden (zoals voorgesteld door de Commissie) stillegging van de oogst in geval van schadelijke algenbloei voordat de schaal- en schelpdierkwekers een vergoeding krijgen. Het tweede is het feit dat deze herziening van de verordening gebruikt is om een amendement op te nemen, dat overigens niets te maken heeft met aquacultuur, waarmee beoogd wordt de maximumbedragen voor individuele steunbetaling aan vissers met 20 procent te verhogen en de eis te schrappen dat zij hun activiteiten definitief moeten hebben gestaakt ingeval er herstelplannen of noodmaatregelen worden vastgesteld. Omdat beide voorstellen zijn aanvaard heb ik vóór dit verslag gestemd.

4-095

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. – (PT) In de strategie voor de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur staan aspecten centraal als de bescherming van het milieu; het scheppen van werkgelegenheid op lange termijn, inzonderheid in van de visserij afhankelijke regio's waar geen alternatief bestaat; het waarborgen van de beschikbaarheid voor de consument van veilige aquacultuurproducten en het bevorderen van de naleving van strenge normen inzake diergezondheid en dierenwelzijn; de bevordering, met name door passende financiële steun, van het onderzoek naar de gevolgen van aquacultuur voor het milieu, bijvoorbeeld op de verschillende stammen. Om rekening te kunnen houden met, en de aanbevelingen in het kader van strategie ten uitvoer te kunnen leggen, moest het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) – dat wil zeggen Verordening (EG) nr. 2792/1999 – gewijzigd worden.

De positieve aspecten zijn onder meer: de verduidelijking van bepaalde definities; de voorgestelde verhoging van de communautaire steun voor extensieve visteelt afgezet tegen een verlaging van de communautaire steun voor intensieve visteelt; de financiering van toegepast onderzoek; de bevordering van technieken om de milieu-impact te verminderen; en ondersteuning van traditionele aquacultuuractiviteiten (zoals de kweek van weekdieren) om het sociale leven te vrijwaren in regio's waar geen alternatief bestaat. Net als de rapporteur denk ik dat de voorstellen van de Commissie in de richting

gaan van meer onderzoek en technologische ontwikkeling en een groter respect voor het milieu, binnen een kader van duurzaamheid.

Ik heb dan ook vóór het verslag gestemd.

4-096

- Verslag-Attwooll (A5-0166/2004)

4-097

Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Ik ben het eens met de rapporteur wanneer zij zegt dat, hoewel het toewijzen van financiële middelen voor een betere controle een wezenlijk onderdeel is van het gemeenschappelijke visserijbeleid, dit slechts één kant van de medaille is. De andere is namelijk de actieve betrokkenheid van de vissers bij het beheer van de visserij. Zonder de steun van de vissers zullen ook enorme bedragen voor verbetering van de controle geen einde maken aan de ernstige schendingen van de GVB-regels.

Dit voorstel van de Commissie heeft tot doel de steunregeling waarmee financiële steun wordt geboden aan de lidstaten voor de instelling van controlestructuren (die in 2003 is afgelopen) te verlengen (met twee jaar) en te wijzigen, in afwachting van een besluit over de invoering van een gezamenlijke inspectiestructuur, die naar verwachting van de Commissie in 2006 operationeel zal zijn.

Dit voorstel beoogt echter de toegang tot de financiering slechts te beperken tot de nieuwe lidstaten en dan zelfs nog met een bijdrage van slechts 35 procent. Aangezien een verhoging van de communautaire bijdrage voor zware apparatuur voor de visserijcontrole een manier is om bij te dragen aan de versterking van de controlecapaciteit op zee, zijn wij het eens met de amendementen 8 en 12 van de rapporteur, die tot doel hebben de maatregelen uit te breiden naar alle lidstaten en het percentage van de bijdrage te verhogen tot 50 procent. Hierbij moet niet worden vergeten dat Portugal de meest uitgestrekte EEZ (exclusieve economische zone) heeft van alle landen van de Europese Unie en een groot aantal schepen moet controleren.

4-098

Piscarreta (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Ik heb reeds de gelegenheid gehad dit Parlement op de hoogte stellen van mijn zorgen met betrekking tot de ondoeltreffendheid van de visserijcontroles. Illegale, clandestiene en onverantwoorde visserij is in Portugal aan de orde van de dag. Dit initiatief stelt de lidstaten in staat communautaire steun aan te vragen voor de financiering van bepaalde projecten ten behoeve van het verbeteren van de visserijcontroles. Dit is slechts een van de bouwstenen voor de uitwerking van een duurzaam visserijbeleid.

In deze context ben ik voorstander van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie, omdat dit een eenvoudige en nuttige manier is om in de gehele EU sancties op te kunnen leggen die doeltreffend, proportioneel en bovenal ontmoedigend zijn. Bovendien zijn de uiteenlopende niveaus van de sancties die nu voor dezelfde overtredingen in de gehele EU worden opgelegd een bron van grote zorg. Het probleem is zelfs nog ernstiger omdat er geen indicatoren zijn om de controles die zijn uitgevoerd te beoordelen. De EU beschikt feitelijk niet over informatie over de hoeveelheid inspecties, vastgestelde overtredingen, ingestelde inbreukprocedures, enz. Ik ben het tevens met de rapporteur eens dat controles niet alleen uitgevoerd dienen te worden aan boord van schepen, maar ook aan de wal. Tot slot dienen de communautaire stimulansen voor de lidstaten om zware apparatuur voor de visserijcontrole aan te schaffen versterkt te worden. Tegelijkertijd moet het initiatief om het financieringskader zowel te vereenvoudigen als aan te scherpen geprezen worden.

4-099

Queiró (UEN), schriftelijk. – (PT) Door de goedkeuring van de verordening inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden zijn de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid verbreed, hetgeen noodzakelijkerwijs heeft geleid tot het vastleggen van nieuwe regels voor de handhaving. Deze omvatten niet alleen de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van doeltreffende maatregelen voor de visserijcontrole, maar ook beroepsopleidingen en technische en administratieve samenwerking tussen alle betrokken sectoren en instellingen. De Commissie is nu voornemens de bestaande regeling met twee jaar te verlengen en te wijzigen, teneinde de toezichts- en controlemaatregelen en -methoden in de gehele uitgebreide Unie te versterken en te standaardiseren ter voorbereiding op het moment waarop de nieuwe communautaire inspectiestructuur functioneert. Het probleem betreft de toegang tot communautaire steun voor controleactiviteiten waarvoor de aanschaf van "zware apparatuur" vereist is, welke de Commissie niet in haar voorstel wenste te overwegen. In plaats daarvan poogde zij de toegang tot de beschikbare fondsen uitsluitend te beperken tot de nieuwe lidstaten. Deze zaak ligt voor Portugal buitengewoon gevoelig, aangezien het de meest uitgestrekte EEZ van de Unie heeft en een groot aantal schepen moet controleren. Derhalve moet de mogelijkheid blijven bestaan dat Portugal de toegang tot deze steun, of ten minste tot een deel van deze steun, niet wordt ontzegd. Aangezien deze voornaamste eis in het verslag aan de orde komt, heb ik voorgestemd.

4-100

- Verslag-Busk (A5-0165/2004)

4-101

Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 3069/95 dienen er waarnemers geplaatst te worden aan boord van alle vissersvaartuigen die vissen in het noordwestelijk deel van de Atlantische Oceaan, dat wordt gereguleerd door de NAFO. Tot dusverre is de Commissie verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van deze verordening betreffende communautaire vissersvaartuigen die actief zijn in deze wateren en neemt zij terecht alle kosten in verband met deze waarnemers voor haar rekening.

Dit voorstel beoogt echter met ingang van 1 januari 2004 de lidstaten zelf de verantwoordelijkheid te geven voor de waarnemers en alle kosten die hiermee gepaard gaan zelf te laten dragen. Wij vinden dit totaal onacceptabel. Hoewel tijdens de laatste herziening van het gemeenschappelijk visserijbeleid is vastgesteld dat de lidstaten verantwoordelijk zijn voor de inspecties, hebben we het hier over inspecties binnen hun EEZ's, die nog steeds in aanmerking komen voor communautaire steun voor inspectiemaatregelen.

Ik heb derhalve tegen het verslag gestemd.

4-102

- Verslag-Pomés Ruiz (A5-0156/2004)

4-103

Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Uit het feit dat ik door mijn stem uit te brengen deze verordeningen heb goedgekeurd moet niet worden geconcludeerd dat ik het eens ben met de standpunten die door de rapporteur zijn verwoord. Wat de euromunten betreft is het van essentieel belang dat het publiek wordt beschermd tegen elke vorm van fraude die het gevolg is van het feit dat de munt wordt verward met penningen of medailles die daar erg op lijken. Sinds de omschakeling op de euro is er sprake geweest van een steeds verder toenemend aantal gevallen van frauduleus gebruik van op euromunten lijkende voorwerpen in muntautomaten.

In deze verordeningen wordt de mate van gelijkenis met de euromunten vastgesteld die voor medailles en penningen moet worden verboden. Dit is weer een manier om het namaken van euromunten en bankbiljetten te bestrijden.

Hoewel we het tot dusverre allemaal met elkaar eens zijn, neem ik nadrukkelijk afstand van het subjectieve standpunt van de rapporteur over het succes van de gemeenschappelijke munt en van de opmerking “dat het Parlement van ganser harte achter het historische project van de Economische en Monetaire Unie en de Europese munt, de euro, blijft staan”. Dit heeft niet alleen te maken met de praktische problemen die zich nu, enige tijd na de introductie van de gemeenschappelijke munt, beginnen te openbaren, zoals de inflatoire effecten en de stijging van bankkosten en commissie. Ik neem hiervan ook afstand omdat er op het niveau van het economische en monetaire beleid een serieuze evaluatie dient te worden uitgevoerd van de gevolgen van de euro voor de economische groei en de werkgelegenheid, met name in minder ontwikkelde lidstaten als Portugal.

4-104

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. – (PT) Twee jaar na de invoering van de gemeenschappelijk munt is de tijd gekomen om de toestand van de euro te beoordelen en oplossingen aan te dragen voor bepaalde problemen die zijn geconstateerd. Het doel is op de eerste plaats het publiek te beschermen tegen elke vorm van fraude en de waarde van de munt te waarborgen.

Het is een feit dat er sprake is geweest van een steeds verder toenemend aantal gevallen van frauduleus gebruik van op euromunten lijkende voorwerpen in muntautomaten en dat de EU- en nationale wetgeving die op dit gebied van kracht is, niet doeltreffend genoeg is gebleken om het probleem aan te pakken. Aangezien het aantal lidstaten waarbinnen de euro circuleert zal worden uitgebreid, wordt het steeds urgenter en noodzakelijker om maatregelen te nemen in dit opzicht.

In het voorstel wordt een bepaalde mate van gelijkenis met de euromunten vastgesteld die voor medailles en penningen moet worden verboden, evenals richtlijnen voor bedrijven die dergelijke medailles en penningen produceren. Er is uitgebreid overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de sector en zij zijn voorstander van het voorgestelde regelgevingskader. Tegelijkertijd zal het toepassingsgebied van de verordening worden uitgebreid tot die landen die met de EU een overeenkomst hebben gesloten betreffende het gebruik van de euro, namelijk Monaco, San Marino en Vaticaanstad.

Ik heb voorgestemd.

4-105

- Verslag-Marinho (A5-0144/2004)

4-106

Berthu (NI), *schriftelijk*. – (FR) Gisteravond heb ik aan het einde van mijn interventie over het verslag-Marinho gezegd dat die tekst, zoals zo vaak, geen rekening lijkt te houden met de dramatische problemen van onze samenlevingen, die ontstaan door de uitwassen van het asielrecht. De tekst stelt alleen een paar kleine wijzigingen voor en hamert bijna als een mantra op “de volledige toepassing van het Verdrag van Genève van 1951” (betreffende de status van vluchtelingen).

Dit verdrag is echter vlak na de Tweede Wereldoorlog opgesteld als reactie op politieke onderdrukking en is absoluut niet meer van deze tijd. Onze tijd wordt gekenmerkt door massale volksmigraties, veroorzaakt door honger, armoede, ziekten, aanhoudende onveiligheid en de afwezigheid van een echte staat in de landen van herkomst.

Ons recht zou daarom grondig moeten worden herzien. Maar de Europese Unie wil het omgekeerde doen. Zij wil het Verdrag van Genève plechtig overnemen in het Handvest van de grondrechten (artikel II-18), dat ze vervolgens wil opnemen in de Europese ontwerp-Grondwet.

Dit was voor mij een reden te meer om het verslag-Marinho te verwerpen. Hierin wordt de weg van de Grondwet namelijk toegejuicht.

4-107

Stirbois (NI), *schriftelijk*. – (FR) Onder het mom van vereenvoudiging van de procedures en asielstelsels, werkt Brussel aan allerlei juridische regels die zijn bedoeld om Europa vol te laten stromen.

Deze tekst bevat een hele waslijst uiterst immigratiebevorderende en ondermijnende voorstellen. Zo moet de wettelijke toegang tot het grondgebied van de Europese unie worden versoepeld voor personen uit derde landen die komen werken of voor gevallen van gezinshereniging. Er mag geen enkele collectieve uitzetting worden toegestaan, de migratiestromen moeten gezamenlijk worden beheerd en de last (van de immigratie) moet binnen de Europese Unie worden verdeeld. Dit betekent dat we ons door de Commissie immigratiequota per land moeten laten opleggen!

Over één ding zijn we het eens. Het asielrecht moet worden hervormd. Overal in Europa verkeert het huidige asielstelsel in crisis.

Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Duitsland zijn verzadigde gebieden geworden door de massale toevloed van economische asielzoekers. Zij zijn hun land van herkomst dus niet ontvlucht om politieke redenen, zoals omschreven in het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, betreffende de status van vluchtelingen.

Maar de oplossing ligt niet in een nieuwe, ruimere en permissievere definitie van het asielrecht. Integendeel. We mogen al die stakkers die op zoek zijn naar een hypothetisch eldorado geen onrealistische en gevaarlijke dromen voorhouden.

4-108

Thors (ELDR), *schriftelijk*. (SV) Ik wil mijn steun aan het verslag-Marinho over toegankelijker, rechtvaardiger en beter beheerde asielstelsels op een punt toelichten. Ik heb vóór het verslag gestemd, dat veel goede punten bevat over het toekomstige asielbeleid van de Unie. Wel heb ik moeite met een paragraaf in het verslag, waar ik het liefst tegen had gestemd. Paragraaf 8 in het verslag houdt namelijk in dat het Parlement nu kiest voor een systeem van uitsluiting, dat er in het ergste geval toe leidt dat het immigratiebeleid per land verschilt, afhankelijk van de situatie van de afzonderlijke arbeidsmarkten in de verschillende lidstaten.

Hoewel het beleid ten aanzien van legale immigratie in de lidstaten tekortschiet, vind ik dat het Parlement er zich gemakkelijk vanaf heeft gemaakt door een op uitsluiting gericht, aangescherpt beleid te presenteren, dat niet gebaseerd is op humaniteit en mensenrechten, maar alleen op de behoefte van de afzonderlijke arbeidsmarkten van de lidstaten. En door wie zijn zij eigenlijk vastgesteld?

Daarnaast hoop ik dat ik paragraaf 9 in hetzelfde verslag zodanig wordt geïnterpreteerd dat mishandeling binnen het gezin ook een geldige grond is voor een asielaanvraag. Evenals de andere redenen in paragraaf 9 is mishandeling binnen het gezin een reden om asiel aan te vragen, dat in dat geval zonder meer verleend moet worden.

4-109

- Verslag-Maes (A5-0125/2004)

4-110

Marques (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Ik feliciteer mevrouw Maes met het verslag dat zij heeft opgesteld en dat ik heb ondersteund. Haar werk heeft betrekking op een onderwerp van vitaal belang: het vergroten van de veiligheid van luchtvaartuigen uit derde landen die gebruik maken van luchthavens in de Gemeenschap. Ik juich de gemeenschappelijke ontwerp tekst, waarover in derde lezing overeenstemming is bereikt, dan ook toe. Deze tekst bevat drie zaken die ik als essentieel beschouw, namelijk:

- de noodzaak om in de gehele EU uniforme inspectieprocedures te hanteren, waardoor voorkomen wordt dat luchtvaartuigen uit derde landen uitwijken naar communautaire luchthavens met minder strenge controles;

- het belang van de toegang van het publiek tot informatie over de naleving van de veiligheidsnormen door luchtvaartmaatschappijen;

- dat Europese autoriteiten een vliegtuig moeten kunnen inspecteren en aan de grond moeten kunnen houden als er redelijke vermoedens bestaan dat de veiligheidsregels niet worden nageleefd.

4-111

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. (PT) In haar mededeling over luchtvaartveiligheid, die vorig jaar werd gepubliceerd, uitte de Commissie haar zorgen over het verband tussen het aantal luchtvaartongelukken en de groei van het luchtvaartverkeer.

De Raad had reeds gepoogd een richtlijn op te stellen op dit terrein, maar het slepende conflict over Gibraltar bleek het behalen van het gewenste resultaat in de weg te staan. Door de oplossing van dit probleem kon op dit gebied aanzienlijke vooruitgang worden geboekt. Volledig in overeenstemming met de SAFA-procedure (Safety Assessment of Foreign Aircraft), die betrekking heeft op de systematische controle van vliegtuigen die naar alle waarschijnlijkheid risico's opleveren voor de luchtvaartveiligheid, heeft de Commissie vervolgens een initiatief goedgekeurd op het terrein van de luchtvaartveiligheid in een poging drie fundamentele aspecten te waarborgen: het verzamelen en verspreiden van nauwkeuriger informatie op dit terrein; het ter plekke inspecteren van vliegtuigbemanningen en vliegtuigen uit derde landen op luchthavens in de Gemeenschap en het nemen van gepaste maatregelen om eventueel geconstateerde tekortkomingen te verhelpen, wat zelfs kan betekenen dat een vliegtuig aan de grond wordt gehouden.

Met de tragische gebeurtenissen van de afgelopen jaren in het achterhoofd, ben ik ervan overtuigd dat het van cruciaal belang is om de luchtvaartveiligheid te vergroten door luchtvaartuigen uit derde landen nauwkeuriger en doeltreffender te controleren en ik heb dan ook voorgestemd.

4-112

- Verslag-Mulder/Gill (A5-0202/2004)

4-113

Bordes, Cauquil et Laguiller (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (FR) Wij hebben tegen dit verslag gestemd. De voorgestelde financiering van het nieuwe statuut van het parlementspersoneel bevestigt namelijk de hervorming van Kinnock. Hiermee wordt de status van de werknemers van het Parlement op losse schroeven gezet.

Het komt erop neer dat minder werknemers een ambtenarenstatus zullen hebben, terwijl het aantal tijdelijke contracten zal toenemen. Dit komt bovenop de honderden werknemers die zich al in een onzekere werksituatie bevinden, zoals onderaannemers en mensen die worden gedwongen in deeltijd te werken.

In vergelijking met vroeger zullen de mensen die nu in dienst treden een lager salaris en een lagere status hebben. Deze verlaging beïnvloedt ook de pensioenen. De werknemers van het Parlement zullen namelijk langer moeten doorwerken en krijgen een lager pensioen.

Het Europees Parlement sluit hiermee doodleuk aan op de sociale teloorgang waardoor heel werkend Europa wordt getroffen. Zo zien we maar weer wat de intentieverklaringen van de Europese Unie over werkgelegenheid en arbeidsvoorwaarden waard zijn.

4-114

- Verslag-Dell'Alba (A5-0153/2004)

4-175

Dehousse (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de meertaligheid is, met al haar voors en tegens, door de oprichtingsverdragen in de Europese rechtsorde verankerd en doordat deze garantie geldt voor iedere burger van de Unie beschermt zij natuurlijk ook de leden van ons Parlement bij de uitoefening van hun functies. Daaruit volgt dat in het Reglement van ons Parlement niet zomaar kan worden afgeweken van een verplichting die is ingesteld door het Verdrag. Het is dan ook van belang dat het Bureau bij het toepassen van de bepalingen die wij in onderlinge overeenstemming hebben aangenomen zich heel precies houdt aan de verplichtingen die het heeft opgelegd gekregen.

4-115

Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. (PT) Dit verslag maakt deel uit van het proces dat tot doel heeft het functioneren van het EP aan te passen aan de toename van het aantal officiële talen per 1 mei, wanneer er tien landen uit Oost-Europa en het Middellandse-Zeegebied tot de EU toetreden.

Hoewel in het verslag gesteld wordt dat het zaak is kwalitatief gelijkwaardige dienstverlening te garanderen aan alle leden door een zo goed mogelijk gebruik te maken van de beschikbare personele en budgettaire middelen, gaat dit ten koste van de huidige rechten, ook al probeert de rapporteur dit tot op zekere hoogte te compenseren.

We hebben er reeds op gewezen dat het bevestigen en doeltreffend uitvoer geven aan het beginsel dat alle talen van de EU-landen als officiële en werktalen erkend worden juist nu belangrijk is omdat we de trend zien dat sommige talen – die van de landen met de grootste bevolkingsomvang, zoals het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland, Spanje en Italië – een

daadwerkelijke en steeds grotere overmacht krijgen, ten koste van de talen van de andere landen die deel uitmaken van de Europese Unie. Deze situatie moet, door middel van voortdurende actie, worden tegengegaan.

4-116

Queiró (UEN), *schriftelijk*. (PT) In dit verslag wordt voorgesteld het Reglement van het EP te wijzigen zodat rekening kan worden gehouden met de regelingen voor meertaligheid die momenteel van kracht zijn, teneinde de moeilijkheden aan te pakken die zich naar verwachting zullen voordoen ten gevolge van de uitbreiding met betrekking tot het werven van voldoende tolken voor bepaalde talen. De voorgestelde oplossingen dienen toegejuicht te worden en bevestigen de verplichting tot meertaligheid die is vastgelegd in de Verdragen, hoewel bepaald wordt dat deze verplichting kan worden afgezwakt met de uitdrukkelijke of stilzwijgende instemming van de betrokken leden (wat bepaalde vergaderingen van commissies of delegaties betreft): artikel 117, lid 3 bis: “Voor commissie- of delegatievergaderingen buiten de gewone vergaderplaatsen wordt voorzien in vertolking uit en in de talen van de leden die hun komst naar de vergadering hebben bevestigd. Deze regeling kan bij wijze van uitzondering worden versoepeld met instemming van de leden van het betreffende orgaan”.

De invoeging van een overgangsbepaling waarin het volgende wordt vastgelegd: “Bij de toepassing van artikel 117 wordt met betrekking tot de officiële talen van de landen die per 1 mei 2004 tot de Europese Unie toetreden, vanaf die datum en tot en met 31 december 2006, bij wijze van uitzondering rekening gehouden met de feitelijke en getalsmatig toereikende beschikbaarheid van de desbetreffende tolken en vertalers” kan alleen worden aanvaard vanwege het tijdelijke karakter ervan – deze bepaling zal van kracht zijn tot december 2006. Om deze redenen heb ik voorgestemd.

4-117

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. (PT) Om de moeilijkheden aan te kunnen pakken die zich naar verwachting zullen voordoen ten gevolge van de uitbreiding, op het terrein van het werven van voldoende tolken voor bepaalde talen, wordt in dit verslag een overgangsamendement op het Reglement voorgesteld met betrekking tot de regelingen voor meertaligheid die momenteel in het Europees Parlement van kracht zijn. De verplichting tot meertaligheid die is vastgelegd in de Verdragen wordt in het verslag bevestigd en verder wordt hierin aanbevolen dat deze verplichting afgezwakt moet kunnen worden; met de uitdrukkelijke instemming van de betrokken leden en met overgangsregelingen voor de nieuwe lidstaten, zolang er sprake is van een tekort aan tolken.

Dit is een buitengewoon gevoelige zaak waarvoor eigenlijk geen overgangswetgeving noodzakelijk is – een andere interpretatie zou namelijk volstaan. Iedere afwijking van de meertalige benadering, ook al gaat het om een overgangsregeling, brengt immers een risico met zich mee voor de toekomst.

Ik heb vóór het amendement gestemd dat is ingediend door de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie, waarin nadrukkelijk een definitieve einddatum voor de overgangsbepaling is vastgelegd, en bij de eindstemming heb ik tegen het verslag gestemd.

4-118

- Verslag-Miguélez Ramos (A5-0060/2004)

4-119

Malmström, Paulsen en Olle Schmidt (ELDR), *schriftelijk*. (SV) Ondanks veel inspanningen betekent het huidige visserijbeleid nog steeds dat de Europese Unie zich het recht verschaft om de natuurlijke hulpbronnen van de arme landen te exploiteren. Dit is een moderne vorm van kolonialisme. Er moet een reëel visserijbeleid komen en een totaal andere kijk op onze verhouding tot de arme landen. Daarom hebben wij besloten om tegen het bovenstaande verslag te stemmen.

4-120

Queiró (UEN), *schriftelijk*. (PT) Ik deel de kritiek die herhaaldelijk door de Portugese regering is geuit over de onevenwichtigheid en ongelijkheid die door deze visserijovereenkomst wordt veroorzaakt ten opzichte van de overeenkomsten die zijn gesloten met de “zuidelijke landen”. Deze kritiek heeft specifiek betrekking op het verschil tussen de daadwerkelijke vangstmogelijkheden en het niveau van de financiële compensatie, op het feit dat het uitrusten van een schip niet is opgenomen in de inherente kosten van het functioneren van de overeenkomst en op het feit dat niet-gebruikte quota niet tussen lidstaten kunnen worden overgedragen. Ik juich de geboekte resultaten dan ook toe, evenals de vastbeslotenheid die de Raad heeft getoond om ervoor te zorgen dat de betrekkingen tussen de EU en Groenland na 2006, welke gebaseerd zullen zijn op een breder partnerschap voor duurzame ontwikkeling, een specifieke visserijovereenkomst omvatten, die overeen wordt gekomen in overeenstemming met de algemene regels en beginselen waarop dergelijke overeenkomsten gebaseerd zijn. Ik heb vóór het verslag gestemd, omdat de fundamentele politieke kwestie in dezen de overdracht is van niet-gebruikte vangstmogelijkheden tussen lidstaten, teneinde de benutting van de quota te stroomlijnen, en omdat in het verslag wordt voorgesteld dat de Commissie dit kan bereiken door maatregelen goed te keuren die noodzakelijk zijn om te garanderen dat de communautaire vloot de geplande vangsten realiseert zonder het beginsel van relatieve stabiliteit tussen de lidstaten in gevaar te brengen.

4-121

Ribeiro e Castro (UEN), schriftelijk. (PT) Nu er analytische gegevens zijn verzameld over de visserijovereenkomsten tussen de Europese Gemeenschap en Groenland, wordt er voorgesteld het protocol over de vastgelegde voorwaarden voor de uitoefening van de visserij te wijzigen.

Een wijziging van deze aard wordt volledig gerechtvaardigd door de slechte benutting van de vangstmogelijkheden die aan de Unie worden toegewezen en vooral ook doordat de financiële compensatie die wordt uitbetaald niet gekoppeld is aan het benuttingspercentage. Te dien einde wordt er specifiek voorgesteld dat de volgende maatregelen, waarmee ik het eens ben, zouden moeten worden goedgekeurd: het vaststellen van vangstquota conform de daadwerkelijke situatie, met inbegrip van nieuwe soorten die naar verwachting gevangen zullen worden, het bevorderen van onderzoek op visserijgebied en de mogelijke verhoging van de vangstmogelijkheden van de communautaire vloot tot 50 procent voor nieuwe soorten, indien de situatie van de visbestanden dit toelaat.

Ik juich met name de suggestie van de rapporteur toe dat er een oplossing moet worden gevonden voor het probleem van het overdragen van niet-gebruikte quota tussen lidstaten, waardoor vooral Portugal gecompenseerd zou worden.

Ik heb voorgestemd.

4-122

- Resolutie (B5-0165/2004) over de voorbereiding van de Europese Raad van 25 en 26 maart 2004

4-176

Dehousse (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, wat de resolutie over de Europese Raad betreft, deze omvat zoals u weet een veelheid aan onderwerpen. Zo bevat zij wederom een instemmend oordeel over het ontwerp voor een Europese Grondwet, hetgeen mij – aangezien ik op dat punt niet van mening ben veranderd – tot een tegenstem zou hebben bewogen. De resolutie omvat echter zoveel andere belangrijke en positieve zaken, met name met betrekking tot het terrorisme en de verschrikkelijke aanslag in Madrid, dat ik haar mijn stem niet heb willen onthouden.

4-177

De Voorzitter. Ik ben bekend met de tekst van de verklaring van de Raad, mijnheer Dehousse. Als u mij de vrijheid toestaat een opmerking te maken, ook al zit ik als Voorzitter normaal gesproken alleen de vergadering voor. Ik vond het zeer vreemd dat, in een officieel document van de Europese Raad, de laatste twee alinea's gewijd waren aan een interne zaak die betrekking heeft op de huisvesting. Ik vind dat wij – als Parlement – de Raad er op een bepaalde manier op moeten wijzen dat wij dit werkelijk vreemd vonden.

4-123

Alyssandrakis (GUE/NGL), schriftelijk. - (EL) De verschrikkelijke gebeurtenissen in Madrid waren voor de Europese Raad aanleiding om de toepassing van de reeds verankerde antidemocratische maatregelen en de toenadering tot de VS en de NAVO te versnellen. Afgezien van de vervolgingsmechanismen, de elektronische opslag van persoonlijke gegevens en de controle (of liever gezegd: de jacht) op de stakkers die hun heil zoeken op ons vasteland, worden ook liefdadigheidsinstellingen bewaakt - stel dat ze geld geven aan terroristen - en natuurlijk "extreme religieuze en politieke overtuigingen" goed in de gaten gehouden. Voor de werkelijke oorzaken van het terrorisme koesterde de Raad om welbegrijpelijke redenen geen enkele belangstelling.

Op economisch vlak werd weliswaar bevestigd dat de kapitalistische herstructurering niet van een leien dakje gaat maar desalniettemin worden de werknemers gevraagd zichzelf op te offeren voor de monopolistische winst. De stelsels van sociale voorzieningen moeten worden "gemoderniseerd", de oudjes moeten aan het werk, en iedereen moet naar de pijpen dansen van de werkgevers door flexibel te werken en onzekere banen of deeltijdwerk te aanvaarden. Elk land zal worden gecontroleerd en er zullen aanbevelingen worden gedaan aan degenen die zich niet conformeren. Op die manier zullen wij "meer en betere banen krijgen"!

Wel wetend dat hun besluiten een nieuwe golf van werknemersprotesten zullen uitlokken worden de lidstaten gevraagd "ten behoeve van de hervorming partnerschappen te vormen met de sociale partners". Enkele omgekochte leiders doen daar weliswaar aan mee, maar dat zal ons inziens het volksverzet niet beletten te groeien. De volkeren hebben de macht om deze plannen onderuit te halen.

4-124

Berthu (NI), schriftelijk. – (FR) Het Europees Parlement heeft zich onlangs verheugd in de belofte van de laatste Europese Raad om voor 17 juni een overeenkomst te bereiken over de Europese ontwerp-Grondwet. Deze wordt omschreven als een "praktische uitdrukking van een nieuwe politieke start voor ons continent".

Het zou inderdaad een nieuwe politieke start betekenen, want de superstaat zou hiermee ineens heel dichtbij komen. We zouden ons verwijderen van het pluralisme van soevereine staten, dat altijd zo kenmerkend is geweest voor Europa.

De huidige compromisontwerpen om een overeenkomst te bereiken, wijzen erop dat het principe van de "dubbele meerderheid" wordt ingevoerd voor de besluitvorming binnen de Raad. Dit betekent dat het stemgewicht van elk land

wordt bepaald op basis van het aantal inwoners. Zo zou een algemene meerderheid worden berekend, zonder rekening te houden met de grenzen, alsof er in de Europese Unie slechts één verenigd volk leeft.

Deze benadering ligt al besloten in het citaat van Thucydides in de ontwerp-Grondwet en ontkent de verscheidenheid van de Europese naties. Daarom voelen de mensen geen verbondenheid. Zij herkennen zich niet in de huidige instellingen. Ik verwerp de ontwerp-Grondwet vooral vanwege deze benadering.

4-125

Santos (PSE), schriftelijk. (PT) Ik heb vóór de gezamenlijke ontwerp-resolutie over de resultaten van de Europese Raad van 25-26 maart 2004 gestemd, hoewel ik vele twijfels heb over de aanbevelingen met betrekking tot het Midden-Oosten.

Ik heb om die reden het algemene standpunt van mijn fractie niet gevolgd, met name wat de paragrafen 41 en 43 van de ontwerp-resolutie betreft.

Tijdens de stemming in onderdelen heb ik mijn afwijkende standpunten met betrekking tot deze paragrafen tot uitdrukking gebracht wanneer ik daartoe de gelegenheid had.

4-126

Figueredo (GUE/NGL), schriftelijk. (PT) Met nog twee maanden te gaan tot de verkiezingen voor het Europees Parlement is er wellicht geen beter bewijs van de samenzwering tussen de Portugese rechtverleugel (in de vorm van de sociaal-democratische partij) en de sociaal-democratie, (in de vorm van de socialistische partij), dan deze litanie van eensgezindheid:

- van de zegen die wordt gegeven aan de zogenaamde “Europese Grondwet” – die de soevereiniteit en onafhankelijkheid van Portugal nog verder zal ondermijnen,

- tot wat de “strijd tegen het terrorisme” wordt genoemd – die bestaat uit het intensiveren van veiligheidsmaatregelen en het gebruik dat hiervan wordt gemaakt om staten bevoegdheden te ontnemen en internationale betrekkingen te militariseren;

- van de “strategie van Lissabon” – met de zoveelste herbevestiging van het Stabiliteitspact en de liberalisering (arbeidsmarkt, gezondheidszorg, pensioenen), nu met de toegevoegde “noviteit” van mechanismen die bindend zijn voor staten,

- tot het Midden-Oosten – waar de “status quo” in Irak wordt aanvaard en gerechtvaardigd via de rol van de VN en waar de Palestijnen onterecht medeverantwoordelijk worden gehouden voor de situatie in Palestina.

Met betrekking tot de Intergouvernementele Conferentie lijkt het erop dat Spanje en Polen zich in dit kader (weer) zullen aansluiten bij de groep van diegenen die “de leiding” hebben. In de praktijk doen de belangrijkste machten geleidelijk hun invloed gelden, terwijl de andere regeringen een ondergeschikte rol spelen. Voorbeelden hiervan zijn de recente vervanging van de ene Spanjaard door de andere in de directie van de ECB en het naar voren schuiven van een Fransman als de “Europese” kandidaat voor de post van directeur van het IMF.

4-127

Krivine et Vachetta (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) Tijdens de Europese Raad van 25 en 26 maart in Brussel hadden we kunnen hopen dat na de misdadige aanslagen in Madrid, de staatshoofden en regeringsleiders zich democratisch en sociaal zouden opstellen. Maar niets is minder waar. De vijftien voeren opnieuw hun liberale en militaristische Europese ontwerp-Grondwet op. Bovendien zetten zij de Lissabon-strategie voort. Dit betekent een aanval op de werkzekerheid en privatisering van de openbare diensten. De vijftien hervatten in volkomen eensgezindheid de strijd tegen het terrorisme, waarbij zij geen rekening houden met de vrijheden en zich niets gelegen laten liggen aan de leugens van de regeringsleiders Bush, Blair en Aznar.

Tijdens de Europese Raad hadden we kunnen hopen dat we de gehele waarheid zouden horen over de illegale en onrechtvaardige oorlog in Irak. De Europese Unie had de terugtrekking van de voltallige bezettingsmacht kunnen eisen en de overdracht van de soevereiniteit aan het Irakese volk. Ook had zij de stopzetting van de bouw van de muur tussen Israël en Palestina en de ontmanteling van de nederzettingen kunnen eisen.

We hadden kunnen hopen dat men zou beginnen te werken aan een ander sociaal en democratisch Europa, dat breekt met de heerschappij van de markten en de eurocratie. Maar deze nieuwe gemeenschappelijke resolutie van de conservatieven, de socialisten en de liberalen over de resultaten van de Europese Raad bevestigt alleen maar de impasse en de hypocrisie van het Europese project. Wij hebben tegengestemd.

4-128

Nogueira Román (Verts/ALE), schriftelijk. (PT) Ik wil om te beginnen mijn felicitaties aanbieden aan het Ierse voorzitterschap naar aanleiding van de manier waarop het de kwestie van de goedkeuring van de ontwerp-Grondwet van

de Conventie heeft behandeld. Zoals dat meestal gaat was het noodzakelijk dat het voorzitterschap van een kleine staat de nodige intelligentie en pro-Europese benadering aan de dag legde om te pogen een dergelijk belangrijk probleem op te lossen. Ik zeg dit ondanks het feit dat ik als afgevaardigde voor een statenloze natie, Galicië, de tekst van de ontwerp-Grondwet niet kan aanvaarden, aangezien hierin statenloze naties nog altijd niet erkend worden, hoewel zij een fundamenteel deel uitmaken van Europa's politieke, historische en culturele diversiteit.

Dit gezegd hebbende, wil ik ingaan op dat deel van de ontwerp-resolutie over de resultaten van de Europese Raad van vorige week in Brussel dat betrekking heeft op de terroristische aanslagen in Madrid. Zoals ik reeds heb gezegd in het amendement dat ik via mijn fractie heb ingediend, wil ik mijn bewondering uitspreken – een bewondering waarvan ik weet dat wij die allen delen – voor het voorbeeldige gedrag van de bevolking van Madrid en de Spaanse samenleving in haar geheel na de terroristische aanslagen van 11 maart 2004. Ik moet het van opmerkelijke burgerzin en mensenliefde getuigende gedrag van de burgerij, de doelmatigheid van de reddingsdiensten en de bijstand van alle instellingen voor de slachtoffers en hun familie benadrukken en ik wil het feit onderstrepen dat er geen sprake was van vijandig gedrag tegenover buitenlanders, bepaalde godsdiensten of landen.

(Verklaring ingekort overeenkomstig artikel 137, lid 1, van het Reglement)

4-128-500

Sacrèdeus (PPE-DE), *schriftelijk*. – (SV) De Zweedse christen-democraten zouden graag zien dat er een oplossing komt voor de kwestie van de ophanden zijnde Grondwet van Europa, waarbij de volgende punten in aanmerking worden genomen:

- 1) De Europese Unie mag geen zeggenschap hebben op belastingheffing op onze inkomens en pensioenen.
- 2) Het roulerende voorzitterschap van de Raad blijft gehandhaafd en het centralistische ambt van EU-president komt er niet.
- 3) Het bijbelse en joods-christelijke erfgoed van Europa moet in de preambule als historisch feit en ons geestelijk erfgoed worden erkend, op dezelfde manier waarop het humanisme als de enige filosofische stroming wordt genoemd.
- 4) Artikel 51 moet worden gehandhaafd. Daarin staat dat de Europese Unie regelmatig een dialoog moet voeren met kerken en genootschappen en andere godsdienstige verenigingen.
- 5) Iedere lidstaat heeft recht op een Commissaris met volledig stemrecht.
- 6) De defensievraagstukken moeten ook in de toekomst worden behandeld volgens het beginsel van eenparigheid van stemmen.
- 7) De "passerelle"-clausule moet worden opgeheven, die de staatshoofden en regeringsleiders in de Raad in staat stelt unaniem de wetgevingsbevoegdheid van de Unie uit te breiden ten koste van de nationale parlementen alsmede het vetorecht/het beginsel eenparigheid van stemmen opheft ten gunste van een meerderheidsbesluit – en dit alles zonder goedkeuring van de afzonderlijke nationale parlementen.

4-129

Van den Bos (ELDR), *schriftelijk*. Bob van den Bos (ELDR, D'66) heeft verklaard tegen gezamenlijke resolutie nr. B5-0165/2004 - B5-0182/2004 - B5-0183/2004 gestemd te hebben, omdat hierin de Raad er opnieuw toe wordt opgeroepen de associatie-overeenkomst met Israël te heroverwegen. Nu premier Sharon zelf pleit voor terugtrekking uit de bezette gebieden en ontmanteling van nederzettingen, zou de EU nieuw beleid in deze richting moeten steunen. Een boycot van Israël zou de toch al geringe invloed van Europa op dit land verder beperken en de communicatie ernstig bemoeilijken. Ook acht de heer van den Bos de tekst onder nummer 40 onevenwichtig, omdat daarin geen veroordeling wordt uitgesproken van de terroristische aanval op Ashdod, terwijl wel het uitschakelen van de leider van Hamas wordt veroordeeld.

4-130

- Verslag-Lisi (A5-0159/2004)

4-131

Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. (PT) De argumenten die ten grondslag liggen aan het voorstel om deze verordening te verwerpen, zoals die in het verslag zijn verwoord, zijn buitengewoon belangrijk, omdat zij ook kunnen gelden voor andere gevallen, zoals Portugal, dat de grootste EEZ (exclusieve economische zone) heeft van alle landen in de Gemeenschap.

Het eerste argument heeft betrekking op de eerbiediging van de specificiteit van de visserij in de Middellandse Zee: de specificiteit van de vloot, van de sociaal-economische structuur en van de soorten visserij. Bij het tweede argument staat de noodzaak centraal om de vissers te betrekken in het besluitvormingsproces, waarbij gebruik wordt gemaakt van hun

ervaring en rekening wordt gehouden met hun zorgen. Ten derde moeten dialoog en samenwerking met naburige derde landen worden verbeterd, teneinde hen te betrekken bij onze inspanningen om duurzame visserij te waarborgen. In het voorstel voor een verordening worden deze voorwaarden niet gegarandeerd, hoewel het, met de internationale dimensie van de Middellandse Zee in het achterhoofd, toch gaat om stevige leidende beginselen voor het gemeenschappelijk visserijbeleid.

Tot slot bestaat er een verband tussen deze voorwaarden en de noodzaak een serieuze evaluatie uit te voeren van de huidige toestand van de visbestanden en van gepaste maatregelen om de instandhouding van deze bestanden te garanderen, een terrein waarop de kwesties betreffende het liberaliseren van de toegang en de onderliggende tegenstrijdigheden die daarmee verband houden in hoge mate weerspiegeld worden in de situatie in Portugal.

4-132

Martinez (NI), *schriftelijk*. – (FR) Al twintig jaar is het beleid van de Europese Commissie op het gebied van de visserij en de vissers duidelijk: een beperking van het aantal boten, van de netten en van de visvangst.

De rechtvaardiging lijkt logisch. De visbestanden, zoals van kabeljauw, zouden afnemen. Om de bestanden en de duurzame aanwas veilig te stellen, zou de visvangst door onze zeelui dus moeten worden beperkt. Vandaar de bekende beperkende maatregelen over de afmeting van de mazen in de netten, over de drijfnetten, over het vermogen van de boten, over de bouw van nieuwe boten en de totaal toegestane vangsten. Dit alles samengebracht in oriëntatieprogramma's voor de visserij.

Helaas plunderen Japanse, Russische en andere fabrieksschepen de bestanden tot in onze Franse wateren, terwijl onze vissers aan land zijn gekluisterd en onze boten worden vernietigd. Ter hoogte van Sète en de kusten van Languedoc-Roussillon mogen boten van minder dan twaalf meter, onder voorwendsel van een Kwh-limiet, niet worden gemoderniseerd. Dit gaat ten koste van de veiligheid.

Ondertussen koopt Frankrijk in het buitenland voor meer dan twee miljard euro zeeproducten, waarop wij van Brussel niet mogen vissen.

4-133

Queiró (UEN), *schriftelijk*. (PT) Zoals ook het geval is met ander gemeenschappelijk beleid, op andere terreinen, met andere lidstaten van de Europese Unie, met het gemeenschappelijk visserijbeleid en, met name in geval van de visserij in de Middellandse Zee, blijft de Europese Commissie weigeren de aandacht te schenken aan de specificiteit van individuele gevallen die zij verdient. Met betrekking tot het specifieke geval van de Middellandse Zee hebben de belangrijke sociaal-economische rol die deze op vele terreinen speelt en het strategische belang ervan, ondanks de dringende oproepen die het Europees Parlement heeft gedaan, niet zwaar genoeg gewogen om te waarborgen dat deze specificiteit geëerbiedigd wordt en dat er een poging wordt gedaan om flexibele maatregelen te nemen. In het voorstel voor een verordening van de Europese Commissie, dat is onderzocht in het verslag dat nu voorligt, wordt een aanpak van het beheer gehandhaafd die volledig losstaat van de werkelijkheid in de Middellandse Zee en die bovendien geen enkele bruikbare begeleidende maatregel bevat om de desastreuze sociaal-economische gevolgen die haar beleid zou hebben het hoofd te bieden. De rapporteur stelt dan ook terecht voor het voorstel voor een verordening te verwerpen en de Europese Commissie te verzoeken zo spoedig mogelijk een nieuw voorstel in te dienen waarin de suggesties en voorstellen zijn verwerkt die in een serieus en diepgaand debat met alle betrokkenen naar boven zouden kunnen komen. Omdat ik mij volledig kan vinden in de ideeën van de rapporteur, heb ik vóór het verslag gestemd.

4-134

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. (PT) De rapporteur is van mening dat, in tegenstelling tot wat er in het Groenboek over de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid uiteengezet wordt, de specificiteit van de Middellandse Zee in dit voorstel nog altijd niet de aandacht gekregen heeft die zij verdient. Het voorstel sluit aan op een aanpak die vergelijkbaar is met de aanpak die is gehanteerd in de maatregelen die tot dusverre ten uitvoer zijn gelegd; maatregelen die ontoereikend zijn gebleken en die, gezien het tekortschieten van dit beheersbeleid, de noodzaak hebben benadrukt van een koerswijziging, zoals is vastgelegd in het Groenboek over het GVB.

Bovendien suggereert de rapporteur, bij wijze van waarschuwing ten aanzien van het belang de vissers hierbij te betrekken om ervoor te zorgen dat de regels worden nageleefd, dat hun ervaringen en de problemen waarmee zij geconfronteerd worden genegeerd zijn en dat zij, in het soort wettelijke kader dat wordt voorgesteld, in de marges van de legaliteit worden gedrukt. Er wordt geen aandacht besteed aan de talloze voorbeelden van goede praktijken in recente jaren, zowel van de kant van de vissers als van de reders, hetgeen, gezien het ontbreken van ieder zinnig contact tussen de betrokken partijen, niet veel goeds voorspelt voor het succes van het beheersbeleid dat de Commissie voorstaat.

Ik ben het eens met de rapporteur en heb derhalve tegen het voorstel voor een verordening gestemd. Ik heb het voorstel gesteund om de zaak terug te verwijzen naar de bevoegde parlementaire commissie.

4-135

- **Verslag-Ó Neachtain (A5-0167/2004)**

4-136

Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. (PT) In het verslag wordt een fundamenteel beginsel bevestigd waarvoor wij altijd hebben gepleit – de toepassing van *good governance* op het gemeenschappelijk visserijbeleid – en dat “vergt een reële betrokkenheid van alle beroepsactoren van de visserijsector bij het besluitvormingsproces in het kader van de totstandkoming en het beheer van dit beleid”. Bovendien dient “Deze betrokkenheid [...] in een zo vroeg mogelijk stadium van het besluitvormingsproces gestalte te krijgen”. Wij hebben om deze reden altijd de noodzaak bepleit het GVB te decentraliseren.

Dat is ook het punt waarop het voorstel van de Commissie een aanzienlijke bijdrage levert. Hierin wordt namelijk de oprichting van regionale adviesraden voorgesteld. Wij zijn het in grote lijnen eens met dit verslag, dat een verbetering betekent van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie. Er wordt in benadrukt hoe belangrijk het is om alle actoren binnen de sector, met name maatschapsvissers en kleinschalige vissers, via hun vakbonden, bij de besluitvorming te betrekken, alsmede de kustvissers die in de 12-mijlszone vissen. De oprichting van subcomités is een ander interessant voorstel, omdat hiermee gepoogd wordt op alle terreinen nauwere samenwerking te waarborgen. Bovendien wordt in het verslag voorgesteld de steun voor de uitgaven en de werking van deze raden doeltreffender te garanderen.

Desalniettemin hebben we bedenkingen bij de mogelijke omzetting van deze regionale (en dus supranationale) raden in raden met daadwerkelijke beheersbevoegdheden, waardoor de soevereiniteit van de lidstaten ondermijnd zou worden.

4-137

Parish (PPE-DE), schriftelijk. (EN) De hervorming van het gemeenschappelijke visserijbeleid (GVB) behelst onder meer een voorstel tot het instellen van regionale adviesraden. De Britse conservatieven in het Europees Parlement hebben dat voorstel vandaag goedgekeurd. Wij zijn er niettemin van overtuigd dat de Gemeenschap deze instellingen voor wat betreft het visserijbeheer al naar de zijlijn heeft verwezen, door ze financieel af te knippen en erop aan te sturen dat ze een puur 'adviserende' rol krijgen. We vrezen dan ook dat de belangrijke inbreng van de betrokkenen wordt gereduceerd tot het deelnemen aan 'praatclubs', terwijl Brussel gewoon alle beheersbeslissingen blijft nemen. Dat is niet genoeg, en het kan ook nooit een oplossing bieden voor de problemen die hebben geleid tot het mislukken van het GVB. Hoewel we het instellen van de regionale adviesraden op zich beschouwen als een klein stapje in de goede richting, houden we vast aan ons standpunt dat het Verenigd Koninkrijk zich uit het GVB terug dient te trekken en het beheer weer op lokaal en nationaal niveau moet regelen, aangezien dat feitelijk de enige manier is om de toekomst van de visserijsector en de visbestanden in het Koninkrijk te garanderen.

4-138

Piscarreta (PPE-DE), schriftelijk. (PT) Ik heb bij diverse gelegenheden in dit Parlement het standpunt verwoord dat vissers en reders een grotere rol moeten spelen in de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid, met name wat betreft het opstellen van herstelplannen voor bepaalde soorten via vangstverboden en beperkingen van de visinspanningen.

Ik ben van mening dat het bijzonder onrealistisch is om te proberen doeltreffende maatregelen voor de instandhouding van bestanden op te leggen zonder de voornaamste betrokken spelers daarover te raadplegen, aangezien zij juist de mensen zijn die in de dagelijkse praktijk het meest te maken hebben met de besluiten en het beleid inzake het visserijbeheer.

Dit is precies wat er met dit initiatief om regionale adviesraden op te richten beoogd wordt, maar hoewel er consensus bestaat over hun oprichting, bestaan er meningsverschillen over hun samenstelling en financiering. Ik ben van mening dat deze maatregel zonder passende begroting niets zal betekenen en dat zonder meerderheidsvertegenwoordiging van de visserijsector in de regionale adviesraden, de rechten van de voornaamste spelers geschaad zullen worden.

De samenstelling en de werking van de regionale adviesraden hoeven pas aan het einde van de overgangperiode opnieuw te worden geëvalueerd. Als uit het experiment blijkt dat deze organen doeltreffend zijn, moeten zij een aanzienlijke rol gaan spelen in het beheer van de visbestanden.

Tot slot ben ik het niet eens met de geografische verdeling van de regionale adviesraden die door de Commissie wordt voorgesteld, waarbij het gehele EU-territorium in slechts vijf zones wordt opgedeeld. De Portugese wateren, zowel de continentale wateren als die rond de eilanden, worden op deze manier namelijk ingedeeld in de zone “Zuidwestelijke wateren”.

4-139

Ribeiro e Castro (UEN), schriftelijk. (PT) Het doel van de oprichting van regionale adviesraden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid is het voor de eerste keer vergroten van de betrokkenheid van vissers en hun organisaties bij het besluitvormingsproces van het GVB. Ik verheug mij over het uitstekende werk van de rapporteur, die de legitieme verwachtingen van de vissers dat deze raden zullen worden opgericht heeft verwoord. Deze raden zouden met name een ideaal forum voor vissers en wetenschappers kunnen zijn om hun traditionele meningsverschillen over de toestand van de visbestanden opzij te zetten.

Het duurzame beheer van de visbestanden, de sociale belangen van de sector en het economisch voortbestaan van alle kustgemeenschappen zal in hoge mate afhangen van de betrokkenheid van de vertegenwoordigers van de visserijsector bij

de ontwikkeling van het GVB. We moeten er dan ook voor zorgen dat er op deze regionale adviesraden transparante verordeningen van toepassing zijn en dat zij volledig onafhankelijk zijn, misschien, zoals de rapporteur suggereert, als “niet-commerciële naamloze vennootschappen”, die geregistreerd zijn in een lidstaat. Ook om deze reden moet de Europese Commissie de financiering die zij wenst te verstrekken – welke de parlementaire commissie en de rapporteur bespottelijk achten – verhogen om ervoor te zorgen dat de regionale adviesraden echt levensvatbaar zijn. Deze raden voorzien immers in een objectieve behoefte van de Europese Unie in termen van de waarde die hun *knowhow* zal toevoegen aan het GVB en het werk van de Europese Commissie, en in termen van het voorkomen van problemen die zich in de toekomst zouden kunnen voordoen.

4-140

Souchet (NI), *schriftelijk*. – (FR) Het heeft even geduurd, maar het is zover. Het ontwerpbesluit ter instelling van de regionale adviesraden is een antwoord op de bepalingen van de kaderverordening, die nieuwe participatievormen in het gemeenschappelijk visserijbeleid voorzien. Een antwoord is het zeker, maar het roept wel vragen op.

De rapporteur benadrukt terecht dat zonder permanente en voldoende financiering dit initiatief zeer spoedig een lege huls zal worden, waarmee de Commissie dan mooi haar geweten heeft gesust.

Mijn bijdrage aan het verslag is het verzoek om tussenliggende structuren te creëren, in de vorm van coherente en homogene geografische subeenheden. Deze zullen aan het begin van het besluitvormingsproces technische aanbevelingen doen aan de regionale adviesraden. Zo zal de sociale en economische dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid eindelijk een plaats krijgen, als er tenminste voldoende middelen voor worden uitgetrokken.

De efficiëntie van de regionale adviesraden houdt direct verband met de participatiegraad van de visserijsector. Deze zal zich pas doeltreffend kunnen inzetten wanneer de regionale adviesraden zeker zijn van communautaire financiering en een functionele participatiegraad. Dan kunnen zij een echte beheersrol op zich nemen, omdat ze duidelijk zicht zullen hebben op de economische, sociale en milieuaspecten die direct worden beïnvloed door het gemeenschappelijk visserijbeleid.

4-141

Souchet (NI), *schriftelijk*. – (FR) Het heeft even geduurd, maar het is zover. Het ontwerpbesluit ter instelling van de regionale adviesraden is een antwoord op de bepalingen van de kaderverordening, die nieuwe participatievormen in het gemeenschappelijk visserijbeleid voorzien. Een antwoord is het zeker, maar het roept wel vragen op. De rapporteur benadrukt terecht dat zonder permanente en voldoende financiering dit initiatief zeer spoedig een lege huls zal worden, waarmee de Commissie dan mooi haar geweten heeft gesust.

Mijn bijdrage aan het verslag is het verzoek om tussenliggende structuren te creëren, in de vorm van coherente en homogene geografische subeenheden. Deze zullen aan het begin van het besluitvormingsproces technische aanbevelingen doen aan de regionale adviesraden. Zo zal de sociale en economische dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid eindelijk een plaats krijgen, als er tenminste voldoende middelen voor worden uitgetrokken.

De efficiëntie van de regionale adviesraden houdt direct verband met de participatiegraad van de visserijsector. Deze zal zich pas doeltreffend kunnen inzetten wanneer de regionale adviesraden zeker zijn van communautaire financiering en een functionele participatiegraad. Dan kunnen zij een echte beheersrol op zich nemen, omdat ze duidelijk zicht zullen hebben op de economische, sociale en milieuaspecten die direct worden beïnvloed door het gemeenschappelijk visserijbeleid.

4-142

- Resolutie (B5-0160/2004) over de situatie in Kosovo

4-143

Meijer (GUE/NGL), *schriftelijk*. Sinds vijf jaar is de Servische staatsmacht over het in grote meerderheid door Albanezen bewoonde Kosovo gebroken. De inwoners van Kosovo blijven zich de Serviërs vooral herinneren als militairen, politie, belastinginners, gevangenisbewaarders, onvriendelijke ambtenaren en ongewenste bestuurders. Zij zien de resterende 5 procent Serviërs niet als mensen die de Albanese taal zullen overnemen en zich ook anderszins zullen aanpassen.

Deze minderheid wordt er zelfs van verdacht dat zij haar oude bevoorrechte positie terug wil. Haar positie is vergelijkbaar met die van de Turken in Griekenland en Bulgarije, de Hongaren in Slowakije en Roemenië en de Russen in de Baltische staten. Alleen zijn de herinneringen in Kosovo verser en bitterder. Het gebied dat na de Tweede Wereldoorlog werd aangewezen als de tweetalige autonome provincie Kosovo-Metohia binnen Servië, is in de praktijk al uiteengevallen in een Servisch noorden - enkele verspreide Servische dorpen onder militaire bewaking - en een voor de rest zuiver Albanees land. De schaarse contacten tussen Serviërs en Albanezen leveren gewelddadigheden op.

Het moet nu gaan om de gelijkwaardigheid van mensen en goed nabuurschap. Ik verwacht dat de betreurenswaardige onverdraagzaamheid van de Albanezen tegenover Serviërs, Turken en Roma zal verdwijnen vanaf het moment dat zij er zeker van zijn dat zij zichzelf kunnen besturen en nooit meer door anderen zullen worden overheerst.

4-144

- Verslag-Boumediene Thiery (A5-0207/2004)

4-145

Andersson, Hedkvist Petersen, Karlsson, Sandberg-Fries en Theorin (PSE), schriftelijk. (SV) Wij Zweedse sociaal-democraten hebben de volgende standpunten:

Paragraaf 28 – Wij vinden dit niet het juiste forum om de lidstaten op te roepen hun wetgeving te wijzigen op het gebied van euthanasie. Daar moet ieder land voor zich een besluit over nemen.

Paragraaf 147 – Wij vinden dat de lidstaten zelf moeten beslissen of zij overgangsregelingen nodig denken te hebben of niet. Veel lidstaten hebben besloten overgangsregelingen in te voeren omdat zij tijd nodig hebben om zich voor te bereiden op een soepele overgang naar een volledig vrij verkeer. Wij vinden dat de overgangsregelingen zo kort mogelijk van kracht moeten zijn.

4-146

Berthu (NI), schriftelijk. – (FR) Ik heb tegen het verslag-Boumediene-Thiery over de situatie van de grondrechten in de Europese Unie gestemd en tot mijn grote genoegen is het met een krappe meerderheid verworpen (177 voor, 184 tegen).

Dit verslag bevat namelijk een lange inventaris van onze zonden op alle terreinen; als we namelijk het verslag moeten geloven eerbiedigen wij de menselijke waardigheid niet (I), schenden wij de vrijheden (II), maken we ons schuldig aan discriminatie (III), veronachtzamen wij de solidariteit (IV), belemmeren wij het burgerschap (V) en zorgen we niet voor een voldoende eerlijke toegang tot de rechter (VI). De “rode draad” van al deze hoofdstukken was de situatie van immigranten, want wij zouden bijvoorbeeld – nog altijd volgens het verslag – niet voldoende open staan voor vluchtelingen en asielzoekers, wij zouden niet voldoende immigranten op onze kieslijsten zetten en we zouden aan legale immigranten stemrecht moeten geven.

Het wekt natuurlijk geen enkele verbazing dat in het verslag een vurig pleidooi voor de Europese ontwerp-Grondwet te lezen viel, en dat terwijl deze tot gevolg zou hebben dat ieder land zijn bevoegdheid zou verliezen de fundamentele mensenrechten te definiëren. Die bevoegdheid zou namelijk naar Europees niveau worden getild waarop niemand meer iets te zeggen heeft. Hier wordt duidelijk een behendige truc uitgehaald.

Het verslag is gesneuveld, maar helaas gaat de Grondwet door.

4-147

Korakas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Het verslag geeft een redelijk waarheidsgetrouw beeld van de EU. Dat beeld staat echter wel ver af van het opgekalefaterde profiel, het model van de eerbiediging van de mensenrechten dat haar propagandisten zo graag aanprijzen.

Daarin wordt kritiek geuit op de situatie van de grondrechten in de EU: behandeling van gevangenen, slavernij en dwangarbeid, bescherming van persoonlijke gegevens, vrije meningsuiting en vrije informatie, asielrecht, racisme en vreemdelingenhaat, discriminatie op grond van geslacht of handicap, werknemersrechten, rechten van onderdanen van derde landen en billijke toegang tot justitie.

Deze zelfkritiek wordt echter weer ondermijnd, aangezien de naleving van het Handvest van de grondrechten als een maatstaf wordt beschouwd, ofschoon dit Handvest ver achter blijft bij zelfs heel wat grondwetten, zoals die van Griekenland.

Ons belangrijkste bezwaar houdt echter verband met de manier waarop wordt omgegaan met de grondrechten, zoals het recht op arbeid, het recht op gratis gezondheidszorg, onderwijs en voorzieningen, enzovoort. In een tijd waarin het kapitaal een frontale aanval heeft ontketend op de verworvenheden van de werknemers, is het op zijn minst een illusie te denken dat het probleem kan worden opgelost met nieuwe richtlijnen en EU-maatregelen, of met de toepassing van de reeds bestaande richtlijnen, in plaats van met strijd. Wat de rechten van de vrouw betreft, negeert het verslag het feit dat er van gelijkheid in de samenleving en het gezin geen sprake kan zijn zolang het EU-beleid in de kern kapitalistisch blijft.

Daarom hebben de Europese afgevaardigden van de Communistische Partij van Griekenland zich van stemming onthouden.

4-148

Malmström, Paulsen en Olle Schmidt (ELDR), schriftelijk. (SV) De grondrechten in de Europese Unie lijken nog belangrijker nu over slechts enkele weken Oost- en West-Europa worden verenigd. We hebben nu eens te meer een gemeenschappelijke basis voor normen en waarden nodig voor de nieuwe, uitgebreide Europese Unie. Wij willen een Unie creëren die gebaseerd is op gelijkwaardigheid, humanisme, tolerantie en menselijke waardigheid.

Wij hebben besloten ons te onthouden van stemming over partnerschap en rechten voor paren van verschillend en gelijk geslacht wat betreft adoptie binnen de Europese Unie. De Zweedse Liberale Volkspartij heeft er altijd voor gepleit dat iedereen, ongeacht seksuele geaardheid of burgerlijke staat, adoptie moet kunnen aanvragen. Bij alle besluiten die over adoptie worden genomen, moeten de belangen van het kind op de eerste plaats komen. Daarom vinden wij dat paren van verschillend geslacht en paren van gelijk geslacht evenveel mogelijkheden moeten hebben om adoptie aan te vragen. Wij staan echter wel aarzelend tegenover een besluitvorming hierover op Europees niveau.

Wij vinden ook dat actieve euthanasie een kwestie is waarover ieder land afzonderlijk een besluit moet nemen. Wij willen wel dat de Unie ervoor zorgt dat vrouwen toegang hebben tot veilige en legale abortus, essentiële anticonceptie, betaalbare reproductieve en seksuele gezondheidszorg en seksuele voorlichting.

4-149

Pasqua (UEN), *schriftelijk*. – (FR) Wij blijven het betreuren dat het Europees Parlement lijdt aan een evident gebrek aan faam en geloofwaardigheid. En alsof het nog niet erg genoeg is dat er geen Europees volk bestaat en dat het onmogelijk is de parlementaire praktijk zoals die in de lidstaten gangbaar is over te nemen op Europees niveau, dwingt de federalistische meerderheid ons geregeld te buigen over ronkende verslagen die – ik heb het al menigmaal gezegd – uiterst schadelijk zijn voor de beeldvorming van ons Parlement.

De jaarlijkse verslagen over de situatie van de mensenrechten in de Europese Unie vallen onder die noemer en het verslag dat ons dit jaar wordt voorgelegd vormt geen uitzondering op de regel...

Politiediensten van lidstaten worden neergezet als heuse “milities” samengesteld uit potentiële folteraars, regeringen worden verdacht van het controleren en manipuleren van informatie, beleid dat gericht is op het versterken van het toezicht op illegale immigratie wordt bij voorbaat veroordeeld en racisme en xenofobie zouden hand over hand toenemen: het beeld dat in dit rapport wordt geschetst is gewoonweg verbijsterend, om niet te zeggen belachelijk.

Voeg daar nog bij de lofrede op homoseksualiteit en euthanasie, en het desastreuze effect van dit soort verslagen op de publieke opinie wekt geen enkele verbazing meer.

4-150

Ribeiro e Castro (UEN), *schriftelijk*. (PT) Deze verslagen zijn helaas een ritueel geworden ter bevordering van een radicale en sektarische ideologische agenda. Zij dienen niet langer het belangrijke idee van het beschermen en evalueren van de mensenrechten in de Europese Unie tot daadwerkelijk voordeel van de burgers.

In het verslag van dit jaar is deze trend niet doorbroken.

Het verslag verviel herhaaldelijk in een maximalistische benadering. Het bevat oneerlijke, lichtzinnige en ongefundeerde beoordelingen van lidstaten en dit geldt ook voor de verwijzingen naar Portugal, die stuk voor stuk onjuist zijn. Hoewel de benadering gebaseerd is op het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, werd direct de vloer aangeveegd met dit document en werd er volledig afstand genomen van het Handvest door een “recht op abortus” te verkondigen – terwijl iets dergelijks helemaal niet bestaat (en terwijl een amendement dat ik had voorgesteld tijdens de debatten in de parlementaire commissie, om het menselijk leven te beschermen, werd verworpen) en door de homoseksuele agenda obsessief te bevorderen, hetgeen haaks staat op de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten op het terrein van het familierecht.

Tot slot ontbrak in het verslag de kracht die nodig is om het hoofd te bieden aan reële bedreigingen. Aan de ene kant werd er volledig voorbijgegaan aan het feit dat vandaag de dag het terrorisme de voornaamste bedreiging voor de mensenrechten vormt. Dit raakte volledig ondergesneeuwd in een enorme hoeveelheid emotioneel geformuleerde paragrafen. Aan de andere kant werd in het verslag verzuimd de Franse wetgeving inzake religieuze symbolen duidelijk te veroordelen, hoewel deze op dit moment het meest verontrustende teken van discriminatie is en een bedreiging vormt voor de godsdienstvrijheid.

Ik heb dan ook tegen het verslag gestemd en mij verheugd over het feit dat het in de plenaire vergadering verworpen is. Ik hoop dat hieruit lessen getrokken zullen worden voor de toekomst.

4-151

Sacrédeus (PPE-DE), *schriftelijk*. (SV) Vandaag heb ik samen met een meerderheid tegen dit verslag gestemd (met 184 stemmen tegen, 177 stemmen voor en 13 onthoudingen). Wij Europese christen-democraten van de Fractie van de Europese Volkspartij hebben massaal tegengestemd, omdat wij vinden dat het verslag zich had moeten concentreren op een beoordeling van de manier waarop de lidstaten de mensenrechten respecteren, met het Europees Handvest van de grondrechten als uitgangspunt.

Dat was helaas niet het geval. Het verslag is wollig geschreven en slecht geformuleerd. Ook wordt het concept van de mensenrechten verzwakt en ondergraven. Om een voorbeeld te noemen: in een en dezelfde paragraaf staan formuleringen

over foltering, wat natuurlijk ondubbelzinnig moet worden veroordeeld, en een verzoek voor het invoeren van een euthanasieregeling, wat noch een EU-kwestie noch een mensenrechtenkwestie is.

Het verslag bevat überhaupt een aantal onderwerpen dat buiten de bevoegdheden van de Europese Unie valt en niet in het Handvest is opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn het wijzigen van de nationale wetgevingen inzake het huwelijk tussen man en vrouw, de definitie van het begrip "gezin" en de vraag of het beëindigen van het leven in de vorm van vruchtafdriving/abortus onder het begrip mensenrechten moet vallen. Hier zijn wij Europese christen-democraten natuurlijk op tegen.

4-152

Wijkman (PPE-DE), schriftelijk. (SV) Het Europees Parlement heeft vandaag gestemd over een verslag over de situatie van de grondrechten in Europa. Het verslag had zich moeten concentreren op een beoordeling van de manier waarop de lidstaten de mensenrechten respecteren, met het Europees Handvest van de grondrechten als uitgangspunt.

Dat was helaas niet het geval. Het verslag is wollig geschreven en slecht geformuleerd. Zo staan bijvoorbeeld in een en dezelfde paragraaf formuleringen over foltering, wat natuurlijk ondubbelzinnig moet worden veroordeeld, en euthanasie, wat noch EU-kwesties noch mensenrechtenkwesties zijn. Het verslag bevat überhaupt een aantal kwesties dat buiten de bevoegdheden van de Europese Unie valt en niet in het Handvest is opgenomen.

In het verslag worden echter veel belangrijke kwesties besproken, zoals de mensenhandel, de vrouwenrechten, het asielbeleid en kwesties betreffende de rechtszekerheid, die ik overigens wil steunen. Maar mijn totale beoordeling van het verslag leidt ertoe dat ik besloten heb mij te onthouden van stemming in de eindstemming.

4-153

- Verslag-Baltas (A5-0206/2004)

4-154

Krivine en Vachetta (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) De voorwaarden voor Kroatië om toe te treden tot de Europese Unie – en dus niet tot Europa zoals het in de resolutie wordt uitgedrukt – geven vergelijkbare problemen als andere toetredingen, met een aantal bijzonderheden. Net als elders wordt gesteld dat de criteria van Kopenhagen worden toegepast in de veronderstelling dat er een levensvatbare markteconomie van de grond zal komen. Maar wat er feitelijk gebeurt is dat het sociale vangnet van de overheid wordt ingekrompen. Ondergefinancierde sociale programma's hebben geleid tot armoede, werkloosheid en buitenlandse schulden. Men vestigt daarbij – ik citeer – “de aandacht op de noodzaak te zorgen voor transparantie en een bespoediging van het privatiseringsproces”, terwijl de gedwongen privatiseringen net als overal ondoorzichtig zijn verlopen en het langzame tempo ervan tekenend is voor de wezenlijke moeilijkheden en de nooit onderzochte wettelijke problemen. De toetreding van Kroatië zou een steun in de rug voor de westelijke Balkan moeten zijn, waaraan de Raad van Thessaloniki van juni jongstleden toetreding heeft beloofd. Dit is je reinste hypocrisie gegeven het rampzalige internationale beleid in Bosnië-Herzegovina en Kosovo, zoals blijkt uit de recente gewelddadigheden in Kosovo in aanwezigheid van 20.000 NAVO-soldaten.

Wij zijn voorstander van Europese integratie, die toegankelijk moet zijn voor al deze landen. In het huidige debat over de uitbreiding begeeft men zich echter op terreinen die wij bij voorkeur vermijden. Daarom hebben tegen deze resolutie gestemd.

4-155

Queiró (UEN), schriftelijk. (PT) Door op 21 februari 2003 een verzoek om toetreding tot de Europese Unie in te dienen werd dit land, dat deel uitmaakte van voormalig Joegoslavië, het eerste land van de westelijke Balkan dat ervoor koos zijn lot te verbinden aan dat van de Europese Unie, hetgeen het idee versterkt dat het Europese project nog steeds een mobiliserende factor is, zelfs na de uitbreidingsronde die op 1 mei zal plaatsvinden. Gezien de politieke en naoorlogse situatie in de regio kan ik mij volledig vinden in de mening van de rapporteur dat Kroatië de drijvende kracht achter de vooruitgang op de westelijke Balkan kan worden. Vanwege zijn economische macht en de vooruitgang die het land heeft geboekt bij de invoering van de democratie, kunnen de successen van Kroatië zeker als model en prikkel dienen voor de andere landen van de westelijke Balkan, in het perspectief van hun toekomstige toetreding tot de Unie. Dit scenario zou dan ook de meest wenselijke weg schetsen om stabiliteit en welvaart in de regio te verzekeren. Als Kroatië de kans wil krijgen om redelijk snel tot de Unie toe te treden, moet het desalniettemin eerst bepaalde problemen oplossen die verband houden met het verloop van zijn land- en maritieme grenzen met Slovenië en Italië. De Europese Unie kan dergelijke problemen binnen haar grenzen immers niet tolereren. De rapporteur verwijst naar deze problemen en roept ertoe op snel een oplossing te vinden. Ik heb vóór dit verslag gestemd.

4-156

Ribeiro e Castro (UEN), schriftelijk. (PT) Kroatië heeft zijn verzoek om toetreding tot de Europese Unie op 21 februari 2003 ingediend en was daarmee het eerste land van de westelijke Balkan dat openlijk en ondubbelzinnig koos voor het project van Europese integratie.

In de afgelopen jaren heeft Kroatië economische en politieke hervormingen doorgevoerd met het oog op de democratisering van het land en de modernisering van zijn economie. Kroatië heeft ook aanzienlijke voortgang geboekt bij de aanpassing van zijn wetgeving op diverse gebieden aan die van de Europese Unie, overeenkomstig de richtsnoeren die zijn vastgelegd in het associatie- en stabilisatieproces.

Er moet echter nog heel wat werk verricht worden, in het bijzonder met betrekking tot de terugkeer van de vluchtelingen, de samenwerking van Kroatië met het Internationaal Tribunaal voor voormalig Joegoslavië en de uitbreiding van de Kroatische jurisdictie over de Adriatische Zee – Kroatië zal heel wat doorzettingsvermogen nodig hebben om zich de middelen te verwerven die nodig zijn om de rechtsstaat en democratie te consolideren.

Toch ben ik van mening dat ondanks deze beperkingen het voorbeeld van Kroatië als model zou kunnen dienen voor de gehele regio en ik heb derhalve voor het verslag gestemd.

4-157

- Verslag-Oostlander (A5-0204/2004)

4-158

Andersen en Bonde (EDD), *schriftelijk*. – (DA) De Junibeweging staat achter de eis dat Turkije op dezelfde manier als alle andere kandidaat-lidstaten behandeld moet worden en dat dit land moet voldoen aan de criteria van Kopenhagen, vooral op het gebied van de mensenrechten.

Voor de Junibeweging staat het buiten kijf dat een eventueel lidmaatschap van Turkije op geen enkele manier gekoppeld mag worden aan de noodzaak van een EU-grondwet of een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid.

De Junibeweging is principieel tegen een EU-grondwet en een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid.

4-159

Berthu (NI), *schriftelijk*. – (FR) In het verslag-Oostlander waarin “de vorderingen op het gebied van de toetreding van Turkije” worden geanalyseerd konden negatieve beoordelingen op elk apart punt niet worden vermeden maar wordt er desalniettemin van afgezien hieruit een algemene conclusie te trekken die negatief is. Als we Turkije niet willen terugleiden naar een geprivilegieerd partnerschap, zoals ik in mijn interventie tijdens het debat voorstelde, waar gaan we dan heen?

In het verslag-Oostlander wordt voorzichtig een onverwachte richting ingeslagen. Er wordt namelijk gesproken over een interne hervorming van het beleid en de instellingen van de Unie zelf (zie overweging G en paragraaf 46). Dat idee verdient in overweging genomen te worden, temeer daar het kan aansluiten bij een suggestie die wijzelf in het verleden gedaan hebben. Het is namelijk beter Turkije te verwelkomen als partner in een Europa met een variabele geometrie, omdat het voor soevereine staten in een dergelijke constellatie veel eenvoudiger is betrekkingen aan te knopen. Een supranationaal systeem van besluitvorming, waarin Turkije grote invloed zou uitoefenen, zou immers enkel tot explosieve situaties leiden.

Helaas gaat het verslag-Oostlander na enige schetsmatige stappen in die richting weer de verkeerde kant op, met het voorstel om als oplossing voor alle problemen nota bene het supranationale systeem te versterken door de huidige Europese ontwerp-Grondwet aan te nemen. De federalisten draaien in een kringetje rond.

4-160

Bordes, Cauquil en Laguiller (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (FR) Wij hebben tegen amendement 7 gestemd, want de opsteller daarvan wil op basis van reactionaire en chauvinistische denkbeelden de deur van de Europese Unie in het gezicht van Turkije dichtslaan.

Dat hij zijn standpunt verhuult achter een voorstel voor een referendum, waarbij alle volkeren van de Europese Unie zich zouden mogen uitspreken over de kwestie, maakt het er niet beter op. Waarom stelt hij geen referendum voor over vraagstukken die echt de gehele bevolking aangaan, bijvoorbeeld om het geld dat nu gebruikt wordt voor de bewapening van de lidstaten te besteden aan de scholen, de ziekenhuizen en het openbaar vervoer van de Unie?

Uiteraard zijn wij niet tegen de toetreding van Turkije tot de Europese Unie en zijn wij het oneens met al diegenen die godsdienstige of ideologische redenen aanvoeren om het slechten van een grens op dit sowieso al te zeer verdeelde continent tegen te houden.

Wij onderschrijven echter niet de redenen waarom Turkije volgens de bezittende klasse van Europa tot de Unie zou moeten toetreden, noch de complimenten die aan de Turkse regering worden uitgedeeld, zeker aangezien de elementaire rechten en vrijheden in dat land, zoals het collectieve zelfbeschikkingsrecht van het Koerdische volk, bij voortdurende met voeten worden getreden en aangezien er nog altijd politieke gevangenen zijn. Wij zijn ook niet van plan om in te stemmen met de voorwaarden die dit land door de Europese instellingen zijn opgelegd. Die zullen door de bestuurders onvermijdelijk worden afgewenteld op hun werkende klassen.

Wij hebben ons derhalve onthouden van stemming over dit verslag.

4-161

Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. (PT) Het verslag bevat bepaalde aspecten die ik als gerechtvaardigd beschouw en andere waarmee ik het oneens ben, in het bijzonder die aspecten die de grondslag vormen voor de belangrijkste these in het verslag.

De rapporteur veroordeelt de Turkse autoriteiten terecht omdat zij de vakbondsvrijheid niet eerbiedigen en levert terecht kritiek op het verloop van het proces tegen Leyla Zana en andere Turkse afgevaardigden van Koerdische origine. We moeten oproepen tot de vrijlating van politieke gevangenen en onze afkeuring uitspreken over politieke vervolging en het verbieden van de activiteiten van bepaalde politieke partijen. Ook moeten we de voortdurende foltering, mishandeling en vervolging waarmee mensenrechtenactivisten en -organisaties geconfronteerd worden veroordelen. We moeten de culturele rechten van het Koerdische volk opnieuw bevestigen, evenals een “eerlijke, duurzame en praktische oplossing van de kwestie-Cyprus” die consistent is met de desbetreffende VN-resoluties.

Toch moet ik om consequent te zijn en solidariteit te tonen met het Turkse volk ook kritiek uiten op bepaalde aspecten van het verslag, zoals het onderschrijven van het beginsel “dat de EU-wetgeving prioriteit heeft boven de nationale wetgeving”, de noodzaak om de zogenaamde “Europese Grondwet” goed te keuren, het gebruiken van Turkije als NAVO-bondgenoot om de invloed van de EU in de regio “in belangrijke mate” te vergroten, alsmede het idee dat Turkije tijdens de onderhandelingen moet “slikken of stikken”, zonder dat de EU enige concessie doet met betrekking tot het opleggen van haar neoliberale economische beleid. Een voorbeeld hiervan is het standpunt van de parlementaire Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie.

4-162

Goebbels (PSE), schriftelijk. – (FR) Alhoewel Turkije nog veel werk moet verzetten om te voldoen aan de zogenoemde criteria van Kopenhagen, ben ik van mening dat dit land bij Europa hoort. Turkije heeft zijn stempel gedrukt op de Europese geschiedenis en cultuur. Daarom heb ik mijn steun onthouden aan alle amendementen die niet gericht zijn op een werkelijke verbetering van het democratisch proces in Turkije, maar waarmee slechts gepoogd wordt nieuwe hindernissen op te werpen en valkuilen te graven om ieder positief besluit onmogelijk te maken.

4-163

Grossetête (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik heb tegen de resolutie gestemd.

Het volwaardig lidmaatschap van Turkije zou Europa niet alleen geografisch veranderen, maar ook van karakter. Noch in geografisch opzicht, noch qua geschiedenis, noch qua cultuur kan Turkije aanspraak maken op het politieke project van de Europese Unie.

Toch moeten we dit land aan Europa koppelen. Ik zeg dus ‘nee’ tegen toetreding, maar ‘ja’ tegen nauwe en geprivilegieerde samenwerking, een sterke partnerschapsovereenkomst.

Bovendien zal Turkije zijn verleden onder ogen moeten zien. Ik heb dan ook voor het amendement gestemd waarin er bij de Turkse autoriteiten op wordt aangedrongen de genocide op de Armeniërs publiekelijk te erkennen.

Verder hoop ik dat het Europees Parlement om instemming wordt verzocht voordat de onderhandelingen worden geopend en niet eerst nadat ze zijn afgelopen.

4-164

Lang (NI), schriftelijk. – (FR) Het is opmerkelijk hoe hypocriet het Europees Parlement zich vandaag opstelt in het debat over de toetreding van Turkije, als was er nog niets besloten, terwijl de ophanden zijnde uitbreiding van Europa met tien nieuwe landen voorafgaat aan en de weg bereidt voor een tweede toetredingsgolf met Bulgarije, Roemenië en Turkije.

De titel van het verslag is veelzeggend voor wat de Commissie in haar schild voert, met actieve medewerking van de politieke “elite”. “Verslag over de vorderingen op het gebied van de toetreding van Turkije”: die formulering alleen al laat er geen enkele twijfel over bestaan dat de toetreding van Turkije al door de communautaire instanties gepland is. Wij worden geacht te wachten tot december 2004 voordat we weten of de toetredingsonderhandelingen kunnen beginnen. Wat een schijnvertoning! Alle Europese leiders hebben zich al voor deze tegennatuurlijke toetreding uitgesproken, zonder ook maar hun eigen volk te raadplegen.

Het Front National heeft als eerste dit schandaal van een on-Europese, niet politiek gerechtvaardigde, economisch funeste en sociaal verwoestende uitbreiding aan de kaak gesteld en het is de enige Franse politieke speler die zich werkelijk verzet tegen de toetreding van Turkije tot de Europese Unie.

4-165

Maes (Verts/ALE), schriftelijk. In dit verslag wordt duidelijk gemaakt dat Turkije, ondanks stappen in de goede richting, nog steeds niet voldoet aan de Kopenhagen-criteria. Deze vormen de basisvoorwaarden voor partnerschap en de Unie. Het is een illusie te denken dat reeds dit najaar zal zijn voldaan aan deze criteria. Hierdoor is spreken over een datum voorbarig.

Essentieel voor ons is dat een echte democratie niet onder voogdij kan staan van het leger. Even essentieel is dat de Koerden hun rechten als culturele minderheid ten volle moeten kunnen uitoefenen.

Een rechtsstaat is ondenkbaar zonder onafhankelijk gerechtelijk apparaat. Nog steeds zijn wij er niet van overtuigd dat de uiteindelijke bestemming van Turkije ligt in het lidmaatschap van de Unie, noch dat de opname van Turkije voor de Unie zelf mogelijk is. Wij willen dat op dit ogenblik echter ook niet uitsluiten. Het debat daarover moet ook in de Unie worden gevoerd! Definitieve keuze voor een associatieverdrag met uitsluiting van het lidmaatschap lijkt ons evenzeer voorbarig. Wij willen Turkije niet ontmoedigen om voort te gaan op de weg naar meer democratie en mensenrechten en de Koerden de autonomie te geven om hun cultuur te beleven.

4-166

Meijer (GUE/NGL), schriftelijk. De keuze van Turkije voor Europa is al begin jaren '20 gemaakt met de revolutie van Atatürk. Bovendien vormen mensen uit Turkije en hun afstammelingen sinds veertig jaar een grote bevolkingsgroep in het westen van Europa. Dat heeft de discussie over de vraag of Turkije bij Europa hoort en of het niet beter deel zou kunnen uitmaken van samenwerkingsverbanden met het Midden-Oosten, Centraal-Azië of Iran, in steeds hogere mate theoretisch gemaakt.

Diegenen die Turkije buiten de Europese Unie willen houden omdat het land grotendeels buiten het geografische Europa ligt of omdat het niet voortbouwt op de joods-christelijke traditie, hebben de discussie reeds lang verloren. Dat geeft diegenen die het andere uiterste verdedigen echter evenmin gelijk.

Zoals Turkije nu is, past het wel in het autoritaire Europa van de eerste helft van de twintigste eeuw, maar nog steeds niet in een Europese Unie van parlementair-democratische staten. Eerst zal een eind moeten komen aan partijverboden, een op uitsluiting gericht kiesstelsel, politieke gevangenen, perscensuur, het onderdrukken van regionale talen en de politieke invloed van het leger. Wetswijzigingen zonder werkelijke veranderingen zijn niet genoeg. Wie Turkije er om militaire, economische of idealistische redenen bij wil hebben, moet zich realiseren welke negatieve gevolgen een te snelle toelating zou hebben. Democratie, mensenrechten, vrede en milieu binnen de Europese Unie zullen daar niet beter van worden.

4-167

Pasqua (UEN), schriftelijk. – (FR) Mijn standpunt over dit onderwerp is al geruime tijd bekend. Iedereen weet ook waarom ik me met hand en tand verzet tegen de toetreding van Turkije tot de Europese Unie. Het is dan ook overduidelijk dat ik de conclusies van dit nieuwe verslag niet kan onderschrijven, daar men het ontegenzeggelijk doet voorkomen dat de toetreding van Turkije een onvermijdelijkheid is geworden.

Het zou me overigens zeer verbazen als een grote natie als Turkije de neerbuigende behandeling door Europese instellingen als de Europese Commissie en het Parlement zou slikken. Waar halen deze organen met hun meer dan dubieuze legitimitet het recht vandaan om een soevereine staat zo vernederend te behandelen als hier Turkije?

Onder het voorwendsel van onderzoek naar de naleving van de criteria van Kopenhagen dringt het Europees Parlement er bij de Turkse autoriteiten op aan een nieuwe grondwet aan te nemen en in dat befaamde maatschappelijk middenveld federalistische propaganda te verbreiden, om vervolgens, zonder enige schroom, Turkije aan de internationale schandpaal te nagelen vanwege zijn eeuwige niet-nakomen van de mensenrechten, enzovoorts.

Het probleem van de toetreding van Turkije daargelaten, vertoont de Europese Unie een buitengewoon zorgwekkende bemoeizucht.

4-168

Ribeiro e Castro (UEN), schriftelijk. (PT) In dit verslag worden de vorderingen van Turkije beoordeeld op weg naar zijn mogelijke toetreding tot de Europese Unie.

De rapporteur heeft een realistische interpretatie gemaakt van de twijfels die in de diverse lidstaten gegroeid zijn met betrekking tot de toetreding van Turkije tot de Europese Unie, door te pleiten voor een realistisch beleid dat de Unie, volgens hem, ten aanzien van dat land moet voeren. We moeten niet het idee stimuleren dat Turkije, ten gevolge van de maatregelen die inmiddels genomen zijn, al dichtbij toetreding is. In plaats daarvan moeten we juist nauw samenwerken met de huidige Turkse regering om ervoor te zorgen dat zij volledig voldoet aan de politieke criteria van Kopenhagen.

In feite heeft de Raad Turkije misschien overhaast erkend als kandidaat-lidstaat van de EU en, zoals de rapporteur verklaart, “speelde bij deze erkenning de kwaliteit van Turkije als democratische en constitutionele staat geen overheersende rol”.

Ik steun het standpunt dat door de heer Queiró is ingenomen, en dat hij tijdens de plenaire vergadering heeft verwoord, betreffende de noodzaak dat de Raad en de Commissie een duidelijke en precieze evaluatie uitvoeren van de gevolgen die de toetreding van Turkije tot de EU zal hebben. Het is niet voldoende om te weten of Turkije klaar is voor zijn toetreding tot de Unie. Een belangrijke vraag is ook of de Unie wel voorbereid is op deze mogelijke gebeurtenis en de redelijkheid gebiedt ons deze vraag te stellen.

Ik heb vóór het verslag gestemd.

4-169

Sacrédeus (PPE-DE), *schriftelijk*. (SV) Ik heb mij onthouden van stemming in de eindstemming. Het verslag is aangenomen met 211 stemmen voor, 84 stemmen tegen en 46 onthoudingen.

Turkije moet de dertig jaar durende bezetting van Cyprus opheffen en de volkerenmoord van 1915-18 op de christelijke minderheidsvolken de Armeniërs en Syrisch-Assyrische Chaldeeërs erkennen, die 1,5 miljoen mensen het leven heeft gekost.

De Europese Unie als vredesproject wordt ondermijnd als Turkije de onderhandelingen over toetreding tot de Unie mag beginnen terwijl het land nog steeds het noordelijke deel van de nieuwe lidstaat Cyprus bezet. EU-lidstaten bezetten elkaar niet!

Fouten die in het verleden zijn gemaakt, moeten worden erkend om het lijden en verdriet van de getroffen minderheidsvolken te verzachten. Alleen op deze manier kan men aan een nieuwe toekomst beginnen.

Duitsland had nooit aangemerkt kunnen worden als democratie of toe kunnen treden tot de Europese Unie als het land de holocaust, de genocide op de joden, zou hebben ontkend. Laat Turkije hier een voorbeeld aan nemen.

4-170

Vlasto (PPE-DE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb tegen het rapport over de vorderingen op het gebied van de toetreding van Turkije gestemd want, nog afgezien van het in dit verslag verwoorde standpunt dat Turkije niet aan de vereiste criteria voor toetreding voldoet, ben ik principieel tegen de toetreding van Turkije tot de Unie.

Europa moet logische grenzen trekken en Turkije behoort geografisch niet tot het Europese continent.

Daarom steunde ik de mogelijkheid om aan Turkije een geprivilegieerd partnerschap voor te stellen, zoals voorzien in de toekomstige Europese Grondwet. Deze benadering heeft echter geen steun gekregen van het Europees Parlement, maar ik blijf erbij dat toetreding van Turkije niet zou stroken met de vorming van een sterk en coherent politiek Europa.

4-171

- Verslag-Scarbonchi (A5-0143/2004)

4-172

Goebbels (PSE), *schriftelijk*. – (FR) Ik blijf tegen de opnemings van het EOF in de begroting van de Unie zolang de lidstaten niet bereid zijn om aan het ontwikkelingsbeleid van de Unie een minstens even groot bedrag bij te dragen als de huidige vrijwillige bijdragen, het geheel bovenop het huidige plafond van 1,24 procent van het BBP.

4-173

Pasqua (UEN), *schriftelijk*. – (FR) Dat het EOF-systeem tot nu toe op onconventionele wijze heeft kunnen functioneren is doordat sommige lidstaten – lang niet allemaal – onconventionele betrekkingen zijn aangegaan met ontwikkelingslanden, met name in Afrika.

In plaats van verdenkingen te koesteren zou de Europese Unie zich juist gelukkig moeten prijzen dat deze geprivilegieerde betrekkingen er nog altijd zijn, ondanks dat de afgelopen jaren de communautaire aandacht vanwege de uitbreiding meer in Oostelijke richting is verschoven, ten nadele van het Zuiden.

Hoewel de procedures vereenvoudiging en harmonisering behoeven, geeft de hervorming van het systeem in de richting van communautarisatie en volledige opnemings van de steun in de begroting aanleiding tot tweeledig onrecht. Ten eerste zal het totale financieringsniveau dalen door het schrappen van de psychologische factor van de vrijwillige bijdragen die over het algemeen een maximale vrijgevigheid wekte. Ten tweede leidt het plakken van het label “Europees” op een groot deel van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid tot een vermindering van de zichtbaarheid van de actie – en daardoor de invloed – van de grootste donoren in de betreffende regio.

Al met al worden de zaken zoals altijd naar beneden geharmoniseerd, waarbij de meest gewieksten zich ten onrechte kunnen verschuilen, terwijl de gulste landen worden ontmoedigd daar ze gedoemd zijn hun inspanningen te zien opgaan in de onrechtvaardige en contraproductieve anonimiteit van het geheel.

4-174

Ribeiro e Castro (UEN), schriftelijk. (PT) De financiering van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) werd oorspronkelijk buiten de Gemeenschapsbegroting gehouden omdat ontwikkelingssamenwerking lange tijd beschouwd werd als, zoals iemand ooit heeft gezegd, het “nationale domein” van de lidstaten. Het belangrijkste voordeel van opnemng van de financiering van het EOF in de begroting is het vereenvoudigen van de parlementaire controle. Daarnaast wordt het hierdoor eenvoudiger om procedures te versimpelen en te stroomlijnen, alsmede om de “restes a liquider” (RAL) weg te werken, die velen medeverantwoordelijk houden voor het gebrek aan transparantie waar de gehele operatie onder lijdt. De opnemng in de begroting zal ons verder in staat stellen doeltreffender te reageren op bijzonder urgente onvoorziene gebeurtenissen. We moeten echter koste wat het kost voorkomen dat dit proces automatisch leidt tot lagere financiële bijdragen aan de ACS-landen, doordat middelen worden ingezet op andere strategische investeringsterreinen, of tot het verlagen van de bijdragen ten gevolge van de toetreding van de nieuwe lidstaten. We moeten ook oppassen voor de psychologische factor die verbonden is met de zichtbaarheid van het volledig verdwijnen van nationale donaties, ten gevolge van het feit dat de hulp op een centraler niveau verstrekt wordt.

Zoals ik altijd heb beweerd heeft Europa de historische en menselijke verantwoordelijkheid een bijdrage te leveren aan het welzijn van volkeren en naties waarmee wij verbonden zijn via een diepgeworteld gevoel van broederschap en die, om uiteenlopende redenen, behoefte hebben aan onze aandacht en onze praktische hulp. De resultaten die gedurende vele jaren geboekt zijn door middel van deze Europese vorm van solidariteit, in het bijzonder jegens de ACS-landen, moeten ons stimuleren door te gaan op de ingeslagen weg, aangezien deze volkeren hieraan werkelijk behoefte hebben en het Europese publiek dit van ons verlangt.

4-178

Posselt (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb gestemd voor de overwegend evenwichtige resolutie, hoewel er mijns inziens belangrijke punten ontbreken. Ten eerste vind ik dat de kwestie Kosovo niet opgelost kan worden zonder eerst duidelijke afspraken te maken over de toekomst van het land. We zullen onze standaarden niet bereiken als we de gewenste status niet vastleggen. In zoverre denk ik dat we nu de verkeerde weg volgen.

Ten tweede denk ik dat het tijdelijk bestuur van de Verenigde Naties zich zover in diskrediet heeft gebracht dat het vervangen zou moeten worden door een Europees burgerlijk bestuur. Een bestuur dat beter gecontroleerd kan worden en meer respect krijgt als het de fouten van UNMIK vermijdt.

Het derde en laatste punt dat ik wil aankaarten: er wordt gezegd dat de Kosovo-Albanese leiders de rellen niet duidelijk genoeg hebben veroordeeld. Dat hebben ze wel gedaan. President Rugova heeft een dag van nationale rouw afgekondigd voor beide nationaliteiten, terwijl de Servische premier vooraan liep in een nationalistische demonstratie in Belgrado, waar geroepen werd: “Dood aan de Albanen!”

4-179

Posselt (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik juich het verslag-Baltas toe als een voorzichtige stap op weg naar het EU-lidmaatschap van Kroatië, waarbij ik de kanttekening moet maken dat we eigenlijk al verder waren. Dit Parlement heeft zich immers met het verslag-Brok nadrukkelijk uitgesproken voor een kandidatenstatus en voor toetreding van Kroatië in de volgende ronde. Ik vind dat we hieraan moeten vasthouden. Kroatië is buiten haar schuld om niet opgenomen in de lijst van lidstaten die op 1 mei toetreden. Het land is echter in vele opzichten minstens net zo klaar om toe treden als veel staten die op 1 mei lid worden. Ik vind dat we Kroatië al onze steun moeten geven zodat het er in de volgende toetredingsronde bij is.

4-180

Bourlanges (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik zou slechts mijn ongerustheid willen uitspreken over de massale stem die in dit Parlement is uitgesproken voor het toetredingsproces van Turkije. Turkije is een groot land, Turkije is een achtenswaardig land, maar Turkije is geen Europees land. Turkije laten toetreden is het begin van een proces dat langzamerhand zal leiden tot een algehele “verdunding” van de Europese Unie als geheel, waardoor zij uiteindelijk steeds verder aan werkelijke besluitvaardigheid en slagkracht voor de toekomst zal moeten inboeten.

Ik begrijp wel dat het Parlement zo gestemd heeft, want dit ligt in lijn met het besluit van Helsinki dat in 1999 door de staatshoofden en regeringsleiders is genomen, zonder het volk te raadplegen, en vandaag plukken wij daar de wrange vruchten van. Het verbaast me juist – en daarmee wil ik afronden – dat sommigen zich vandaag verzetten tegen het vervolg van het proces terwijl zij onlangs nog instemden met het initiatief – om precies te zijn van de heren Chirac en Jospin wat mijn eigen land betreft – waar het besluit van Helsinki in 1999 uit volgde.

4-181

Dehousse (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik beschouw de heer Bourlanges als een van de meest erudiete leden van dit Parlement. Ik ben dan ook verbaasd over zijn stellige bewering dat Turkije geen Europees land is. Als u dat zegt, mijnheer Bourlanges, dan zegt u dus dat Byzantium niet Europees is en het ook nooit geweest is. Reist u eens naar Ravenna, dan zullen we het er nog eens over hebben.

Het is echter geen probleem van het verleden, het is een probleem van de toekomst. Het gaat erom of we Turkije wel of niet willen opnemen in het Europees project. Het antwoord op die vraag zullen we niet vinden in een geschiedenisles, maar in wat wijzelf en onze bevolkingen willen. Ik deel de zorg van de heer Bourlanges en veel van mijn collega's. Ook ik zie graag dat er debatten worden aangegaan, ook in ons Parlement, om tot een doordacht besluit te kunnen komen. Ik vind echter dat degenen die zich vandaag hebben uitgesproken, zich te vroeg hebben uitgesproken, op een moment dat alle – al dan niet gefundeerde – bedenkingen die over Turkije worden geuit de Gemeenschap hinderen bij de taak die zij zich samen met de Verenigde Naties gesteld heeft om een oplossing te vinden voor de kwestie-Cyprus. Dit was dus niet het geëigende moment om deze problemen te bespreken en al helemaal niet om besluiten te nemen. Ik heb dan ook mijn volledige steun betuigd aan het ontwerp zoals dat ons is voorgelegd.

4-182

Posselt (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb tegen het verslag-Oostlander gestemd, hoewel er goede ideeën in staan. Ik sluit me echter aan bij de heer Bourlanges. Wij willen een sterk Turkije als goede partner, maar we willen ook een goed functionerende en stabiele Europese Unie. Als we Turkije het volledig lidmaatschap geven, destabiliseren we de Europese Unie. Maar als we hen voorhouden dat ze echt kans maken, destabiliseren we uiteindelijk Turkije, omdat we het land zogezegd lokken met onvervulbare beloften en het vervolgens teleurstellen door de criteria steeds verder op te schroeven. Ik doe niet mee aan dit spelletje. Ik ben voorstander van een eerlijk beleid ten aanzien van Turkije, dat zegt: alles heeft grenzen, ook het integreerbare Europa. Turkije moet onze naaste partner zijn. En wat betreft Byzantium: de heilige Augustinus is afkomstig uit het huidige Algerije en was een van de vaders van het avondland, maar toch zou ik Algerije nu en in de toekomst niet opnemen in de Europese Unie, zelfs niet als het democratisch zou zijn. De Europese Unie is geen aaneensluiting van alle democratische staten op aarde die voldoen aan de criteria van Kopenhagen, maar van alle Europese staten die aan deze criteria voldoen en die tot ons willen toetreden.

4-183

De Voorzitter. Hiermee zijn de stemverklaringen beëindigd.¹

(De vergadering wordt om 13.40 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

4-184

VOORZITTER: DE HEER PUERTA *Ondervoorzitter²*

4-185

Lynne (ELDR). – (EN) Voorzitter, met betrekking tot een punt van orde het volgende: het is niet als zodanig bekendgemaakt, maar de geschreven verklaring van de rechten van doofblinden heeft het vereiste aantal handtekeningen behaald, namelijk 320. Ik wil iedereen bedanken die deze, mede door mij opgestelde, resolutie heeft ondertekend. Het is geweldig nieuws voor doofblinde mensen. We vragen niet om meer rechten voor doofblinden in de Europese Unie, maar om dezelfde rechten als de andere burgers van de Unie.

4-186

De Voorzitter. We feliciteren u, mevrouw Lynne, en we zijn allemaal zeer verheugd over dit belangrijke nieuws dat het benodigde aantal handtekeningen voor de verklaring inmiddels is gehaald.

4-187

Afvalpreventie en afvalrecycling

4-188

De Voorzitter. Aan de orde is het verslag (A5-0176/2004) van de heer Florenz, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid, over de mededeling van de Commissie: Naar een thematische strategie inzake afvalpreventie en afvalrecycling (COM(2003) 301 - C5-0385/2003 - 2003/2145(INI)).

4-189

Florenz (PPE-DE), rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Ik sluit me graag aan bij de felicitaties. Ik wil de commissaris bedanken dat de Commissie deze thematische strategie heeft ontwikkeld en ik wil haar ook aanmoedigen om op deze weg verder te gaan. Ik denk namelijk dat we nu in een fase zitten waarin we onszelf de vraag moeten stellen of we ons huidige afvalbeleid kunnen voortzetten. Met andere woorden, moeten we een paar losse schroeven vastdraaien of op basis van nieuwe inzichten het systeem hier en daar veranderen?

Daarom is de eerste regeling van de Commissie en het Parlement erop gericht dringend te zorgen voor omzetting van Gemeenschapsrecht. Zo is bijvoorbeeld de omzetting van de afvalrichtlijn op zijn zachtst gezegd miserabel. Sommige landen overdrijven het, maar andere doen helemaal niets op dit gebied. Ik denk daarom dat we naast een hoog milieubeschermingsniveau ook moeten letten op de omzetting van het recht.

¹ *Rectificaties stemgedrag*: zie notulen.

² *Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering*: zie notulen.

Het tweede punt dat mij na aan het hart gaat, is het volgende: we moeten er inzake afval en recycling op letten dat een aantal zaken verenigbaar is met dit verslag, te weten relevante verordeningen en documenten, zoals REACH en IVO, maar ook geïntegreerd productbeleid en de hulpbronnenstrategie – waarover we nu eigenlijk ook hadden moeten debatteren. Anders ben ik bang dat hier een lek ontstaat en er ongewenst mazen in de wet komen.

Wij zijn erg blij dat de Commissie het uitgangspunt hanteert dat we een duurzaam afvalbeleid moeten ontwikkelen, met het milieu, de economie en de sociale aspecten als gelijkwaardige parameters. Echt duurzaam beleid dus. Wij vinden ook dat alle levenscycli van hulpbronnen, maar ook van afvalbeleid, als een geheel moeten worden gezien. Er moet niet alleen rekening worden gehouden met een deel, maar met de gehele levenscyclus.

Mevrouw de commissaris, het uitgangspunt om analyses van kosten en baten op te stellen, kan ik alleen maar van harte toejuichen. Anders doen we Europa als economische standplaats denk ik geen plezier. Deze duurzame combinatie in de afvalhiërarchie wil ik derhalve helemaal niet in twijfel trekken. We moeten echter wel zorgen voor een zekere transparantie en flexibiliteit. Voorkomen, hergebruiken, recyclen, energetisch verwerken en milieuvriendelijk verwijderen van afval zijn immers oude instrumenten die zichzelf zeker al bewezen hebben. Ook de volgorde klopt. Ik wil echter nogmaals benadrukken dat we hier wel meer flexibiliteit nodig hebben.

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid heeft vervolgens gekeken waar meer harmonisatievoorstellen nodig zijn en waar bestaande regelingen bij de implementatie daadwerkelijk moeten worden omgezet. Ik ben heel blij dat er voortaan ook bepaalde regels en systeemvoorschriften zullen gaan gelden voor recyclinginstallaties, zodat we niet langs elkaar heen praten als we het over dergelijke installaties hebben. Ik hoop dat zowel de Milieucommissie als de Europese Commissie het met me eens zijn dat de concurrentiepositie van secundaire en primaire grondstoffen gewaarborgd moet worden. Ik denk dat we daarbij wel een handje moeten helpen, waarschijnlijk met fiscale maatregelen, zodat er een goede en vooral continue stroom van secundaire grondstoffen ontstaat voor de verwerkingsindustrie.

Moeilijk is het vraagstuk van de afvalrichtlijn. We discussiëren momenteel met onze groene vrienden over het invoeren van afvalbelasting. Ik vind dat geen goed idee, want het maakt Europa als standplaats alleen maar duurder. Ik vind het wel heel goed dat de afvalnormen eindelijk op een vergelijkbaar niveau komen. Belasting heffen is zo ongeveer de simpelste regeling die je kunt bedenken. De afvalnormen op hetzelfde niveau brengen zou daarentegen ook zorgen voor een harmonisatie van de kosten. Dat zou veel slimmer zijn. Wij hebben daarom een standaardisatie en een echte Europese afvalregeling voorgesteld en daarvoor ook een grote meerderheid gevonden.

Een ander belangrijk punt – je zou het bijna niet geloven – is de vraag of er een afbakening is tussen hergebruiken en verwijderen et cetera. Dit is voortaan allemaal vastgelegd in deze richtlijn en wordt in lijn met de doelstellingen op de voet gevolgd door de Commissie en het Parlement. Ik dank iedereen die heeft meegeholpen aan dit verslag en ik hoop dat het wordt aangenomen.

4-190

Wallström, Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de heer Florenz bedanken voor dit belangrijke verslag. Zoals gewoonlijk heeft hij weer grondig werk verricht. In het Zesde Milieuoactieprogramma heeft de Europese Unie haar visie op een geïntegreerd beleid ten aanzien van hulpbronnen, product en afval uiteengezet. Met de ontwikkeling van de thematische strategie inzake afvalpreventie en afvalrecycling formuleren we het concrete beleid, waarmee we een volgende stap zetten ter verwezenlijking van die visie.

Staat u me toe enkele gedachten naar voren te brengen over de uitdagingen waarmee we ons geconfronteerd zien. De eerste uitdaging is om het afvalbeleid aan te passen aan de uitbreiding en de toenemende diversiteit van de Europese Unie. We moeten gemeenschappelijke regels vaststellen waarmee we een hoog milieubeschermingsniveau bereiken voor alle faciliteiten op de Europese markt voor de nuttige toepassing van afval. We moeten ervoor zorgen dat onze wetgeving de juiste signalen afgeeft aan de lidstaten, maar die lidstaten anderzijds in staat stellen hun beleid aan te passen aan de nationale problematiek. Dat betekent dat de afvalwetgeving meer de vorm van een raamwet moet krijgen.

De tweede uitdaging waarmee we ons geconfronteerd zien, is het definiëren van de milieudoelstelling van het afvalbeleid. We moeten exact de aan te pakken milieueffecten vastleggen en bekijken hoe we deze effecten middels afvalpreventie, hergebruik en recycling maximaal kunnen terugdringen.

De meest concrete uitdaging, tot slot, is het ontwerp van kosteneffectieve instrumenten. In het verleden hebben wij ons geconcentreerd op specifieke probleemproducten die zich aan het einde van hun levenscyclus bevinden als bijvoorbeeld automobielen en computers. Maar die producten maken slechts een klein gedeelte uit van de totale afvalstromen. We hebben in de mededeling aangegeven hoe we recycling in meer algemene zin kunnen bevorderen. We moeten de economische aantrekkelijkheid van recycling vergroten en voorzieningen treffen om hergebruik van materialen mogelijk te maken.

Ik wil graag enkele kanttekeningen plaatsen bij de belangrijkste aspecten van het voorliggende verslag. Terecht wordt het belang beklemtoond van de algemene doelstelling om de milieueffecten van afval te verminderen en van de primaire rol die afvalpreventie dient te spelen. We moeten echter ook accepteren dat er geen wondermiddel bestaat om het ontstaan van afval bij de bron te voorkomen. We moeten de zaken flexibel benaderen en de lidstaten een breed scala aan mogelijke maatregelen aanbieden.

Ik ben blij met de steun voor het ontwikkelen van gemeenschappelijke normen voor afvalbeheersfaciliteiten en voor het bevorderen van de toepassing van economische instrumenten als bijvoorbeeld stortplaatsbelastingen. Ik ben van mening dat deze elementen een hoofdrol moeten spelen. Een verbod op stortingen kan ook nuttig zijn, maar slechts als onderdeel van een alomvattend beleid. Ik wil benadrukken dat het onmogelijk is om het aantal productrichtlijnen eindeloos te blijven opvoeren. De betreffende afvalstromen zijn daarvoor te gering, terwijl de uitvoering te ingewikkeld wordt.

Samenvattend: als we adequaat willen reageren op de veranderende omstandigheden, moeten we zorgen dat we de juiste strategie hanteren. We moeten ons richten op de meest significante milieueffecten van afval, en zorgen dat we over het juiste raamwerk beschikken om die effecten aan te pakken.

4-191

Ayuso González (PPE-DE), rapporteur voor advies van de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, deze mededeling van de Commissie is een eerste stap in de richting van een thematische strategie inzake afvalpreventie en afvalrecyclering. De heer Langen bevestigt dit in het advies van de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie, dat de mededeling begroet.

Ons standpunt is duidelijk. Er moet een flexibele aanpak worden gevolgd die rekening houdt met de verschillende geografische, sociale en economische omstandigheden in de lidstaten. Wij zijn van mening dat wij minder afval moeten produceren, een hogere mate van hergebruik moeten verwezenlijken en dat alle duurzame afvalverwerkingsmethoden aanvaardbaar zijn.

Recyclage van 100 procent van het afval is wenselijk, doch onhaalbaar. Het opleggen van verplichte doelstellingen, met name op het gebied van preventie, alsmede heffingen en belastingen kan negatieve gevolgen hebben voor het afvalbeheer. Er zijn afvalmarkten die reeds uitstekend functioneren en die op doelmatige wijze grote hoeveelheden afval verwerken. Het invoeren van bindende regels en belastingen op het gebied van afval kan volgens de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie een verstoring effect hebben.

Anderzijds is industrieel afval over het algemeen gemakkelijker te recyclen. Wij verzoeken de Commissie hiermee rekening te houden en het recycleerbare materiaal dat afkomstig is van de industrie afzonderlijk in haar voorstel te behandelen.

Verder doen wij een dringend beroep op de Commissie om de resultaten van de raadplegingsprocedure over de definitie van “afval” te evalueren en te publiceren met duidelijke definities van aanverwante begrippen, zoals “hergebruik”.

Mevrouw de commissaris, wij wachten met ongeduld op de thematische strategie inzake afval en zullen onze voorstellen ter verbetering formuleren met het oog op het welzijn van het milieu en onze burgers.

4-192

Korhola (PPE-DE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, het ontstaan van afval moet zowel in kwantitatief als in kwalitatief opzicht worden voorkomen en tegelijkertijd moeten er meer mogelijkheden komen om als afval gedefinieerd materiaal zo te hergebruiken dat de hoeveelheid afval die vernietigd moet worden zo klein mogelijk wordt. In de communautaire benadering inzake afval wordt daar al lang naar gestreefd en dat is ook de leidraad in het verdienstelijke verslag van onze rapporteur, de heer Florenz.

Men denkt echter al snel dat de principes van afvalpreventie en een doeltreffende verwerking en benutting van afval elkaar in de weg staan. Wij kennen organisaties die tegen een doeltreffend hergebruik van afval zijn, omdat zij bang zijn dat een succesvolle afvalverwerking een bedreiging is voor het preventiebeginsel. Dit is een absurde en beperkte kijk op de wereld die de wereld zich niet meer kan permitteren. Alle middelen moeten tot het eind toe worden aangewend, eerst preventie, dan hergebruik, en onze politici moeten een systeem kunnen vinden waarin deze doelstellingen elkaar niet bedreigen. Wij zijn slechte politici als wij het systeem niet kunnen verbeteren.

Op die manier zal een belangrijke rol zijn weggelegd voor het definiëren van afval. Ons probleem vormen de verschillende en vaak te beperkende definities, zoals het grote aantal probleemgevallen dat bij het Europese Hof van Justitie aanhangig is gemaakt, aantoonbaar. Er moet worden ingegrepen door de regelgeving te verduidelijken en harmoniseren. Het bepalen van het verschil tussen hergebruik en vernietiging moet snel in het begin van de komende zittingsperiode gebeuren.

Het lijkt er momenteel op dat een efficiëntere werkwijze door concurrentie inderdaad tot doeltreffendheid leidt, wat in veel gevallen ook betekent dat het gebruikte materiaal milieuvriendelijker wordt. Op die manier leiden concurrentie en de al

uitgevoerde communautaire regelgeving op bevredigende wijze tot afvalpreventie; de richting is heel goed en moet slechts gestimuleerd worden. Het grootste onbenutte potentieel ligt nog steeds in de vraag hoe materiaal en bijproducten die als afval worden gedefinieerd zo kunnen worden hergebruikt dat het gebruik van maagdelijk materiaal kan worden verminderd en het vernietigen van afval niet nodig is. Bij industriële activiteiten ontstaan grote hoeveelheden materiaal waarvan de exacte samenstelling bekend is en dat al bij de bron apart gehouden kan worden van de overige afvalstroom. Op die manier is hergebruik ervan makkelijk en zijn de risico's volledig beheersbaar. Europa handelt op de juiste wijze door te streven naar duurzaam afvalbeheer en op dat doel kan niet worden afgedongen.

4-193

Dhaene (PSE). – Voorzitter, commissaris, collega's. Afvalpreventie, hergebruik en recyclage zijn allemaal onderwerpen waar wij de afgelopen jaren volop aandacht aan hebben besteed. Ik wil de heer Florenz graag bedanken voor zijn bijdrage aan het debat en voor zijn interessante verslag.

De Europese richtlijnen hebben heel wat in werking gezet. We sorteren en verzamelen ons verpakkingsafval en we zorgen voor een goede verwijdering van onze apparaten. Overal in Europa zijn inmiddels recyclage-installaties, overal in Europa zijn ook mensen aan het werk om het afval dat wij met ons allen produceren, te verwerken. Dat is zwaar en intensief werk. Wij moeten dit echter doen voor het milieu en we moeten ermee doorgaan, want de afvalberg groeit nog steeds. We moeten onze ogen dan ook niet sluiten voor enkele moeilijkheden in het Europese afvalbeleid.

In de eerste plaats de grote verschillen tussen de lidstaten bij de uitvoering van de richtlijn. Soms heeft dat met laksheid te maken, maar vaak ook met reële moeilijkheden, zoals het gebrek aan afzetmogelijkheden. Deze verschillen in uitvoering leiden ook tot concurrentieproblemen. In sommige landen zorgen de overheid en de belastingbetaler voor de inzameling en betaalt de industrie weinig. In andere landen is dat net omgekeerd.

In de tweede plaats het milieurendement. Dat is niet altijd duidelijk. Wij denken dat recycleren goed is voor het milieu, maar er zit een grens aan. Bij te lange transportafstanden bijvoorbeeld slaat het milieuvoordeel om in een nadeel.

In de derde plaats doen wij nog steeds te weinig aan preventie en hergebruik. Verpakkingen zijn belangrijk om het product te beschermen, maar een dubbele laag plastic om een klein stukje brood is toch wel wat overdreven. De socialistische fractie is er geen warm voorstander van om preventiedoelen in gewicht uit te drukken, want dit stimuleert het gebruik van lichtere materialen zoals plastic, maar wij erkennen dat, bijvoorbeeld in België, hergebruikdoelstellingen zeker goed werken. Ook Duitsland biedt veel inspiratie met zijn statiegeldstelsel.

Wat de amendementen betreft, steunen wij alle amendementen die hergebruik en preventie stimuleren van harte, behalve amendementen waarin preventie wordt uitgedrukt in een percentage, zoals in amendement 13. Wat betreft de definitie van afval denk ik dat we de doelstelling voor ogen moeten houden dat de milieubelasting van productie en consumptie naar beneden moet. Daarvoor moet de hele keten worden bekeken, van grondstof tot afval. Het lijkt mij niet nuttig voortdurend te strijden over de definities van afval en preventie. Ik ben het met de heer Florenz eens dat het terugleiden van afvalstoffen een wezenlijk element is van duurzaam afvalbeheer. Hoe wij dat noemen is van ondergeschikt belang.

Ten slotte zou ik nog een opmerking willen maken over de economische en sociale aspecten van afvalpreventie. Ons hoofdthema is het milieu, maar dat kent ook andere aspecten, met name economische en sociale. Juist aan deze aspecten hebben we te weinig aandacht gegeven, ook al spreken we de laatste tijd in de milieuc commissie regelmatig over de kosten. Eerder hebben wij gepleit voor de instelling van een supercommissaris voor duurzame ontwikkeling. Dit is een goed moment om dat pleidooi nog eens te herhalen. De Lissabon-doelstelling heeft nieuw elan nodig en dat moet komen van een nieuw Parlement en een nieuwe commissaris.

4-194

McKenna (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, afval is een groot probleem in de hele Europese Unie. Neem bijvoorbeeld gemeentelijk afval: wat we produceren ligt ver boven de in het Vijfde Milieuactieprogramma overeengekomen doelstelling. Afvalpreventie is een van de methoden om het probleem aan te pakken, omdat afvalverwijdering - hetzij door storting hetzij door verbranding - schadelijk is voor de volksgezondheid en het milieu. In veel landen van de Europese Unie, waaronder het mijne, proberen de mensen het afvalprobleem aan te pakken door iets te doen aan de aanleg van stortplaatsen in de omgeving van huizen of de geplande bouw van verbrandingsinstallaties. Dat is de verkeerde methode.

De mededeling van de Commissie is een eerste stap op weg naar een strategie die zowel preventie als recycling omvat. We juichen het toe dat het verslag belangrijke zaken als *verplichte* afvalverminderingssystemen bevat. Het is erg makkelijk om te zeggen dat die plannen er komen, maar dat garandeert niet dat het ook gebeurt. Het is dus cruciaal dat die plannen verplicht gesteld worden. Het bevorderen van hergebruik is van groot belang, evenals de uitspraak van het Europese Hof van Justitie dat de verbranding van gemeentelijk huishoudelijk afval verwijdering is en geen nuttige toepassing. Het was betreurenswaardig dat deze kwestie niet goed geregeld was in de verpakkingsrichtlijn. De uitspraak was niettemin glashelder, dus hoe kon iemand dan stellen dat verbranding van huishoudelijk afval hetzelfde is als nuttige toepassing?

We betreuren dat we de hele pro-verbrandingbenadering niet hebben kunnen ombuigen naar een pro-recyclingbenadering. Dat is essentieel omdat, wanneer eenmaal de weg naar verbranding is ingeslagen, alle initiatieven en alternatieven om te komen tot een vermindering van de afvalhoeveelheden, in de kiem gesmoord worden.

4-195

Wallström, Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, eerst enkele woorden over de definitie van het begrip afval. Dat wordt vaak als een belangrijke zaak beschouwd, en dat is het natuurlijk ook. In haar mededeling stelt de Commissie dat zij bereid is de definitie van afval te wijzigen als daar behoefte aan bestaat, en dat het alternatieve voorstel een hoge mate van milieubescherming garandeert. De Commissie benadrukt bovendien dat het debat over de definitie van afval zich zou moeten richten op versoepeling van de toepassing van de definitie van afval. Die gedachte ondervindt ook brede ondersteuning bij de belanghebbenden.

Het lijkt zinnig om de gevolgen van de definitie van afval in bepaalde omstandigheden wat te verlichten. Dat zou inhouden dat de kaderrichtlijn Afval gewijzigd moet worden.

Dan wilde ik het hebben over afvalpreventie, immers een punt van discussie, en het definiëren van de doelstellingen voor afvalpreventie. Dat is een gecompliceerde kwestie. Het potentieel voor afvalpreventie verschilt: het is afhankelijk van de economische groei en van de rijpheid van verschillende industriële productieprocessen. Verder zijn er specifieke gegevens en instrumenten nodig om elke beslissing te sturen die wordt genomen op het niveau van productie, management, ontwerp en consument.

De wetgeving van de EU legt de basis voor verplichte afvalpreventieplannen, omdat de lidstaten krachtens de kaderrichtlijn Afval afvalbeheersplannen moeten opstellen die, onder meer, afvalpreventie bevorderen.

Wat recycling en nuttige toepassing betreft: in het algemeen, zij het niet altijd, is recycling milieuvriendelijker dan energieretrieving. Het milieueffect kan bijvoorbeeld worden beïnvloed door een lage recyclingkwaliteit, een hoog aandeel aan teruggewonnen energie of een sterke gemengdheid van de afvalstoffen. In dergelijke omstandigheden kan het nodig zijn van geval tot geval vast te stellen wat de beste optie is.

4-196

De Voorzitter. Het debat is gesloten.

De stemming vindt plaats tijdens de volgende vergaderperiode.

4-197

Internationale conferentie over hernieuwbare energie

4-198

De Voorzitter. Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de internationale conferentie over hernieuwbare energie, die de komende maand juni in Bonn zal plaatsvinden.

4-199

Wallström, Commissie. (EN) Voorzitter, in het tijdens de Wereldtop inzake duurzame ontwikkeling in 2002 in Johannesburg overeengekomen implementatieplan wordt sterk de nadruk gelegd op hernieuwbare energie, en op het substantieel vergroten van het aandeel hernieuwbare energie op het totaal van de wereldenergievoorziening. Als reactie op deze uitdaging lanceerden de Europese Gemeenschap en de lidstaten tijdens die Wereldtop de 'Johannesburg Renewable Energy Coalition': alle landen in de wereld werden uitgenodigd om deel te nemen aan deze coalitie voor hernieuwbare energie. Een belangrijke mijlpaal in dit proces is de internationale conferentie die dit jaar in Bonn plaatsvindt.

De Commissie is van meet af aan bij de voorbereiding van deze conferentie betrokken geweest. De eerste belangrijke internationale voorbereidingsconferentie werd georganiseerd door de Commissie. Die conferentie vormde de eerste stap op weg naar de conferentie in Bonn, waarbij tevens voorzien werd in een routekaart. De Commissie biedt ook onderdak aan het secretariaat van de Johannesburg-coalitie.

De coalitie is gegroeid van 66 naar 87 leden, en blijft doorgroeien: deze week is Ghana toegetreden. De Commissie wil drie initiatieven presenteren op de conferentie in Bonn. Ten eerste een mededeling over de stand van zaken in de EU bij de ontwikkeling van hernieuwbare energie. De mededeling gaat uit van de noodzaak iets te doen aan de toenemende Europese afhankelijkheid van de import van energie - voornamelijk olie en fossiele brandstoffen uit een beperkt aantal gebieden in de wereld - en aan de klimaatverandering. Het bevorderen van het gebruik van hernieuwbare energie speelt op beide vlakken een belangrijke rol. De mededeling geeft een analyse van de vorderingen die de lidstaten maken ten aanzien van de richtlijn inzake elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Gerapporteerd wordt dat alle lidstaten nationale streefcijfers hebben opgesteld voor het aandeel van de elektriciteitsproductie op basis van hernieuwbare energiebronnen. Als de lidstaten hun nationale streefcijfers zouden verwezenlijken, komt het elektriciteitsaandeel van de Unie van vijftien dat wordt gewonnen uit hernieuwbare energiebronnen dicht in de buurt van de in de richtlijn genoemde doelstelling van 22 procent, tegen 14 procent in 2001. Met de huidige nationale beleidsvormen en maatregelen wordt echter waarschijnlijk

slechts de helft van de noodzakelijk geachte vorderingen bereikt, waarmee het aandeel hernieuwbare energie bij de productie van elektriciteit zou uitkomen op hooguit 18 tot 19 procent in 2010. Dat is een zorgelijk gegeven.

Voor het totale energieverbruik streeft de Unie sinds 1997 naar een aandeel uit hernieuwbare energie van 12 procent. Enkele jaren geleden bedroeg dat aandeel nog slechts 6 procent. Dat heeft in 2001 geleid tot het aannemen van nieuwe EU-wetgeving ten aanzien van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, een richtlijn inzake elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen – onder meer betrekking hebbend op biobrandstoffen, energiezuinige gebouwen, co-generatie van gas, elektriciteit en stoom, enzovoort. Het Europees Parlement en de Raad onderzoeken nog andere voorstellen voor eisen ten aanzien van energiezuinige ontwerpen, energie-efficiëntie en energiediensten. Maar zelfs als die raamwetgeving volledig wordt omgezet en geïmplementeerd, komt het aandeel hernieuwbare energie op hooguit 10 procent in 2010. Er is dus aanvullende actie nodig. De prioriteit komt te liggen bij de sector verwarming.

Via het secretariaat van de Johannesburg Renewable Energy Coalition hebben we twee belangrijke initiatieven gelanceerd, die vooral zijn gericht op ondersteuning van de ontwikkelingslanden die lid zijn van de coalitie. We werken samen met een speciaal team van het Internationaal Energieagentschap aan de ontwikkeling van een wereldwijd on line databestand van beleidsmaatregelen inzake hernieuwbare energie, inclusief gerapporteerde doelstellingen. In antwoord op de voortdurende vraag naar innovatieve publieksprivate samenwerkingsvormen kijken we ook naar de haalbaarheid van het opzetten van een passief-kapitaalfonds, dat de deelname moet bevorderen van internationale en lokale financiële intermediairs, alsmede van internationale financiële instellingen. Het doel is om betaalbaar risicokapitaal te kunnen aanbieden. De Commissie presenteert beide projecten op de conferentie in Bonn.

Ik wil enkele misverstanden uit de weg ruimen die over het passieve-kapitaalinitiatief zijn gerezen naar aanleiding van de EU-toezeggingen om lacunes en belemmeringen voor de financiering van hernieuwbare energie te identificeren en te overbruggen. Ten eerste betreft het slechts een idee dat we nog aan het bestuderen zijn. Er is een haalbaarheidsonderzoek gestart. Als zo'n fonds er komt, zou het gaan om een mengvorm van de eisen die gesteld worden aan investeringen in de openbare en de particuliere sector. Het zou dus gaan om vermogensfinanciering op winstbasis, maar op een lager niveau dan gebruikelijk is op de markt voor particuliere vermogensfinanciering. Het initiatief wordt gepresenteerd op allerlei evenementen en forums, en is tot dusver positief ontvangen.

In januari van dit jaar vond de voorbereidingsconferentie voor de duurzame-energieconferentie in Bonn plaats. Daarbij werd overwogen om de algehele doelstellingen voor hernieuwbare energie uit te breiden tot na 2010. Uit een aantal technische studies blijkt dat een streefcijfer voor het bruto intern verbruik van hernieuwbare energie van 20 procent in 2020 economisch haalbaar is voor de Unie van 25, op voorwaarde dat de juiste beleidsomgeving wordt gecreëerd. De Commissie is echter van mening dat het stellen van een EU-streefcijfer voor 2020 op dit moment prematuur is, aangezien verdere consultaties noodzakelijk zijn. Niettemin ben ik persoonlijk van mening dat we in Bonn een duidelijk signaal moeten afgeven dat we bereid zijn om de doelstellingen voor 2020 vast te stellen, maar dat we de exacte inhoud van die doelstellingen nog nader moeten uitwerken. Een dergelijk signaal is absoluut noodzakelijk als de EU haar leidinggevende rol binnen de coalitie voor hernieuwbare energie en op het gebied van duurzame ontwikkeling in het algemeen wil blijven vervullen.

De doelstellingen voor 2020 zijn ook nodig om enige zekerheid te bieden aan opstartende bedrijven in de EU die actief zijn binnen de hernieuwbare-energiebranche, en met name aan de financiële sector. Dan zullen we beter in staat zijn onze huidige en toekomstige doelstellingen te verwezenlijken.

4-200

Ayuso González (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, de Internationale Conferentie over hernieuwbare energie en de resolutie waarover wij gaan stemmen beantwoorden aan de algemene noodzaak en de dringende wens om het gebruik van schone en duurzame energiebronnen te bevorderen.

De Europese Unie heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt, maar er is nog veel werk aan de winkel. Drie jaar geleden heeft dit Parlement de richtlijn ter bevordering van hernieuwbare energiebronnen voor de stroomproductie goedgekeurd. Sindsdien zijn wij getuige geweest van een spectaculaire toename van dergelijke energiebronnen. De Europese Unie beschikt over de grootste capaciteit ter wereld. In 2001 hadden wij windenergie-installaties met een totaal vermogen van 17.000 megawatt. Intussen is het vermogen verdubbeld. Dit is slechts een voorbeeld van een lange reeks successen die ons in staat stelt om innoverende en milieuvriendelijke technologie uit te voeren naar andere landen.

Nu komt het aan op een grotere doelmatigheid bij het beheer van energiebronnen. Wat dat betreft zullen de richtlijnen over energie-efficiëntie en warmtekrachtkoppeling een belangrijke rol spelen, evenals het nieuwe plan voor intelligente energie voor Europa. Ik hoop dat de in de resolutie vermelde 20 procent zal worden bereikt, maar de belangrijkste bijdrage hiertoe zal ongetwijfeld van een verbetering van de energie-efficiëntie moeten komen.

Het verbruik van brandstoffen in het vervoer gaat gepaard met de uitstoot van vervuulende gassen waarvan wij de directe gevolgen waarnemen in de grote steden. De vorig jaar aangenomen richtlijn over de bevordering van biobrandstoffen is

een ander voorbeeld van een compromis van commissaris de Palacio op het gebied van de hernieuwbare energie om de emissies in de atmosfeer te beperken.

In sommige steden worden in het vervoer reeds systemen met biodiesel, bioethanol en waterstof gebruikt. In sommige gevallen gaat het om projecten met een experimenteel karakter, in andere gevallen is deze technologie een werkelijkheid op wielen. Deze brandstoffen kunnen, vermengd met conventionele brandstoffen, worden gebruikt in gewone auto's. Verder worden er intussen hybride voertuigen op de markt gebracht met een conventionele en een elektromotor om het brandstofverbruik te beperken.

Het grootschalig gebruik van waterstof moet de volgende stap zijn in de technologische ontwikkeling. De Europese Commissie heeft een breed debat geopend over deze energiedrager die uitzicht geeft op verkeersmiddelen zonder emissies.

De huidige zittingsperiode loopt ten einde, maar ik ben ervan overtuigd dat waterstof de komende maanden een van de belangrijke onderwerpen in de debatten zal worden. Al deze initiatieven kunnen bijdragen tot het bereiken van de meest ambitieuze doelstellingen op het gebied van de hernieuwbare energie en uiteindelijk van het milieu.

Juist nu de OPEC vandaag een akkoord heeft bereikt over de vermindering van de olieproductie wil ik afronden met een oproep aan de lidstaten om de nodige wilskracht op te brengen en de hernieuwbare technologie te bevorderen, want die vervuult niet, wordt gewonnen uit hulpbronnen die de natuur ons in overvloed ter beschikking stelt en komt iedereen te goede.

4-201

Rothe (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte dames en heren, zoals wij weten, vindt begin juni in Bonn de Internationale Conferentie over hernieuwbare energie plaats. De Duitse bondskanselier heeft deze conferentie in 2002 aangekondigd op de Wereldtop over duurzame ontwikkeling in Johannesburg. Evenals u, mevrouw de commissaris, vind ik deze conferentie zeer belangrijk. Volgens mij waren namelijk vooral degenen die ook in Johannesburg waren, zeer teleurgesteld over het resultaat ten aanzien van de hernieuwbare energie. U heeft zojuist gezegd dat het verheugend is dat de coalitie van Johannesburg nu in ieder geval eerste successen boekt. In Johannesburg waren de doelen die wij daar wilden bereiken echter niet te verwezenlijken, hoewel de Europese Unie zich zeer serieus en zeer intensief hiervoor heeft ingezet. Naar mijn mening is het daarom bijzonder belangrijk dat deze conferentie in Bonn echt een succes wordt.

Mevrouw de commissaris, u heeft gesproken over de Europese conferentie voor hernieuwbare energie van Berlijn, die in januari is gehouden en met meer dan 650 deelnemers uit 45 landen zeer duidelijke verwachtingen heeft uitgesproken ten aanzien van de conferentie in Bonn, maar ook duidelijke verwachtingen ten aanzien van de Europese Unie en haar beleid. Ik vind dat de Europese Unie het goede voorbeeld heeft gegeven bij het uitstippelen van haar strategie ten aanzien van de toename van het gebruik van hernieuwbare energie door dit uiterlijk in 2010 te verdubbelen tot 12 procent respectievelijk 22,1 procent in de elektriciteitssector. U noemde de marktbezuinigingscampagne, de wetgeving ter bevordering van het gebruik van elektriciteit en biobrandstoffen. Het is belangrijk dat wij op het punt van efficiëntie onze achterstand aan het inhalen zijn met de richtlijn Ecodesign en levering van energie. Wij moeten die strategie nu echter voortzetten en intensiveren. De relevante trefwoorden hoef ik eigenlijk niet meer te noemen: klimaatbescherming, eindige hulpbronnen, vermindering van de afhankelijkheid van importen en scheppen van arbeidsplaatsen op dit gebied. Ik vind het belangrijk verder te kijken dan het jaar 2010 en ten aanzien hiervan ook een nieuw doel vast te leggen, waarover u, mevrouw de commissaris, niet heeft gerept. De conferentie van Berlijn heeft niet alleen een onderzoek geëist, maar in haar aanbevelingen ook zeer duidelijk tot uiting gebracht dat zij voor 2020 een aandeel van minstens 20 procent wenst. Uit onze compromisresolutie blijkt ook dat wij juist verwachten dat de Commissie en de Raad zich hieraan binden en hun beleid dienovereenkomstig uitstippelen.

Het is in de toekomst bij intensivering namelijk belangrijk dat er ook nieuwe maatregelen worden genomen. Onder bepaalde omstandigheden is het mogelijk het doel van 22,1 procent in de elektriciteitssector te bereiken, vooral wanneer we kijken naar de ontwikkeling in landen met een duidelijk toevoersysteem. U twijfelt hieraan. Het is moeilijk of bijna onmogelijk dit doel te bereiken op het gebied van warmte en koude. Daarom is het belangrijk ook bij de wetgeving in de Unie actiever te worden om het doel van de verdubbeling te bereiken. Het is echter ook belangrijk het onderwerp hernieuwbare energie in veel andere beleidsterreinen van de Europese Unie te integreren: in het structuurbeleid, het regionale beleid, het beleid ten aanzien van de Middellandse Zee en beslist ook in het beleid ten aanzien van de ontwikkelingssamenwerking.

Wij weten dat drie miljard mensen op de wereld verstoken zijn van elektriciteit. In het kader van de armoedebestrijding is het zeer belangrijk ons te concentreren op datgene wat echte kansen biedt, namelijk decentrale systemen van hernieuwbare energie. Daarom hebben wij in onze resolutie ook zeer duidelijk tot uiting gebracht dat het noodzakelijk is relevante maatregelen te nemen. Dit betekent dat ook financieringsinstellingen zoals de Europese Investeringsbank prioriteit dienen te verlenen aan hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie.

4-202

Turmes (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte dames en heren, aangezien ik slechts twee minuten spreektijd heb, wil ik allereerst zeggen dat ik het volledig eens ben met de argumenten die mevrouw Rothe de afgelopen vijf minuten heeft genoemd. Ik wil echter nog enkele kritische opmerkingen plaatsen.

Hernieuwbare energie is met het oog op de bescherming van het klimaat en van het milieu het middel bij uitstek om onze afhankelijkheid van olie en gas in de eenentwintigste eeuw te verminderen. Maar ook in het kader van de ontwikkelingsstrategie hebben miljarden mensen op de wereld zonder hernieuwbare energie geen toekomst. Het is natuurlijk positief dat wij hierdoor ook nog arbeidsplaatsen scheppen in Europa. Deze week kondigde de heer Kerry, de democratische kandidaat voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen, aan dat ook de VS uiterlijk in 2020 20 procent hernieuwbare energie willen gebruiken. Dat is een geweldige opsteker voor de Europese industrie omdat wij wereldleider zijn op het gebied van de technologie voor hernieuwbare energie.

Ten aanzien van de bescherming van het klimaat hebben wij in de Europese Unie langetermijndoelen nodig (uiterlijk in 2050 60 procent en uiterlijk in 2020 20 procent minder op het gebied van de hernieuwbare energie) om ook in de energie- en in andere sectoren te zorgen voor investeringszekerheid. Het probleem waarmee wij momenteel kampen, is niet zozeer de hernieuwbare energie zelf, omdat Europa koploper is op dit gebied, maar het feit dat wij ten aanzien van de efficiëntiestrategie een achterstand hebben op China. Gisteren heeft de Raad de kans gemist om het snel eens te worden over de richtlijn Ecodesign omdat wij niet meer in staat zijn de Raad te overtuigen van de voordelen van win-win-richtlijnen zoals de richtlijn Ecodesign, maar misschien ook omdat het bedrijfsleven te veel lobbyt.

In de resolutie, die door alle partijen wordt gesteund, wordt ook tot uitdrukking gebracht dat de Europese Investeringsbank een grotere rol moet spelen. Momenteel is minder dan 10 procent van de kredieten van de Europese Investeringsbank bestemd voor hernieuwbare energie. Ook op dit punt moeten we politieke druk uitoefenen omdat hernieuwbare energie de energie van de toekomst is.

4-203

Korhola (PPE-DE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, het lijkt er heel erg op dat het Protocol van Kyoto niet per definitie van kracht wordt. Toch is het volgens het internationaal recht zo dat het Protocol van Kyoto de ondertekenaars voor vele jaren bindt. Momenteel kan het niet gewijzigd worden, waardoor het proces van Kyoto veel te statisch blijft.

De klimaatverandering is echter een concrete bedreiging en daarom moeten de maatregelen om haar te bestrijden sterk en dynamisch blijven. Eén manier is het analyseren van het voorgaande beleid van de Europese Unie, dat er in veel sectoren al in geslaagd is de economische groei los te koppelen van de toename van emissies. Dit is bereikt door de maatregelen te verdelen over verschillend en doeltreffend beleid dat zorgt voor dynamiek en zelfs neveneffecten die goed zijn voor het milieu en de samenleving. Dat beleid moet nu worden versterkt en ook op andere sectoren worden toegepast. Bovenal moet het nu wereldwijd worden toegepast. De bijeenkomst in Bonn is de eerste stap.

Er moeten toereikende bevoegdheden worden toegekend aan de milieuprogramma's van de Verenigde Naties en de strijd tegen klimaatverandering moet worden verdeeld in het bevorderen van energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en schone technologie. Dat zorgt ook voor de nodige dynamiek.

Een dergelijke benadering opent ook voor de Verenigde Staten en Rusland een nieuwe mogelijkheid betrokken te raken en deel te nemen aan het verminderen van broeikasgassen. In het kader van de Verenigde Naties moeten duidelijke mondiale structuren worden gecreëerd voor de koolstofeconomie en een prijs worden bepaald voor kooldioxide, terwijl economische prikkels om de uitstoot te verminderen sterk moeten worden bevorderd. Ook moet binnen het kader van de Verenigde Naties de enorme toename van uitstoot in China en India worden omgebogen.

Het is noodzakelijk zich aan te doelstellingen van Kyoto te houden, maar de schadelijke gevolgen van het proces van Kyoto moeten snel worden erkend en bestreden. Anders keert het Protocol zich tegen de doelen van een duurzame ontwikkeling. De Europese Unie heeft als voorloper grote moed laten zien, maar moet ook moedig zijn fouten erkennen als die zijn gemaakt. Wat Kyoto betreft lijkt de grootste fout te maken te hebben met de koolstofemissie die dreigt te ontstaan als de productie naar landen gaat, waar de doelen van Kyoto niet op van toepassing zijn. Het principe dat de vervuiler betaalt verandert op die manier in de praktijk waarin aan de vervuiler wordt betaald.

Ook wat hernieuwbare energiebronnen betreft bestaat het gevaar dat wij ons laten leiden door slogans en niet realistisch zijn. Nu al is het aandeel van onderzoek naar het bevorderen van hernieuwbare energiebronnen onevenredig groot en het Parlement is alweer bereid het minimumaandeel van hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Nog steeds is het grootste deel van hernieuwbare energiebronnen afkomstig van waterkrachtcentrales en men is niet bereid hun aantal te vergroten.

Een touw kan niet geduwd, maar wel getrokken worden: investeringen in onderzoek helpen niet meer, maar de wereldwijde vraag wel. Daarom moeten wij in Bonn ons best doen om de wereldwijde vraag ter sprake te brengen.

4-204

Linkohr (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, u zult misschien verbaasd zijn wanneer ik zeg dat we in vijftig jaar uit een kubieke centimeter silicium net zo veel energie kunnen halen als uit een kubieke centimeter uranium. Ik stond er zelf van te kijken, en hieruit blijkt nog eens welke enorme mogelijkheden ook de hernieuwbare energie biedt.

Ten aanzien van de conferentie van Bonn wil ik erop aandringen dat wij als Europees Parlement ook met een delegatie vertegenwoordigd zijn op deze conferentie. Een hele reeks parlementen uit de hele wereld stuurt delegaties naar Bonn. Wij zouden een gek figuur slaan wanneer we als Europees Parlement niet met een groep afgevaardigden met een officiële opdracht acte de présence zouden geven.

Mevrouw Rothe heeft terecht erop gewezen dat in de resolutie tweemaal het woord “armoedebestrijding” voorkomt. Ik vind het bijzonder belangrijk dat wij een link leggen tussen klimaatbeleid, energiebeleid en armoedebestrijding. Het instrument, of in ieder geval een van de geschikte instrumenten hiervoor, zijn bijvoorbeeld decentrale energievoorzieningssystemen op basis van hernieuwbare energie. Deze zouden in ieder geval gedeeltelijk gefinancierd kunnen worden met een ander instrument, de emissiehandel, waarover wij in het Parlement momenteel overleggen in de vorm van de zogenaamde *Linking Directive*. De Commissie is enige tijd geleden zo vriendelijk geweest om een zeer interessante brochure uit te geven waarin zij uiteenzet welke middelen alleen al in het Middellandse-Zeegebied op deze wijze gemobiliseerd kunnen worden voor de hernieuwbare energie. Er worden verrassend hoge cijfers genoemd. Ik vind dat dit instrument veel intensiever gebruikt kan worden. Per slot van rekening moeten we de hernieuwbare energie ook financieren, en we weten allen dat dit niet goedkoop is.

Het feit dat er momenteel sprake is van een economische opleving, baart mij een beetje zorgen bij de hernieuwbare energie. Iedereen praat erover, er wordt hoog opgegeven van de hernieuwbare energie, en dat is een goede zaak. Maar wie weet hoe de situatie over een paar jaar is, wanneer de kosten stijgen? Wordt er dan nog net zo juichend over gedaan, of wordt er dan misschien gezegd: “Nou ja, een beetje minder is toch ook goed”. Nemen we dan wat gas terug? Dat zou bijzonder gevaarlijk zijn omdat dan de continuïteit niet meer gewaarborgd is in een sector waarop ook ons industriebeleid is gericht. Dit betekent dat wij continuïteit nodig hebben. Ook het midden- en kleinbedrijf, dat hierin heeft geïnvesteerd, heeft zekerheid nodig.

(*Interruptie*)

De kosten dalen inderdaad, maar ze zijn desondanks relatief hoog. Ik ben goed op de hoogte van de discussies in mijn land over de kosten van hernieuwbare energie. Alleen al in Duitsland worden de kosten over een paar jaar geschat op vier tot vijf miljard euro. Het is zeer wel mogelijk dat velen deze pijngrens niet willen overschrijden. Ik waarschuw er alleen maar voor dat we de continuïteit niet mogen onderbreken maar moeten behouden. Degenen die vandaag hierin investeren, moeten namelijk ook zekerheid hebben.

4-205

Wallström, Commissie. (SV) Mijnheer de Voorzitter, waarde afgevaardigden, ik was aanwezig op de Top van Johannesburg. Ik was net zo teleurgesteld als de EU-afvaardiging dat wij niet meer hebben weten te bereiken dan het realiseren van een globaal doel voor hernieuwbare energie. We hebben er zoveel mogelijk uit geprobeerd te halen. Ik heb mijn uiterste best gedaan om die mensen samen te brengen die duidelijke doelen en data willen hanteren voor het tot stand brengen van een hoog percentage hernieuwbare energie.

De ophanden zijnde top in Bonn is uiteraard van groot belang. Wij zullen daar voornamelijk ervaringen en kennis uitwisselen over de beste manier waarop wij met behulp van politieke middelen de ontwikkeling van hernieuwbare energie kunnen stimuleren. Tijdens het debat van vandaag hebben wij heel goede argumenten gehoord voor de noodzaak hiervan, waaronder het argument van de klimaatverandering. De heer Turmes heeft onze overtuigende argumenten voor investeringen in hernieuwbare energie al genoemd. De belangrijkste instrumenten zijn aan de orde gekomen. Ik ben de eerste om te zeggen dat wij in Bonn een belangrijk signaal afgeven als wij zeggen dat wij bereid zijn om op de lange termijn te denken, namelijk tot het jaar 2020, en dat wij een dergelijk doel willen stellen. In de uitgebreide Europese Unie hebben wij echter iets meer tijd nodig om te bespreken op welke manier wij dit doel willen bereiken en hoe hoog wij het willen stellen.

Ik weet dat er onder enkele afgevaardigden een misvatting bestaat over de huidige stand van zaken omtrent het Protocol van Kyoto. Het is niet zo dat wij ons in een impasse bevinden, zoals sommige mensen denken. Alle landen die het Protocol van Kyoto hebben geratificeerd, zetten zich concreet in om het protocol uit te voeren. Dit komt omdat de meeste landen, met name de arme, al getroffen worden door de klimaatverandering. Zij realiseren zich dat de effecten van de klimaatverandering alleen maar groter zullen worden als je het probleem nu niet aanpakt. Daarom is men al met belangrijk werk begonnen. Wij zijn niet de enigen die vinden dat er maatregelen genomen moeten worden. Overal ter wereld ziet men inmiddels in dat de dreiging van de klimaatverandering zo groot is dat er nu al maatregelen moeten worden genomen.

De uitspraak dat hernieuwbare energie duurder zou kunnen worden, is onjuist. Het wordt juist goedkoper. Kijk maar eens naar de ontwikkeling van de fossiele brandstoffen. Alleen de afgelopen dagen al is de prijs van olie flink gestegen. Het

wordt rendabeler om te investeren in hernieuwbare energie, helemaal als je de subsidies op de fossiele brandstoffen buiten beschouwing laat.

Bovendien moeten wij heel duidelijk naar voren brengen dat de markt voor hernieuwbare energie economisch erg interessant is. Europese bedrijven hebben momenteel 90 procent van de wereldmarkt voor de benodigdheden voor de winning ervan in handen. Wij hebben een erg sterke concurrentiepositie, wat duizenden banen in Europa heeft opgeleverd. Deze ontwikkeling zal aanhouden. Alleen de windenergie al is toegenomen van 5 GW (gigawatt) in 1997 naar 27 GW in 2003. Er vindt een enorme ontwikkeling plaats in deze sector. Het is geenszins het geval dat de ontwikkeling op dit gebied stilstaat of dat er te weinig gebeurt. Er gebeurt vreselijk veel en de mogelijkheden zijn enorm. Deze feiten zullen wij gebruiken als argument tijdens de top in Bonn. Wij zullen erop toezien dat wij ook in de toekomst wereldleider blijven op het gebied van hernieuwbare energie. Dat is in ons aller belang.

4-206

De Voorzitter. Ik geef het woord aan de heer Posselt voor een motie van orde.

4-207

Posselt (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik zal het heel kort maken, maar dit is belangrijk. In de eerste plaats wil ik protesteren tegen het feit dat wij vandaag het actualiteitendebat en eergisteren het vragen uur en het debat over de culturele hoofdstad van Europa hebben geschrappt, hoewel wij hiervoor genoeg tijd zouden hebben gehad.

Op de tweede plaats wil ik een persoonlijke verklaring afleggen namens de zogenaamde vrijdagclub. Ik wil de aanwezige collega's bedanken dat zij tot in de avond hier hun plicht vervullen. Vroeger deden ze dat ook tot vrijdagmiddag, zolang het nog mogelijk was. Het is schandalig dat er hier iemand is die uitgerekend deze collega's, die voorbeeldig hun plicht vervullen, in een kwaad daglicht probeert te plaatsen. Ik werk vanavond hier, ik werk tot morgenmiddag hier, in opdracht van mijn kiezers. Dat beloof ik omdat ik het als onze plicht beschouw. Ik verheug mij over iedereen die hier zijn of haar plicht vervult, in plaats van rond te lopen en dit Parlement aan de schandpaal te nagelen en in diskrediet te brengen.

(Levendig applaus)

4-208

De Voorzitter. Hartelijk dank, mijnheer Posselt. Wij nemen zeer goede nota van uw inzet voor uw parlementaire werk en voor de kiezers.

Tot besluit van dit debat heb ik, overeenkomstig artikel 37, lid 2 van het Reglement, vijf ontwerpresoluties ontvangen¹.

De stemming vindt over enkele minuten plaats.²

4-209

Knolle (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, wanneer u deze week hier in het Parlement gebruik zou hebben moeten maken van de zogenaamde vervoersdienst voor de leden, zou u zich vast en zeker ook groen en geel hebben geërgerd. Het is schandalig wat zich met name 's avonds in de catacomben van dit Parlement afspeelt. Wij als "wachtende gemeenschap" moesten niet minder dan veertig minuten op de tocht staan wachten op een auto. Dat is niet de schuld van de chauffeurs, want zij doen hun werk uitstekend. Verantwoordelijk is vast en zeker een of andere ambtenaar of directeur achter een bureau, die deze week zeventien auto's heeft geschrappt. Hoe lang moeten wij afgevaardigden ons deze ondraaglijke bevoogding door ambtenaren in het Parlement nog laten welgevallen? Ik verzoek u ervoor te zorgen dat deze dienst onmiddellijk op een voor de afgevaardigden vriendelijke wijze wordt georganiseerd.

Wanneer u een voorbeeld zoekt van een goede autoservice, adviseer ik als Duits afgevaardigde eens in Berlijn te gaan kijken. De vervoersdienst daar is die naam ook waardig. Het is een dienst waar de afgevaardigden ook werkelijk iets aan hebben!

(Applaus)

4-210

De Voorzitter. Mijnheer Knolle, wij nemen goede nota van wat u zegt.

We zullen onze blik richten op Berlijn en, bovenal, op dit Parlement.

Ik kan u ervan verzekeren dat het Bureau goede nota heeft genomen van deze problemen en wij twijfelen er dan ook niet aan dat zij op gepaste wijze zullen worden opgelost.

4-211

¹ Zie notulen.

² Samenstelling commissies en delegaties - Samenstelling Parlement - In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 51 van het Reglement): zie notulen.

Stemming

4-212

De Voorzitter. Wij gaan nu over tot de stemming over:

de gezamenlijke ontwerpresolutie¹ over de internationale conferentie over hernieuwbare energie (Bonn, juni 2004).

(Het Parlement neemt de resolutie aan)

4-213

Onderbreking van de zitting

4-214

De Voorzitter. Hiermee is de agenda afgehandeld.²

Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

(De vergadering wordt om 16.15 uur gesloten)

¹ Ingediend door de leden Papayannakis, namens de GUE/NGL-Fractie, Mc Nally en Rothe, namens de PSE-Fractie, Ahern e.a., namens de Verts/ALE-Fractie, Chichester en Mombaur, namens de PPE-DE-Fractie en Clegg, namens de ELDR-Fractie, ter vervanging van de ontwerpresoluties B5-0173, 0174, 0175, 0176 en 0181/2004.

² Besluiten inzake bepaalde documenten - Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten - Schriftelijke verklaring - Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen.

INHOUD

VERGADERING VAN DONDERDAG 1 APRIL 20045	
Mededeling van het Voorzitterschap	5
Vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding.....	5
Stemming.....	27
Afvalpreventie en afvalrecycling.....	57
Internationale conferentie over hernieuwbare energie .	61
Stemming.....	67
Onderbreking van de zitting	67